

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 49. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. DECEMBER 7.

Zobák-bányaüzem befejezte éves szakmai tervét

A Mecseki Szénbányák Zobák-bányaüzem december 5-én teljesítette éves szakmai tervét: 569 200 tonna szenet termelt ki ez évben. A november 5-i tűz

miatt 2500 tonna termelés kiesés volt, ezt a szocialista brigádoknak sikerült behozni.

Szép eredménnyel zártuk a novemberi hónapot a vállalati operatív tervteljesítés 102,5 százaléka, a többletszén 8659 tonna volt.

Az üzemek rangsora november 30-ával bezárólag a mennyiségi széntermelés alapján:

1. Kossuth	107,4%
2. Zobák	104,0%
3. Béta	103,4%
4. Szászvár	100,4%
5. Pécs-Bánya	99,6%
6. Vasas	98,2%

Tanbánya 104,0 és a Nagymányoki Brikettüzem 90,5%-ot ért el.

Vállalatunk operatív tervteljesítése december 5-ével bezárólag 96 százaléka, az adósság 2325 tonna. Az üzemek rangsora a mennyiségi széntermelés alapján a következőképp alakult.

1. Zobák	110,5%
2. Béta	100,9%
3. Vasas	94,2%
4. Kossuth	93,6%
5. Pécs-Bánya	91,3%
6. Szászvár	84,2%
Tanbánya	100,2%
Nagymányok	75,2%

Az üzemek hamuszázaléka a novemberi hónapban:

	terv	tény
Széchenyi	37,5	38,0
István	38,0	41,0
Vasas	37,5	38,4
Kossuth	36,0	34,8
Béta	39,0	34,4
Zobák	34,0	34,2
Szászvár	32,5	31,8
Tanbánya	39,0	36,2

December első hetében a komlói területen valamennyi üzem minőségi mutatója változatlanul jó, a pécsi területen továbbra is István-akna hamuszázalékán kell javítani.

A hét legjobbjai

SCHULTEISZ HENRIK építőipari művezető a komlói karbantartó üzemnél. 1953-ban mint kőműves került az üzembe. Itt végezte el az Építőipari Technikumot, majd a művezetői tanfolyamot. Most közvetlen irányítása alá 70 ember tartozik. Jó szervező képességét a brigád eredménye tükrözi: éves átlaguk 117,4 százalék.

A Marxizmus-Leninizmus Eseti Egyetem másodikéves hallgatója. Társadalmi munkában is jelentős a vállalása: munkavédelmi felügyelő, valamint műszaki patronálója Winecker Konrád 21 tagú ezüstkoszorús kőműves szocialista brigádjának.

MAGYAR GYÖRGY épületbádogos 1963 óta dolgozik a karbantartó üzemnél. Itt volt ipari tanuló is, szorgalmára, jó munkájára már akkor felhívték felettesei, munkatársai. Komolyabban vette a munkát hasonlókorú társainál. Összinte, nyílt fiatal. Jelenleg a Pécsi Jogtudományi Egyetem lemezfedésén dolgozik. Ezt megelőzően a szilvási 3-4 emeletes lakóépületek bádogos munkáit végezte.

Munkásor, szakszervezeti bizalmi helyettes. Sok komoly, hozzá hasonló megatartású fiatalra volna szüksége a komlói karbantartó üzemnek.

Fotó: Barna

A sajtó munkásainak köszöntése

Ötvenhárom esztendővel ezelőtt, 1918. december 7-én jelent meg először a Kommunista Magyarországi Pártja központi lapja, a Vörös Újság. Ennek emlékére nyilvánították december 7-ét, a Magyar Sajtó Napjává.

A pártját alapítóira, zászlóvivőire emlékezve, szeretettel köszöntjük a sajtómunka mai képviselőit: újságírókat, tudósítókat, levelezőket, a nyomdászokat, a rádió és a televízió munkatársait.

A pártját — kezdettől fogva — fontos küldetést teljesít: a munkáshatalom szószólója, a marxizmus eszméjének terjesztője, a szocializmus építésének segítője.

Amikor a X. pártkongresszus zásládjára írta: FELADATUNK A SZOCIALIZMUS MAGASABB SZINTEN VALÓ ÉPÍTÉSE, egyszerűsége a sajtó munkásai számára is megjelölte a feladatot. Ez pedig nem más, mint az olvasók rendszeres, pontos tájékoztatása, az építőmunka szervezésének segítése, az ellenőrző tapasztalatok általánosítása, a tanulás, a tanítás, a párt politikájának népszerűsítése.

Az elődök példáján tanulva dolgozzanak, a toll fegyverével harcoljanak eszméink igazáért. Ehhez kívánunk sok sikert, egészséget, és bányász köszönettel: löszerezés!

Az MSZMP Mecseki Szénbányák Bizottságának Végrehajtó Bizottsága

Barátsági est, előadások

A KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága már régóta szoros kapcsolatban van a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai alakulat Komszomol bizottságával. Nemrégiben a két bizottság összeállította a következő hónapok együttműködési tervét. Ennek első eseménye december 4-én a komlói munkásszállón megtartott szovjet-magyar barátságai est volt.

A barátság esten megjelentek a szovjet katonai alakulat komszomolistái, valamint azok feleségei, Földesi Hermann, Kossuth-bánya pártbizottság titkárhelyettese, Timoffi István, Kossuth-bánya MSZBT csoportjának elnökhelyettese, a Kun Béla Gimnázium III/A osztályának KISZ-vezetője, a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának vezetői, Kossuth-bánya

KISZ-bizottságának vezetői és a feltáró, szállító körlet kiszistái.

Elsőnek Simon Miklós, alapszervezeti KISZ-titkár üdvözölte a megjelenteket, majd Juhász István méltatta a két nép barátságát. Alekszej Zuborjev, Komszomol-titkár megköszönte a baráti fogadtatást, köszöntötte a vállalat ifjúságát. Külön kiemelte Kossuth-bánya fiataljaival régóta fennálló kapcsolatot. Ezt követően Klepach Ottó megemlékezett a szovjet alkotmány ünnepeiről, Utána ajándékozások következtek. Bállint Ernő ezen az ünnepségen adta át Finta Ferencnek eredményes KISZ-munkájáért járó pénzjutalmát.

Az összejövetel hivatalos része ezzel lezárult. A továbbiakban késő estig hangulatos tánc-

Leningrád hősváros

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége Hős városok címmel kiállítását rendezett az elmúlt héten Leningrádról Pécsset, a Technika Házában.

Leningrád Szovjetunió egyik legnagyobb ipari, tudományos, és kulturális központja. Három forradalom városa, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom bölcsője. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége 1945. január 26-i rendeletével Leningrádnak a „Hős város” címet adományozta. Leningrádot több ízben Lenin-renddel és az Arany Csillag Erdeméremmel tüntették ki.

A Néva folyó partján fekvő város 1941 őszén a második világháború idején került a német csapatok gyűrűjébe. Leningrád hősvédői csaknem 900 napon keresztül védték a várost a fasiszták ellen. Az ostromzár alól 1944. januárjában az előnyomuló szovjet csapatok szabadították fel. A szakadatlan légitámadások és tüzereségi ostrom, a szállítások megrekedése, a fűtőanyaghiány és élelmiszerhiány következtében Leningrád helyzete a háború időszakában hihetetlenül súlyossá vált.

Az országban sok helyütt élelmiszergyűjtést szerveztek a leningrádiak számára, amelyet a befagyott Ladoga-tón át „az élet útján” szállítottak a városba. A kiállítás fotóin hűen tükröződik a második világháború válságos helyzete. A háború emlékeit felidéző képek mellett láthatjuk a mai Leningrádot is. Új ipari objektumok, lakónegyedek hirdetik a Szovjetunió második legnagyobb városának eredményeit, jelenét.

A munkában is együttműködnek

Kossuth-bánya üzemgépészeti földalatti körletének három brigádja az elmúlt héten szombaton hangulatos család estet rendezett.

Az Április 4. ezüstkoszorús, a Május 1. aranykoszorús és a November 7. aranykoszorús szocialista brigád nemcsak az ilyen összejöveteleken, hanem a munkában is együtt működik. Kölcsönösen segítik egymást, átadják tapasztalataikat. A három brigád közül kiemelkedik a November 7., amely ebben az évben a Vállalat Kiváló Brigádja címet küzd.

A vidám család esten a talpalávalót Sárvári József zenekara hűtja, akik valamennyien az üzemgépészeti földalatti körletnek dolgozói.

estén szórakoztak a szovjet és magyar fiatalok.

A megállapodás értelmében a két bizottság között a következő eseményekre kerül sor: december 19-én Petőházi Szilveszter, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára tart beszámoló a szovjet alakulatnál a KISZ VIII. kongresszusáról. Januárban megrendezendő titkári továbbképző tanfolyamon szovjet komszomolisták tartanak előadást szervezetükről, amelyek vizsgázásaképpen Klepach Ottó, KISZ-bizottságunk titkára a szovjet alakulatnál a KISZ felépítéséről, szerepéről tart előadást. A szovjet fiatalok kérésére azt, hogy a február 26-án megtartandó hatodik cseretűri emléktúrán a magyar kiszistákkal együtt vehessenek részt.

Áll a bővítőtorony Vasason

Hidraulikus fémtárnok a 11-es telepi fejtesben

Az ütemtervnek megfelelően teljes lendülettel folynak Vasas-bánya rekonstrukciós munkái. November 25-én és 26-án — az adigra lebontott régi légalma helyére — felállították a már előzően összeszerelt bővítő-tornyot. Jelen pillanatban a torony korongpadlózatát szerelik és amint elkészülnek vele hozzákezdnek az akna bontásához.

Közvetlenül a torony szomszédságában az építők az utolsó simításokat végzik a felvonulási épület külső vakolásán, de folyik a transzformátor, valamint a kompresszorház szerelése is. Amennyiben ezek fel elkészülnek már csak a beállítási műveletek lesznek hátra.

November 28-án, vasárnap a délutáni műszakban bekapcsolták — kipróbálás végett — a követetői szellőztető berendezést. Az első kísérlet azt bizonyította, hogy teljes mértékben sikerült valóra válni az elképzeléseket: a jövőgeken javult a levegő minősége. A követetői diagonális léggurítónak és ventilátornak műszaki átadására és üzembe állítására a közeli napokban kerül sor. Tovább folyik a munka a külszín és az I-es szint közötti léggurítónak a II. szintig történő meghosszabbításán.

Ilyen gyorsan még nem vonultak fel munkára az akna-mélyítők — mondta Szonntag József főmérnök-helyettes. De nemcsak ők, a többi üzemrész munkásai is példamutatóan dolgoznak. Egy egyszerű munkakooperáció jött létre az aknamélyítők, az építési üzem, a villamos üzem, valamint az aknamélyítő gépezet dolgozói között.

K. L.

Kétezer forint úttörő munkák

A pécs-bányaüzemi Baráth Sándor és Ritter Tamás ifjúsági szocialista brigádja részt vett a kongresszusi műszakon. Vállalták, hogy 3 folyóméter 3000 mm-es osztóvágatot ki-hajtják, elvégzik egy 1,5 m-es feltörést kihajtását, szállításra alkalmassá teszik a 11-es fejtes feltörését, valamint 80 csillét töltenek meg szénrel. A munkák végén a következő eredményt regisztrálhatták: 3 méter

osztóvágatot kihajtottak, 2 méter feltörést hajtottak ki, szállításra alkalmassá tették a 11-es telepi fejtes feltörését 86 csille szénrel tartották fel.

A munkák elvégzése után az üzem vezetői 2213 forint célprémiumot töltek ki. A pénzt a november 14-i vállalati gyűlés határozata értelmében a pécsszobalasi úttörő csapat támogatására használják fel.

Közvélemény- kutatás

A Magyar Rádió és Televízió Tömegkommunikációs Kutatóközpontja rendszeresen végző vizsgálatokat a Rádió és a Televízió műsorainak fogadtatásáról. Szeretnénk felkérni, hogy vegyen részt Ön is ebben a munkában. A műsorokat készítő munkatársak számára ez a vélemény-nyilvánítás komoly segítséget jelent. A rendszeres értékelők között év végén jutalmatörvényeket, köztelevíziót, rádiót sorsolunk ki.

Azoknak a 20 éven felüli rádióhallgatóknak, tévézőknek a jelentkezését várjuk, akik az iparban, a mezőgazdaságban, vállalatoknál vagy intézményeknél fejtenek ki szellemi vagy fizikai tevékenységet, illetve azokhoz, akik háztartásukban dolgoznak, vagy már nyugdíjasok.

Cím: Magyar Rádió és Televízió Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest 5. Postafiók 1.

KRESZ-műszaki előkészítő

Pécs-Bányaüzem Szakszervezeti Bizottságának és a Szocialista Brigádok Klubjának szervezésében — a TIT Közlekedéstudományi Szakszportja és a Baranya megyei Rendőrfőkapitányság Közlekedésszervezeti Osztálya — személygépkocsi, motorkecsempár és segédmotorkecsempár vezetéséhez szükséges elméleti ismeretek megszerzésére, elmélyítésére KRESZ-műszaki előkészítő tanfolyamot indít.

A tanfolyam hat héten át (előreláthatólag vasárnaponként délután) heti 4 órában kerül lebonyolításra a Puskin Művelődési Házban. Az előadásokat közlekedésszervezeti és műszaki szakelődők tartják a legkorszerűbb audio-vizuális szemléltető eszközök felhasználásával.

A tanfolyam részvételi díja 150 forint. A tanfolyam beindításához minimálisan 30 fő egyidejű jelentkezése szükséges. A tanfolyam befejezése után a hallgatók az előírt vizsgadíj feltétel mellett a helyszínen vizsgát tehetnek. Jelentkezni lehet: személyesen vagy telefonon december 15-ig az István- és Széchenyi-akna szakszervezeti bizottságának irodájában. Telefon: 41-13 és 11-39. Nem vállalati dolgozóknak a Puskin Művelődési Ház igazgatójánál. A tanfolyam beindulásának pontos időpontjáról a jelentkezők személyre szóló kiértesítést kapnak.

Szakszervezeti Bizottságok Szocialista Brigádok Klubja

Hangverseny

A komlói Művelődési Házak vegyeskara, Tóth Ferenc karigazgató vezetésével, nagyszerű hangversenyt adott a dunai-városi Bartók Béla Művelődési Központban. Az együttes bulgáriai szereplésének repertoárján túl új műveket is bemutatott. Kodály Zoltán és Bárdos Lajos népdalfeldolgozásai aratták a legnagyobb sikert. A hangverseny után dr. Ványi Gábor, a központ igazgatója ajándékkal kedveskedett a kórusnak, és megállapodtak abban, hogy 1972 év tavaszán a mostani hangversenyt Bartók Béla kórusuk Komlón viszonozza.

A pártdemokrácia fejlesztését, a pártmunka színvonalának emelését szolgálják a beszámoló taggyűlések

Üzemeink párt szervezeteiben december 20-ig tartják az éves munka értékelésére hivatott taggyűléseket. Az előkészületekről, az eddigi tapasztalatokról beszélgettünk Keszler Ferenc elbármálással, a vállalati pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetőjével.

— Arra kérjük: mondjon néhány gondolatot a beszámoló taggyűlések céljáról.

— Ismeretes, hogy a X. kongresszus elfogadott szervezeti szabályzat előírja: „A pártvezetés köteles beszámoló taggyűlést tartani, ahol a párttagok értékelik a pártvezetés, a pártvezetési és a pártpropaganda területen végzett munkát. Részletesebben szólva: a beszámoló taggyűlések feladata, hogy elősegítsék:

- a politikai célkitűzések eddigénél következetesebb végrehajtását,
- a párt belüli demokrácia szélesítését,
- a pártellenőrzés erősítését, az alapszervezeti munka fejlesztését,
- a X. kongresszus, valamint saját határozataink végrehajtását,
- a párt szervezet eszméi, politikai, cselekvési egységei erősítését.

— Ezek szerint: ha a taggyűlések előkészítésére megfelelő gondot fordítanak, növelhetjük a párttagok aktivitását, felelősségét — az éves munka értékelését illetően. Milyen módszereket javasol a sikeresebb felkészítés és lebonyolítás érdekében?

— Mindenekelőtt arról a sokrétű irányító munkáról szeretnék szólni, amelyet a Megyei Pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztálya nyújtott az előkészítéshez. A felkészülés tennivalóit a titkári értekezlet részletesen ismertettük. Első lépés az volt, hogy minden alapszervezetben intézkedési

tervet készítettek. Ennek egyik fontos része: a párttagsággal való egyéni és csoportos elbármálás. Jó hatással van a tagság hangulatára, hogy külön elbármáljanak, vagy már elbármáljanak azokkal a tagokkal,

akik a vezetőségválasztó taggyűlésen problémákat vetettek fel. Ilyen alkalomkor során elmondható, hogy javaslatok miként érvényesültek. Az elbármálási munkába a csúciszervezetek, az üzemi pártbizottsá-

gok mellett a vállalati pártbizottság tagjai is bekapcsolódtak. Ami az eddigi tapasztalat lényege: Összinté mondanak véleményét — pozitív és negatív értelemben egyaránt.

— Milyen alapvető gondolatokat javasol a taggyűlési beszámolóknak?

— Tényleg csak javaslattal élhetnek. Az a helyes, ha a pártvezetés maga dönti el, hogy saját területén melyek azok a kérdések, amelyekkel feltétlenül foglalkoznia kell. Mégis úgy érzem, hogy a beszámolóknak fel kell dolgozni azt a felmérést, amelyet a párt szervezeteink most fejtenek be.

— Konkrétan mire gondol itt?

— A X. kongresszus és a helyi jellegű határozatok végrehajtására, az ifjúság és a nők körében végzett politikai munkára, a párt megbízatások teljesítésére, a tagfelvétel és a pártoktatás helyzetéről, a pártvezetés gazdaságszervező munkájának értékeléséről. Tehát az alapszervezet egész éves tevékenységéről kell számot adni. Az értékelés alapján a beszámoló jelölje meg a következő év legfontosabb feladatait.

— A taggyűlések szervezeti előkészítésével kapcsolatban melyek a legfontosabb teendők?

A legfontosabb: a taggyűlések időpontjáról időben tájékoztassuk a párttagokat! A mozgósítás feladatával a pártcsoportvezetőket is bízzuk meg. Biztosítsuk, hogy a tagság minél nagyobb számban vegyen részt. Üzemünkben tájékoztatólag a taggyűlések előkészítéséről. Azt tapasztaltuk, hogy az elvtársak kiemelt feladatnak tekintették az éves beszámoló taggyűlések előkészítését és lebonyolítását. Ezt várjuk minden alapszervezetünktől.

Vízihányó lme

— AZ ÜZEMI SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGOK politikai propagandistái számára a vállalati szakszervezeti bizottság december 6-án, 7-én továbbképzést tartott. Témája: a propaganda anyagok feldolgozásához elvi módszertani segítségnyújtás.

A beszámoló taggyűlések időrendje

Elkészítették az 1971. évi beszámoló párttaggyűlések időrendjét. December 7—20-a között az alábbi helyen és időben lesznek az alapszervezeti tanácskozások:

Üzem	Nap	Óra	Helye:
KOSSUTH:			
Szenes alapszerv. A.	20	15	Üzem területe
Szenes B.	20	15	Üzem területe
Feltáró	13	15	Üzem területe
Szállítók	17	15	Üzem területe
F. a. gép.	14	15	Üzem területe
Bányagépjav.	9	14,30	Üzem területe
Külszín	10	14,30	Üzem területe
ZOBÁK:			
Szenes	9	14,30	Üzem területe
Feltáró	10	14,30	Üzem területe
Szállítók	14	14,30	Üzem területe
Gépszerv	8	14,30	Üzem területe
Külszín	7	14,30	Üzem területe
PÉCSBÁNYA, SZÉCHENYI:			
Feltáró	16	14,30	Üzem területe
PÉCSBÁNYA, ISTVAN:			
Szenes	13	14,30	Üzem területe
Szállítók	14	14,30	Üzem területe
Külszín	14	14,30	Üzem területe
Kutatási o.	14	14,30	Üzem területe
ÜJHEGY:			
Mosó	9	14,00	Üzem területe
Műhely	10	14,00	Üzem területe
Vegyés	9	14,00	Üzem területe
Karbantartó	8	14,00	Üzem területe
VASASBÁNYA:			
Földalatti	16	14,30	Üzem területe
Előkészítő	13	14,30	Üzem területe
Külszín	17	14,00	Üzem területe
BETABÁNYA:			
Szenes	20	16,00	Juhász Gyula Klub
Feltáró	13	16,00	Juhász Gyula Klub
Szállítók, külszín	16	16,00	Juhász Gyula Klub
SZASZVÁR:			
Külszín	9	14,30	Bányász Klub
VILLAMOS ÜZEM:			
Pécs a.	8	14,30	Puskin Műv. Ház
Komló a.	8	14,30	Május 1. Műv. Ház
Központ	8	14,30	Üjhegy, kultúrterem
Big. I. alapszerv	16	15,00	A vállalat közp.
Big. II. alapszerv	17	15,00	A vállalat közp.
Gépkocsi U.	17	14,00	Építési kultúrterem
Építési Üzem	16	14,00	Üzem területe
Szénélőkészítő	7	14,00	Üzem területe
Anyagellátó	16	14,00	Üzem területe
Karbantartó	17	14,00	Üzem területe
Nagyamnyok	16	14,30	Párthelyiség
Hidas	16	14,00	Párthelyiség
Tanbánya	16	14,30	Párthelyiség

Ezt láttuk Tatabányán

hosszú folyosó, öltözők és fürdő egész sorával, várja az ideérkező vendégszínészeket. Próbatermek és klubok az emeleten, külön, körbetekrős tágas szoba a balettosoké és néptáncosoké. Alagsori pinceklub a színjátszóknak, kiállítás-terem és korszerű műtárgy- és képzőművész-szakkörnek. Próbaterem a zenekarnak, és kamarahangverseny-terem az emeleti részben. Öröm végignézni az igazgatói irodában a termék kihasználtságát mutató nagy táblázatokat. Szinte óránként váltják egymást a klub-foglalkozások, rendezvények, próbák.

A vállalati Szakszervezeti Bizottsághoz tartozunk, kezdi az intézmény bemutatását Eless Béla igazgató, aki a közigazgatás pályát váltotta fel a közművelődéssel. „Gazdasági támogatást a vállalatot éventekint 1 700 000 Ft-ot, az SZMT-től 400 000 Ft-ot, a Városi és Megyei Tanácsától 400 000 Ft-ot kapunk. A költségvetés 3,5 millió forint, a hi-

ányzó többletet nekünk kell kifizetnünk. Mivel Komárom megyének nincs állandó színháza, mi fogadjuk a budapesti és vidéki vezető színházakat.” Megnézzük az izléses műsorfüzetet a Thália, a budapesti Irodalmi Színpad, a Mikroszkóp Színpad, a Vidám Színpad és az Állami Deryn Színház látogat hozzájuk egy-egy napra, amikor két telt házas előadást tartanak! Azokon a heteken, amikor nincs „vendégszínház” a Népház saját színháza, a kétszeres „Kiváló együttes” címmel kiüntetett Bányászszínpad ad előadásokat, éventekint 160 (!) alkalommal lép közönség elé nemcsak a városban, hanem az ország számos kulturális központjában. Múlt évi jelentős sikerük a „Szállító szék szavak” versenyben, 70 induló közül elnyerték a megítélt második helyet.

Nemzeti Színház zeneigazgatója. Fűvészenekaruk a vegyeskarokkal együttesen aranydiploma, mi fogadjuk a budapesti és vidéki vezető színházakat.” Megnézzük az izléses műsorfüzetet a Thália, a budapesti Irodalmi Színpad, a Mikroszkóp Színpad, a Vidám Színpad és az Állami Deryn Színház látogat hozzájuk egy-egy napra, amikor két telt házas előadást tartanak! Azokon a heteken, amikor nincs „vendégszínház” a Népház saját színháza, a kétszeres „Kiváló együttes” címmel kiüntetett Bányászszínpad ad előadásokat, éventekint 160 (!) alkalommal lép közönség elé nemcsak a városban, hanem az ország számos kulturális központjában. Múlt évi jelentős sikerük a „Szállító szék szavak” versenyben, 70 induló közül elnyerték a megítélt második helyet.

hírek

— A SAJTÓ MUNKASAINAK KÖSZÖNTÉSE. Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága, a MUOSZ Baranya megyei csoportja december 6-án, a Pécs megyei város Tanácsa fogadóteremben, a Magyar Sajtó Napja alkalmából, fogadást adott a sajtó képviselőinek.

— RÁDIOIZOTÓPOS KULTATAS A SZENBANYÁSZTÁBAN. A mecseki bányászok mintegy 10 évi munka eredményeként megoldották a rádióüzem gépjárművel történő üzemeltetését a pécsi és a komlói szénbányáknál.

— MUNKÁRTEKEZLET. A vállalat szakszervezeti bizottsága december 8-án 9 órai kezdettel munkértekezletet tartott. A művelődési intézmények vezetői részére az igazgatóság kulturteremben. A tanácskozási tennivaló: az 1972. évi szocialista brigádmunka feladatai.

— TÖLTÉLJESÍTETTÉK TERVUKET: Zobák-bányán a november hónapban a fejtesek közül Kollár Dénes szocialista brigád 119,1, a 603-as Wéner János csapat 107,3, a 602-es Bognár Sándor brigád 103,3, a 601-es Kősztonyáni Péter brigád 101,4 százalékra teljesítette tervét. Az előkészítő brigádok havi tervüket a következőképp teljesítették: Nagy János brigádja 124,1, a Mácsai János brigád 112,8, a Fábos Rudolf KISZ-brigád 111,7, a Fábrián László MHSZ-brigád 110,0, a Tischler Károly MHSZ-szocialista brigád 111,9 és a Fuchs János brigád 108,3 százalékra.

— BANYASZ A VEZERLŐPULT MELLETT. Emberek közvetlen részvétele nélkül fogják végezni a szén kitermelését és felszínre szállítását abban a bányában, amelyet sonyvet mérnökök terveztek a donycai szénmedencében. A bányagép automatikus távirányítása napi 20 méteres előrehaladást biztosít.

— VELED VAGYUNK VIETNAM! A Hazafias Néprönt, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa, a KISZ, a Termelőszövetkezetek megyei Szövetsége, a MESZOV, a KISZOV, a KIOSZ megyei és városi szervei december 13-án délután 15 órakor Pécsen a város művelődési házban Veled vagyunk Vietnami címmel szolidaritási békeműsört rendeztek.

— SZB-TITKÁROK ERTEKEZLETÉ. A vállalati szakszervezeti bizottság december 3-án, pénteken az üzemi szb-titkárok számára értekezletet tartott. Témája: a szocialista bizottságvezetők értekezletének tapasztalatai, valamint az üzemi szakszervezeti bizottságok resztorfala-szerveletének tanfolyam értékelése volt.

rendszerünket továbbfejlesztve emeljük a színházkultúra igényét. Együttesünk több fellépéssel, külföldi turnékkal rangosították eddigi hírnevüket. A felnőttoktatásban való előrelépés szintén cél, ebbe a munkába is fokozatosan bevonjuk művelődési intézményeinket, hiszen ösdszoldozó-létszámunk 62%-a nem rendelkezik a 8. osztály végzettségével. Az SzB ebben az évben is fokozza az anyagi ráfordítást, hiszen a magas szintű tartalmi munka megkívánja ezt. Titkárságunk ebben komoly segítséget ad nekünk, feladatunkat megkönnyíti, ő ebben az évben kapta meg a „Kiváló népművelő” kitüntetést. A vállalat gazdasági vezetése támogat bennünket, feladatunkat megkönnyíti.

Örömmel hallgattuk ezeket a szavakat. A 75. születésnapját ez év karácsonykor ünneplő Tatabányai Szénbányák Vállalatnak hírhed méltó művelődési intézményét ismertük meg. Gazdag tapasztalataikból átvéve a lecsúszott eredményeket Komlón igyekszünk kompozitálni. Koltai Dénes

A párt-vb. előtt:

a munkásörsg tevékenységének értékelése, önálló üzem létesítése és összevonás

December 2-án, dr. Bánki Nándor elvtárs vezetésével, ülést tartott vállalatunk párt-vegrehajtó bizottsága. Az első napirend keretében tagfelvételek jóváhagyására került sor. Ezt követően a Mecseki Szénbányák Steinmetz Miklós munkásár szőlőjének 1971. évi munkájáról és az 1972. évi feladatairól tárgyalt a vegreghajtó bizottság. A tanácskozási munkájában részt vett Vass István, a munkásörsg területi parancsnok-helyettese.

Vass elvtárs a parancsnok-ság köszönetét tölmeccolta a vegreghajtó bizottságnak, a vállalati pártbizottságnak, és a vállalat gazdasági-műszaki vezetőinek a munkásörsg segítségért. Kifejezésre juttatta, hogy a bányász szőlőj a megye egyik legjobb egysége, még a Honvédelmi Bizottság által elrendelt gyakorlaton is jól oldotta meg harcfelelősi feladatát.

A vegreghajtó bizottság a munkásörsg tevékenységéről — Dóri István szőlőparancsnok

által — összedílt jelentést elfogadta. Elismerését fejezte ki a fegyelmzett, áldozatkész munkáért. A testület úgy foglalt állást, hogy a parancsnoki állomány alkalmas nagyobb feladatok megoldására is. A magasabb követelmények teljesítésére biztosították a bányászok felkészültségét, rátermettségét is. Az elért eredmények további jó eredményekre kötelezik egységünket.

A vegreghajtó bizottság — amellyel, hogy továbbra is számít a munkásör szőlőj eredményes tevékenységére — a maga eszközeivel is segíti munkáját. Az állomány harcckészségének fokozását programként fogadták el.

A harmadik napirend keretében Bánki elvtárs felolvasta azt a levelet, amelyet — elfogadása után — a Mecseki Bányász Szakszervezetéhez címeztek a magyar sajtó napja alkalmából.

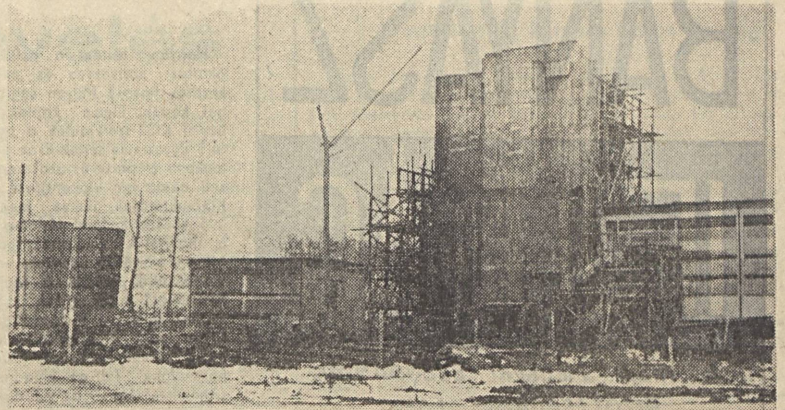
Személyi ügyekben is döntöttek. E napirend tárgyalásán jelen volt Pintér József, vállalati

tunk személyzeti osztályának vezetője is.

Garamvölgyi János elvtárs előterjesztése nyomán a vb. elfogadta az új kinevezésekre vonatkozó javaslatokat.

A január 1-től önálló szervezeti keretben működő Bányagép Üzem élére Kerekes Frenet (üzemvezető), Ladányi Józsefet (főmérnök), és Horváth Józsefet (vezetőkönyvelő) nevezték ki. A szintén január 1-től összevont irányítással dolgozó Nagymányoki Brikettüzem és a Szászvári Bányászati Üzem vezetésével Gyorsok Istvánt (üzemvezető), Papp Istvánt (szászvári termelési főmérnök, az üzemvezető első helyettese) és Schlett Lászlót (brikettgyári főmérnök) bízták meg.

Az épülő zobáki diagonál légakna

Az épülő zobáki diagonál légakna a Karbantartó Üzem egyik kiemelt munkája volt ebben az esztendőben. Az itt dolgozó állványozók, vasbetonszerelők, kubikosok és más szakipari munkások jól vizsgáztak. Az ő szorgos tevékenységük is hozzájárult ahhoz, hogy a karbantartások egy hónappal a határidő előtt befejezték 1971. évi programjukat.

Fotó: Barna

Mit ajánl erre a hétre a Május 1 Művelődési Központ?

A Zrínyi Ifjúsági Klubban gazdag program várja az érdeklődőket. A fiatalokat várják a klubba december 9-én, csütörtökön este 6 óráig kezdődő BEAT klubunkba. Magán, lemezjátszó rendelkezésre áll, mindenki elhozhatja magával felvételeit, új lemezeit. December 12-én, vasárnap szokásos táncest lesz, szintén a Zrínyiben. A népszerű Piros Gömzöny együttessel játszik, Deák Sándor vezetésével.

A filmklub soron következő 5. előadása 13-án, hétfőn este 18.30-kor kezdődik. EISENSTEIN világhírű filmje, a JEGEMEK LOVAGIA kerül bemutatásra. A film Alexander Nyevszkij győzelmeinek története a Pejpusz tó

regén, mely győzelemmel Oroszország kijáratot szerzett a Balti-tengerre és a győzelem után becapcsolódhatott az európai politikai és kereskedelmi életbe.

Oroszország a XIII. században sok kis hercegségből állt, ezek nagy része a mongolok igája alatt nyögött, adókkal, sarcok kivetésével sanyargatták a népet. Nyugat felől viszont állandó rablóátmadások fenyegették a gyengén fejlett országot.

1240-ben svédek indultak háborúba az orosz hercegségek ellen. Az orosz csapatok vezetésével Alekszander Nyevszkijt, a novgorodi herceget bízták meg, aki a páncélos svéd sereget a befagyott tóra csalta és hatalmas győzelmet aratott. A közvetlenül a II. világháború előtt készített filmet teljes életmennyé Szergej Prokofjev zenéje egészíti ki. A film előtt szokásos filmszertéti előadást hallunk Csontos Sándortól.

Ismeretterjesztő előadásunk a Kossuth-aknai Klubkönyvtárban december 9-én, csütörtökön a Földön kívüli élet lehetőségeiről szól. Az embereket mindig érdekelte: van-e élet más bolygókon is, milyen lehetőség nyílik erre más naprendszerben? Tudunk-e már másutt is hasonló élővilágról mint a Földön? Mi az élet kozmikus feltétele? Ezekre a kérdésekre ad választ filmvetítéssel egybekötött előadásunk.

K. D.

Pályázat a KISZ VIII. kongresszusának tiszteletére

A SZOT Elnöksége és a KISZ Központi Bizottság Intéző Bizottsága a KISZ VIII. kongresszusa tiszteletére pályázatot hirdet az iparban, építőiparban, a kereskedelemben, a közlekedésben és a mezőgazdaságban dolgozó fiatal mérnökök, közgazdászok és technikusok részére.

Az országos pályázat célja, hogy a fiatal műszakiak és közgazdászok sajátos formában is részt vehessenek a KISZ-kongresszus tiszteletére kibontakozó szocialista munkavereseny-mozgalomban, az országos műszaki fejlesztési koncepciók megvalósításában. A pályamunkáknak a munkatermelékenység növelésével — a műszaki fejlesztéssel, automatizálással, számítástechnika alkalmazásával a minőség javításával, a munka- és üzemszervezéssel, a helyi tartalékok feltárásával, a balesetmentes és egészségre ártalmatlan munkafeltételek, a vállalati feladatok gazdaságos megoldásával — a népgazdaság, a dolgozók érdekeit kell szolgálnia. A pályázat lehetőséget biztosít a képesség, a szakmai felkészültség bizonyítására is.

A pályázat feltételei: A pályázaton azokkal a szakdolgozókkal lehet résztvenni, amelyek a SZOT Elnöksége és a KISZ Központi Bizottság Intéző Bizottsága által meghirdetett „Kiváló Ifjú Mérnök, Közgazdász, Technikus” mozgalom keretében 1971-ben készültnek el és szerzők elnyerik vállalatuknál a kiváló címet.

A vállalati értékelés után a legjobb pályamunkákat — az értékelő javaslattal együtt — a budapesti, illetve megyei KISZ-bizottságokhoz kell eljuttatni az általuk meghatározott időre. A bizottságok az értékelést 1972. február 28-ig végzik el.

A Szakdolgozók Országos Pályázatra — 1972. március 30-ig — azok a pályamunkák küldhetők be, amelyek a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa és a KISZ Budapesti Bizottsága, illetve a Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a KISZ megyei bizottságok közös elbírálás alapján a legjobbaknak ítélték meg, amelyek alkalmazhatóságát, gazdaságosságát a vállalat igazolja és felhasználásra kötelezettséget vállal. Ez utóbbi elősegítésére KISZ KB megrendíti — az elmúlt években nyertes szakdolgozók alapján megvalósított — műszaki alkotások kiállítását, s a legértékesebbeket különdíjjal részesíti.

A pályázat díjai:

I. díj: emléklapok arany fokozat, elismerő oklevél és 4000 forint pénzdíjazás. II. díj: emléklapok ezüst fokozat, elismerő oklevél és 3000 forint pénzdíjazás. III. díj: emléklapok bronz fokozat, elismerő oklevél és 2000 forint pénzdíjazás.

Az OMFB az OTH és az illetékes minisztériumok a célkitűzéseiket legjobban segítő pályamunkákat különdíjjal részesítik. Az országos helyezést pályamunkák készítői a fenti díjazáson túl elnyerhetik a „Kiváló Feltaláló és Újító” cím egyes fokozatait is.

Az Országos Bíráló Bizottság javaslataira a helyezett pályamunkák legszívesebben a pályamunkák készítői a fenti díjazáson túl elnyerhetik a „Kiváló Feltaláló és Újító” cím egyes fokozatait is.

SAKSZERVEZETEK ORSZAGOS TANACSA ELNOKSEGE

KISZ KOZPONTI BIZOTTSAG INTEZO BIZOTTSAGA

Barna Teréz

A munkásörsg legjobb aleggységei

A Mecseki Szénbányák Steinmetz Miklós munkásör szőlőjének versenybizottsága befejezte az 1971. évi szocialista munkavereseny értékelését. Az elért eredmények alapján, a vállalati párt-vegrehajtó bizottság, a következőket javasolta: Az „Egység” legjobb szakasza” kitüntető cím és az országos parancsnokság oklevelének és zászlójának adományozására: az 1. szd. 3. szakaszt (Vasasbánya). Szakszparancsnok: Lévárt György, szakszparancsnok helyettes: Süss István.

A „Zsölőalj legjobb szakasza” kitüntető cím és vándorserleg adományozására: az 1. szd. 3. szakaszt (Újhegy, Pécsbánya, Vasas). Szadszparancsnok: Jávicsina János, szadszparancsnok helyettes: Péter István.

Az „1. szd. legjobb szakasza” kitüntető cím és vándorserleg adományozására: az 1. szd. 3. szakaszt (Vasasbánya). Szakszparancsnok: Lévárt György, szakszparancsnok helyettes: Süss István.

Ifjúsági nagyaktíva és más események

— IFJUSÁGI NAGYAKTÍVATARTANAK december 17-én délután 5 órakor Kossuth-bánya kultúrterében. A gyűlésen Fehérvári Szilveszter tart előadást a KISZ VIII. kongresszusáról. Erre meghívják az újonnan megválasztott KISZ-vezetőket.

— A VILLAMOS ÜZEM KISZ ALAPSZERVEZETE társadalmi munkájában két darab akkumulátort készített. A Széchenyi-telek alapszervezete pedig társadalmi munkában kábeldobok összegyűjtését végezte.

— MINDEN HÉTFOON a Kossuth-bánya Ifjú Gárda egysége továbbképzésen vesz részt. Ezen színvonalas elméleti előadások hangzanak el. A foglalkozáson részt vesznek más Komló-i üzemek ifjúkommunistái is.

— A PÉCSÉTT ÁLLOMÁSOZÓ Katonai alakulatok esküvételén a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottsága részéről Japah Ottó már részt vett.

— MŰSZAKI KLUB KEZDTE MEG A TUDÁSÉRTÉKELÉST. Bányászati Üzem KISZ-bizottságának szervezésében. A klub programját összeállították ebben találkozókat, előadásokat és továbbképzéseket szerveznek.

Brigáderedmények

Kossuth-bányán a november hónapban az előző brigádok közül a Madács Mihály ifjúsági brigád 125,4, a Fodor Mihály ifjúsági brigád 116,8, a Gábor Sándor brigád 116,9, a Juhász István brigád 113,5 százalékos eredményt ért el. A fejtési brigádok közül Jyanyezzen hónapban a Nagy Dező brigád 105,0, a Szilágyi Sándor brigád 113,0, a Balogh László szocialista brigádja 106,5, a Császár Sándor brigád 109,5 százalékra teljesítette a tervét.

Ismerd meg üzemed, vállalatod!

— Komló mikor érte utól a Pécs vidéki bányák termelését? — 1963-ban.

— A felszabadulás után volt-e sztrájk a pécsi bányákban és támogatja-e azt a Magyar Kommunista Párt?

— Volt, támogatta. Ilyen, és hasonló kérdésekre kellett a versenyzőknek választ adni december 2-án délután az Újhegyi Üzem tanácstermében az „Ismerd meg üzemed és vállalatod!” vetélkedő döntőjén. Mindez alkalmas volt arra, hogy az üzem dolgozói megismerjék üzemük, vállalatuk múltját.

A zsűri elnöke Kárpáti Ferenc üzemvezető. A vetélkedő zsűrijében helyet foglalt Steiner László PB-titkár és Váradi Lajos KISZ-titkár is. A vetélkedőn megjelent Egyed János SZB-titkár.

— Hogyan is indult ez a vetélkedő? Az üzem 21 szocialista brigádja 51 csapat 153 taggal szerepelt a három csoportban lebonyolított selejtezőn. A vetélkedő selejtezőiből 18 csapat jutott be az elődöntőbe, amely november 18-án zajlott le. Az elődöntőből 10 csapat jutott a döntőbe.

A három fordulóban lebonyolított döntő — egy-egy fordulóban 5—5 kérdéses kellett írásban válaszolni — 45 pontot érthettek el a csapatok, azaz egy-egy helyes válaszra 3 pontot adott a zsűri.

— Milyen forrásokból állították össze a vetélkedő kérdéseit? — kérdeztem Farkas János versenyelelőstől, a vetélkedő játékvezetőjétől.

A győztes csapat. Balról jobbra: Pető Ferencné, Patkó Irén és Ruppert Ivánné.

— Akik a döntőbe jutottak, azok jól ismerik az MSZMP X. kongresszusának, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezet XX. kongresszusának, valamint a Mecseki Tűkőr anyagát. Elsősorban a Mecseki Tűkőriben található a kérdésekre a válasz.

A gongütés a harmadik forduló végét jelezte. A versenyzők összehajtották a lapokat és

átadták a játékvezetőnek. Feszült figyelemmel várták az eredményhirdetést. Az összesített pontszámok csakhamar megjelentek a táblán: első helyezett a Rudas László adminisztratív szocialista brigád csapata, tagjai: Pető Ferencné, Patkó Irén és Ruppert Ivánné. Jutalmuk 1500 forint és két hetes szakszervezeti beutaló. A második helyezett csapat 129 ponttal szintén a Rudas László szocialista brigád tagjai: Bednár Imréné, Jelenszki Istvánné, Worek Ernő, — 1200 forint a jutalmuk. A Geisler Eta brigád, Boóc Károlyné vezette csapat 123-as pontszámmal holtversenybe került a Bánki Donát aranykoszorús lakatos szocialista brigád csapatával. A villám-kérdésre — amely a harmadik helyezést eldöntötte — a Bánki Donát aranykoszorús szocialista brigád csapatának sikerült helyes választ adni. A csapat tagjai: Németh László, Ódor Ferenc és Somogyi József. A harmadik helyezett csapat 1000, a negyedik pedig 600 forintot kapott. Az ötödik helyezést elért 300 forinttal jutalmazott csapat tagjai szintén a Rudas László szocialista brigádból kerültek ki.

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG

A KISZ MECSEKI SZÉN-BÁNYÁK
BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Kongresszus előtt

Köszöntjük méltó módon, szövetségünk erősítésével a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség VIII. kongresszusát!

Ez a felszólító kérés a kongresszusi levél utolsó mondatát, amelyet ismernek a fiatalok, hiszen az előkészítő munka alapja volt, vitaléteket teremtett az alapszervezeteknek.

December 8-án ünnepélyes, plenáris üléssel megkezdte munkáját a KISZ VIII. kongresszusa. Az egész ország színe előtt nyilvános számvetés lesz a tanácskozás. Társadalmunk életében nagy jelentőségű, amely összegezve visszatekint és rendszerezte az új tennivalókat. A VII. kongresszus óta sok oly kezdeményezés született, amely kiható jövőnkre, az ifjúság nevelésére, a társadalom magatartására, felelősségére.

A közel 40 tagú baranyai delegáció 8-án reggel indul Budapestre. Kelenföldön csepeli fiatalok fogadják küldötteinket. A Mecseki Szénbányákat Acs Mihály és Lázár László képviseli. Acs Mihály Központi Bizottsági tag, aki már a VII. kongresszuson felszólalt. Lázár László neve sem ismeretlen. Zobák-aknán az Asztalos János alapszervezet titkára, a Fábos Rudolf szocialista brigád tagja. Azé a brigádé, amely a kongresszus tiszteletére munkaversenyt indított és ez a Szénbányák közös vállalása lett. A megyei küldötterekkel bizalommal választották elvtársai. Ismerik munkásságát, aktivitását, tettei készségét. Nem hiányzott azokról a kommunista szombatokról, amelyeken közel 8 ezer tonna szenet hoztak fel a mélyből. Alapszervezeteket látogatott, ellenőrizte a határozatok végrehajtását. Ismeri a munkásfiatalok gondjait, a morgalom múltját és tesz azért, hogy a jelen még jobb legyen. Ha szót kap a kongresszuson, a KISZ-munka stílusát elemzi majd. Ezek közül előzetesen kiemelt néhány gondolatot.

„Fontos, hogy a KISZ milyen módszerekkel tevékenykedik. Hogyan irányít, nevel. Milyen a kapcsolata a párt-szervezetekkel. Feladat az is, hogy aktívabban ellenőrizze a párt és az önálló KISZ-határozatok végrehajtását. A Szénbányáknál az alapszervezeteknek nagy szerepet adunk. Ez az elvünk kamatozik, mert a tényleges munkát itt végzik a fiatalok. Hiányosságoknak tartom, hogy a KISZ KB határozatai sokára érnek le, mint például a szervezeti szabályzat változtatására tett javaslat. Így nehéz a kért határidőket betartani, késlelteti a megvalósítást. Nagyobb gondot kellene fordítani az ellenőrzésre, többször visszatérni egy-egy részfeladatra. Bizonyára eredményesebbé tenné a munkát. Foglalkoztam az elmúlt időszakban az iparágban belüli kapcsolatok jelentőségével. Minden munkásfiatal igényli, mert hasznos tapasztalatokat szerezhethet. Kezdeményezésünkre megteremtettük ezt a tabányai és várpalotai KISZ-fiatalokkal. Várpalotai barátaink eredménye, hogy Kossuth-bányán bevezetik a páncélpajzsos fejtést.

Ez csak egy példa a sok közül, amely azt bizonyítja, szükség van és egyre inkább szükség lesz az iparágak szoros együttműködésére. Ehhez anyagi bázist nem igénylünk, csak azt, hogy határozatban erősítsék meg a lehetőséget. Erre a kérésre is választ várunk a kongresszustól.”

Sok fontos kérdésről beszélnek majd baranyai küldötteink, ha szót kapnak. Acs Mihály témája a KISZ pártépítő tevékenysége, Klepach Ottmár meghívta arra készült, hogy beszámoljon a bányászfiatalok feladatairól a IV. öt éves terv megvalósításában Komoly felelősséggel, lelkes odaadással készültek.

Elkötelezettséggel képviselik majd megyénk ifjúságát, amelyhez eredményes munkát kívánunk!

Házy Zsuzsa

Legyen színes a KISZ-oktatás tematikája

Ülést tartott a társadalmi és oktatási bizottság

Hogyan történt a politikai oktatás szervezése és mikor kezdtek hozzá? Milyen segítséget kértek, illetve kaptak az üzemi KISZ-szervezetek a párttól? Egyeztetve lettek-e az üzemekben a párt- és szakszervezeti oktatások időpontjával a KISZ-oktatások, illetve megfelelő körültekintéssel jártak-e el a hallgatók kiválasztásában? Milyen előadók: üzemiak, vagy meghívottak fel az előadások szemléltetésére — az előadások színésítésére —, vannak-e konzultációk, foglalkozások-e az előadásokon bel- és külpolitikai kérdésekkel?

E kérdéssorozat pedig a november 24-én megtartott KISZ társadalmi és oktatási bizottság ülésén hangzott el, ahol Gungl János, a KISZ vállalati bizottságának agit. pröp. titkárának számoltak be a társadalmi, oktatási bizottság tagjai, az üzemeknél folyó KISZ-oktatás beindulásának tapasztalatairól.

A már korábban beindult párt- és szakszervezeti oktatások után — november elején — megkezdődött vállalatunk üzemében a KISZ-oktatás is.

A késelembet az előző oktatási formákkal szemben, objektív okok határozták meg. Különösen nagy szerepet játszott e késői kezdetben, a vállalat üzemében — a KISZ VIII. kongresszusa jegyében — megtartott bizottsági választások.

Bár a KISZ-oktatások szervezése a legtöbb alapszervezetnél még a múlt évi oktatások befejezésekor elkezdődtek, a másik két oktatási formától történt időbeli eltolódás erősen befolyásolta a KISZ-oktatási formák

iránti érdeklődést. A vállalat KISZ-fiataljainak csak mintegy negyven százaléka jelentkezett az ifjúsági szervezet által indított előadássorozatokra. Pontosabban az 1854. kiszes közül 739-en vesznek részt ezeken az előadásokon.

A beszámoló azonban arra is fényt derített, hogy ezen előadássorozatok utáni érdeklődést, nemcsak az befolyásolta negatív irányban, hogy az előbb már említett objektív okból eredően kevesebb munkát fordítottak, illetve fordíthattak megszervezésére, de közre játszott az a tényező is, hogy kevésbé érték ki a hallgatók véleményét a tematika összeállításánál. Ezzel magyarázható az egyes üzemekben — különösen a kisebb létszámmal rendelkezőknél — tapasztalható passzivitás, gyenge érdeklődés az előadások, illetve az ott hallottak iránt. Természetesen ennek csak az okai is vannak. Talán a legfontosabb ok az, hogy míg

a nagy létszámot felvonultató üzemek: Kossuth-bánya, Béta-bánya megengedhetik maguknak azt, hogy meghívott előadókkal tartassák meg rendezvényeiket, a kislétszámú 16—20 fővel működő alapszervezetek: Gépköcsi üzem, Epitési üzem, Újhegyi, nagymányoki, valamint a karbantartónál működő alapszervezetek által indított előadásokat saját, kevésbé felkészült propagandisták vezetik.

Az alapszervezeteknél működő propagandisták legtöbbjének felkészültsége megfelelőnek, elfogadhatónak mondható, mégsem vehetik fel a versenyt, például a Kossuth-bányaiak által meghívott előadókkal, akik: dr. József, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának titkára (IV. átvets tervünkről); Rajnai József, az

MSZMP Baranya megyei Bizottsága propaganda és művelődési osztály vezetője (Szovjetunió szerepe a nemzetközi életben), Schwarcz József, a vállalat pártbizottságának osztályvezetője (A párt vezető szerepe), Petőházi Szilveszter, a KISZ Baranya M. Bizottságának első titkára (Elménybeszámoló a KISZ VIII. kongresszusáról), dr. Somogyi Károly, Komló Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának titkára (A lakótörvényről) tartanak előadást.

A Kossuth-bányaiak programja mellett szól az is, hogy nemcsak és tudnak is rugalmasan alkalmazkodni a politikai és társadalmi életünk által felvetett aktuális kérdésekhez, vagyis a hallgatók mindig az őket közvetlenül leginkább érdeklő kérdésekre kaphatnak feleletet az előadóktól. Így elkerültek az, hogy az egyes előadások anyagát a televízió, a rádió vagy akár a sajtó ismertette, megunták tenné. Itt kell megjegyezni, hogy ezen előadások minden alkalommal bővítve vannak — rövid 8—10 perces — bel- és külpolitikai összefoglalókkal.

Természetesen nem minden alapszervezet képes — márcsak létszámból eredően is — ily gazdag, tartalmas előadássorozatot összeállítására. Hisz egy-egy kisebb alapszervezet által megrendezett előadás sikerét nagyon befolyásolja a résztvevők számának nagy ingadozása. Am itt felvetődik a kérdés: vajon

nem lenne célszerű, ha ezen kis létszámú alapszervezetek egyeztetnék előadássorozataik tematikáját, helyét, idejét és azokat közösen, esetleg kapcsolva más rendezvényekkel tartanák meg.

Az oktatási bizottság tagjainak tapasztalatai ismeretében megállapítható, hogy sokkal nagyobb gondot kell fordítani az előadások megszervezésére; ezen belül is elsősorban a hallgatók véleményének, igényeinek megfelelően a következő oktatási év tematikájának összeállítását, annak időben

történi ismertetését kell megvalósítani. A szervezés terén még nagyobb mértékben kell támaszkodni a szocialista brigádokra — ezek közül is főleg — az ifjúsági brigádok tagjainak vállalásaira.

Vagyis a KISZ-oktatás tematikájának színességével, aktuálisával és szerveztségével is versenyképes kínálatként lépjen fel a másik két oktatási forma mellett a dolgozók — és közülük is a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KISZ használjon ki minden lehetőséget az előadások színesebbé, változatosabbá tételére. Legyen kezdeményező, ne rajdon vissza az új kezdeményezésektől. Mit értek ez alatt? A tematikának megfelelően, az szemléltető, magyarzó filmek, könyvek megtekintése és elolvasása és a fiatalok körében. A KIS

A zármerközésen elszenvedett 5:0-ás vereséggel 6. helyen a Komló Bányász

Az 1971-72. évi NB I-es labdarúgó-bajnokság őszi idényének zárása nem a legjobban sikerült a Komló Bányász számára. A Ferencváros elleni találkóról szoros eredményt vartunk, s helyette egy súlyos 5:0-ás vereség érte csapatunkat. Ezúttal is az történt, hogy a szoros emberfogás és a fegyelmezett küzdeniakarás helyett a lezser játék jellemzte együttesünk bemutatkozását.

A jelenlegi Fradival szemben várható volt, hogy nem tudunk pozitív eredményt elérni. Hetek óta hullámvölgyben van a csapat. Ugy is mondhatnánk: a bajnokság végére visszaesett. De ez bizonyos fókig érhető, hiszen 12-14 héten keresztül kiemelkedően jól szerepelt a kék-fehér gárda. Ez hozta a tervezett öt pontos előnyt a riválisokkal szemben. A hatodik hely tulajdonképpen ajándék, hiszen csak a 8-12. helyre vártuk együttesünket. Mindenestere: ez az előny nagy hasznára lehet a Komló Bányásznak a végső helyezések eldöntésénél.

A csapat a héten minden nap tart edzést, hiszen december 12-én, vasárnap Dél-Amerikába utazik. Az első mérkőzés 15-én Columbiában, Medellinben esti pályaváratón vívja a Sekulareccal megerősített Millionaris csapatával szemben. Peru, Bolivia, Ecuador és ismét Bogota lesz a komlóiak bemutatkozásának színhelye. Együttesünk hat mérkőzésre írt alá szerződést. A sportkulldetésünkben 16 labdarúgó és öt kiserő — ifjú Stier József vezetésével kap helyet. A Mecseki Szénbányák vezetői láthatóan tették, hogy a Komló Bányász küldöttéi formaruhában képviselhesék a Mecseki Szénbányákat.

SPORT

Volt már jobb is

Mérlegen a Pécsi Bányász kézilabda-csapatainak szereplése

A Pécsi Bányász kézilabda-csapatai az elmúlt 10 évben az NB. I. küzdelmei során sok örömet szereztek a sportág híveinek. Az 1971-es évről nem mondhatunk hasonló bírálatot. A férfi és női csapatnál is tapasztalható volt biztató jel, de a jelenlegi gárda jóval elmaradt teljesítményben az öt-hat évvel ezelőtől.

12. Pécsi Bányász 26 7 1 18 279-329 13

A fenti eredményt a női csapat érte el. A 12. helyet vegyes érzelmeivel fogadjuk. A helyzettel — tekintettel, hogy volt már jobb — elégedetlenek vagyunk. Ha viszont az év eleji célkitűzést nézzük, akkor mégis elégedettek lehetünk.

Az 1971-es évet ugyanis kísérleti évné szánták a női csapatnál. Megfalioltott, alapsan átszervezett csapatokkal a bemutatkozás kihasználása volt az elsődleges cél. Az átszervezett csapattal egyben megkezdte a jövő csapatának alapját is lerakni.

Zákányi Bálint edző évégi mérlegének mindkét „serpenyőjébe” jutott valami.

— A bemutatkozás mellett a legnagyobb sikeren tartom, hogy sikerült egy belső villongásoktól mentes, jó szellemű gárdát kialakítani, — mondta az edző. — A pozitívumok közé sorolhatom még, hogy sokat léptünk előre a támadójátékban és több fiatal játékosunk közel került az élvonalhoz. Javulnunk kell viszont a védekezésben és nagyon hiányzik egy jó átlövő játékos is. Várnai Szamos Teréz csapatkapitány így vélekedik: — Ha megmarad ez a jó szellem, és a megfelelő rutint is megszerezjük, akkor felzárkózhatunk a középmezőnybe. Tóth Mária a csapat újonca: — Ugy érzem sikerült beilleszkednem a csapatba. Igaz, csak a 12. helyet sikerült megszerezniünk, de ebben a csapatban sokkal több van. Szeretnénk a régi nyomdokain haladni.

A férfi csapat két hellyel jobban végzett, mint a női. A betervezett pontszámot és a célt, a csapat bemutatódását az NB. I-ben elérték. Az egyes mérkőzéseken nyújtottak alapján azonban többre is képes lett volna a Bányász.

Szabó Csindely István edző elégedett volt a következőkkel: egyéni játékokban tapasztalható fejlődéssel, sokat javult a szélsőjátékok, a csapatba beépített fiatalok fejlődésével. Ez utóbbinál elsősorban Figlerle, Gergásra és Gálosra gondolunk. Az idősebbek közül Sudár és Lehoczky teljesítménye emelhető ki.

10. P. Bányász 26 11 1 14 512-552 23

A férfi csapat két hellyel jobban végzett, mint a női. A betervezett pontszámot és a célt, a csapat bemutatódását az NB. I-ben elérték. Az egyes mérkőzéseken nyújtottak alapján azonban többre is képes lett volna a Bányász.

Szabó Csindely István edző elégedett volt a következőkkel: egyéni játékokban tapasztalható fejlődéssel, sokat javult a szélsőjátékok, a csapatba beépített fiatalok fejlődésével. Ez utóbbinál elsősorban Figlerle, Gergásra és Gálosra gondolunk. Az idősebbek közül Sudár és Lehoczky teljesítménye emelhető ki.

Problémát okozott, hogy időnként baj volt a taktikai fegyvellemmel, amely bizony nem egy pontjába került a csapatnak. A gyengébb szereplés oka közé sorolható még az „öregék” fásultsága és a fiatalok rutintalansága. A fásultság különösen az idegenbeli mérkőzéseken mutatkozott. Itt nem látták a csapatot a szurkolók és a vezetők, egy-két játékos ennek tudatában kiengedett, nem vette komolyan a játékokat.

Az egyesület jubileumi évében a női és a férfi kézilabda-csapat is elmaradt a régebbi eredményektől. Fellelhető viszont pozitívum mindkét csapatnál, ami biztató a jövő szempontjából.

Lázár Lajos

Asztalitenisz

A Komló Bányász férfi asztaliteniszre a 4. helyen végzett a bajnokságban. Az utolsó fordulóban Pécsen az Építők ellen nyertek 9:7-re. A megyei rangadón Rajnai indispónál játéka majdnem verséghöz vezetett. Szerencsére Árvai és Berta egyre jobban igazolja a szakvezetés elképzelését. Győzött: Árvai (4), Berta (3), Rajnai (2).

Időszerű kérdések a szakszervezetek tömegpolitikai oktatásán

Nemcsak a cím adja, de a szakszervezet tömegpolitikai oktatás tematikája, tényleg időszerű kérdéseket érint. Üzemeinkben három tagozaton: „A szocialista demokrázizmus időszerű kérdései”, a „Társadalmunk időszerű kérdései”, és a „Világpolitika időszerű kérdései” címmel folyik az oktatás. December hatodikán és hetedikén a vállalat meszesi központjában a propagandisták felkészítését tartották — a decemberi előadások levezetéséhez. Nézzük, hogy a különböző tagozatokon milyen témákat dolgoznak fel.

SAKSZERVEZETEK AZ EURÓPAI BIZTONSÁGÉRT

A világbéke kérdése nagyon időszerű napjainkban. Elég ha a közel-keleti konfliktusra utalunk, India és Pakisztán összeütközésére. A nemzetközi szakszervezeti mozgalom harca a béke fenntartásáért mindig időszerű volt, s aktuális lesz holnap is.

A VII. Szakszervezeti Világkongresszus, amelyet Budapeston tartottak 1969. október 17-26. között, mint „budapesti kongresszus” lesz megőrkítve. Mert mind az, SZVSZ mind a vele akciógégre lépő, vele együttműködő szakszervezetek fejlődésének útján fordulatot jelez. Most, a hetvenes évek kezdetén meg lehet állapítani, hogy az SZVSZ egységteremtése egyre jelentősebb sikereket hoz, és az imperializmus ellenállását fokozatosan leküzdve az SZVSZ tekintélye befolyásosra egyre nő, még azon szervezett dolgozók és szakszerveze-

tek körében is, amelyek nem tagjai a Szakszervezeti Világ szövetségnek.

A külpolitikai kérdések kapcsán olyan fontos kérdésekről is szó lesz majd a tanfolyamon, mint a nemzetközi szak szervezeti mozgalom jelenlegi helyzete. Csak egy szót a szervezetről. Az SZVSZ-nek jelenleg 144 millió tagja van, nem beszélve a többi a szervezetek taglétszámáról, ami szintén meghaladja a 100 milliót.

A SZOCIALISTA DEMOKRATIZMUS IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI

E témakörben az önköltség és árak, a vállalat árpolitika kérdései szerepelnek. A foglalkozásra kiadott vázlat, sok időszerű kérdéssel foglalkozik. Az első című: önköltség és árak. Az ismertetésből kiténik: az árak jobbra a termelésben és nem az üzletben, a piacokon alakulnak ki. A termelési költségek című alatt megtudhatjuk, hogy a legnagyobb öszszeg — egyes szolgáltató üzemeket kivéve — a felhasználó anyagokra kerül. Közvetlenül azután a költségek következnek. A bérköltségek között számolják el az úgynevezett szociális terheket: a társadalombiztosítási hozzájárulást, az illetményadót.

Igen aktuális témakör a világít arra is, hogy a munkafolyamat során felhasználható anyag- és bérköltségnek teljes összege átmegy a termékbe és megtérül majd az árakban. A megtérülés időtartama attól függ, hogy mennyi időt vesz

igénybe a gyártás, illetve az elkészült termék értékesítése. A hajó vagy motorvonat gyártásánál viszonylag hosszú ez az átfordulási idő, a cipőnél, a ruhánál, pedig rövidebb. Ez utóbbi termékek gyártásában tehát az anyag- és bérköltségre fordított összeg, többször is megtérülhet egy-egy esztendőben.

A gazdaságpolitikai kérdések során a hallgatók választ kapnak a termelési költségei, az önköltség számítása, a közvetlen anyagellátás, az ár és a nyereség kérdéseire. Ebből még egy tétel: Hogyan növelhető a nyereség? Fontos kérdés ez mind a vállalati kollektíva, mind a népgazdaság számára. Az áremelés mind nyereség-növelő tényező tartásan nem járható út. Hiszen az árszínvonal általános növekedése az önköltség emelkedésével, végsősoron az utóbbi folytatás epp a nyereség csökkentésével járhat. Nincs más értelmes megoldás: mint stabil árszínvonal mellett az önköltség csökkentésével növelni a nyereséget.

TÁRSADALMI IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI

Ez a foglalkozásokról szoros kapcsolatban áll az előbbihez.

Az életszínvonal növelését csak úgy tudjuk megvalósítani, ha a tervezett termelési-gazdasági mutatókat teljesítjük.

E tanfolyam olyan kérdéseket segít a tisztánlátáshoz, mint az életszínvonal fogalma, az életszínvonal összetevői, a túlértékelt Nyugat, vagy az életszínvonalunk; munkánk túlértékelése stb.

Egy tavalyi közvéleménykutatás adataiból kiténik, hogy nagyon kevesen tudnak választ adni arra: „mi az életszínvonal fogalma”. Az ENSZ statisztikai intézete 72 anyagi és társadalmi tényezőt tart számon az életszínvonal alkotóelemeiként. Az életszínvonal alkotóelemei között kétségtelesen nagyon fontos szerepet játszik a kereset, illetve a fogyasztói árok alakulása. De semmiel sem kisebb az olyan társadalmi tényezők jelentősége mint a szabadságértéke foka; a keresetért végzendő munka körülményei, a nép egészségügy; és szociális ellátottsága, kulturális színvonala; a társadalom erkölcsi állapota.

MOZIMŰSOR

Park: December 7-8-ig: A kalóz menyasszonya. Francia film. 9-12-ig: Zabriskie Point. Amerikai film. 13-14-ig: Oliver. Angol film. Előadás 4, 6, 8. Matiné 12-én, délelőtt 10 órakor: Csak egy telefon.

Kossuth: December 7-én: A kalóz menyasszonya. Francia film. 8-án: Asszony a banditák ellen. Szovjet film. 9-én: Az emir kincse. Szovjet film. 10-én: Zabriskie Point. Amerikai film. 11-12-ig: Oliver. Angol film. 13-én: Es hamarosan a sötétség. Angol film. 14-én: Heintje. NSZK film. Előadás 10, 12. December 9-12-ig: Az emir kincse. Szovjet film. 13-14-ig: Heintje. NSZK film. Előadás 13, 15. December 7-8-ig: Asszony a banditák ellen. Szovjet film. 9-12-ig: Homalokok az uborkafán. Csehszlovák film. Előadás 17, 19.

Petőfi: December 7-8-ig: A kalóz menyasszonya. Francia film. 9-12-ig: Oliver. Angol film. 13-14-ig: Vágyam a javából. Amerikai film. Előadás 3, 5. Matiné 12-én, délelőtt 10 órakor: Egy nő a diplomaták asztalánál.

Zengő György (Hosszúhetény): December 7-8-ig: Eszaki razzia. Szovjet film. 11-12-ig: Reménykedők Magyar film. 14-én: Gramigna szeretője. Bolgár film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 3, 7.

Május 1. (Komló): December 7-8-ig: Belarus pályaudvar. Szovjet film. 9-10-ig: A halhatatlan légió. Magyar film. 13-14-ig: Nap sugaras szemek. Francia film. Előadás 14, 16, 18. Matiné 12-én: A hajók a kikötőben robbannak.

Zrínyi (Komló): December 7-8-ig: Staféta. Magyar film. 9, 10, 12-én: Az inkák kincse. Bolgár film. 14-én: Bye, bye Barbara. Francia film. Előadás 14, 16.

Fekete Gyémánt (Győr): December 9-10-ig: Vak úr házasság. Csehszlovák film. 11-12-ig: Egy női vizsgarészlet. Kínos. Francia film. 13-14-ig: Feketeszakáll szelleme. Amerikai film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Jászrencsét (Pécs): December 9-10-ig: Zöld rakéták. Szovjet film. 11-12-ig: Ördög mérék halála. Csehszlovák film. 13-14-ig: Boleszt a tengerparton. Francia film. Előadás 5, 7. Matiné 12-én: Utánam, gazfikók.

Rákóczi (Mecsekfalja): December 8-án: Banditák haláljának. Angol film. 9-10-ig: Vágy. Német. Magyar film. 11-12-ig: Zöld rakéták. Szovjet film. 13-14-ig: Ördög mérék halála. Csehszlovák film. Előadás 3, 7. Matiné 12-én: A tilkotasztos szokás.

Kodály (Vasas I.): December 7-8-ig: Fekete angyalok. Bolgár film. 10, 12-én: Az utolsó lélek. Angol film. 14-15-ig: Hogyan raboltattam ki a második világháborút. Lengyel film. Előadás 6.

Május 1. (Vasas II.): December 9-10-ig: Van aki megcsúsz, van aki nem. Angol film. 11-12-ig: Csaldái fűszek. Francia film. 13-14-ig: Az utolsó Lélek. Angol film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 14, 16. Matiné 12-én: A 24-25-ös nem térsz vissza.

Mecsekudvás: December 11-12-ig: Es hamarosan a sötétség. Jugoszláv film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 3, 7.

TV MŰSOR

MAGYAR TV

9:00: Kedd
10:00: Környezetismeret 4. o. (ism. 14.00). — 9:25: A tv politikai tanfolyama a honvédség részére. — 9:35: Fizika 6. o. (ism. 14.50). — 11:35: Filmzetika (középsk. I. o.). — 17:15: Hírek. — 17:20: Zseb-ír. — 17:35: 10 perc... Játék a tűzzel. — 18:10: A pörtal. a néppel... — 18:40: A la elethe halála után. — 18:50: Miről ír a világsajtó? — 19:10: Esti mese. — 19:30: TV Híradó. — 20:00: Verdi: Traviata. Operafilm. 21:45: TV Híradó — 2. kiadás. — 21:55: Csehov: A nagybábo története. Magyarul b. tv-filmváltozat (16 éven felül).

SZERDA
Ismétlés: 9:30: Lövés a szorosban. Magyarul b. szovjet-írású film. — 11:05: Nyitott boríték. — 11:50: Bernadette Davila. Angol dokumentumfilm. — 16:18: Hírek. — 16:25: Közv. a Ferencváros-Braunschweig EUFA Kuppa labdarúgó-mérkőzéséről. — 18:20: Szajna-parti látogatás. Rörpörfilm. — 18:35: Kisfilmek. — 19:10: Esti mese. — 19:30: TV Híradó. — 20:00: Daszellitás Móra Ferenc novelláiból. — 21:00: Jászai Katona énekei. — 21:25: A KISZ VIII. kongresszusáról jelentjük... — Kb. 22:10: TV Híradó — 2. kiadás 22:20: Integrit.

CSÜTÖRTÖK
10:00: Környezetismeret 2. o. (ism. 14.00). — 11:05: Öztályfőnöki óra (középsk. I-IV. o.). — 11:55: Filmzetika (középsk. I. o.). — 15:00: Filmzetika (középsk. II. o.). — 16:10: Elkészült a felvételi vizsgára. — 16:45: Hírek. — 17:00: Közv. a Magyarországi-Svájc férfi kézilabda-mérkőzéséről. — 18:15: Számítógépek Magyarországon. — 18:40: A KISZ VIII. kongresszusáról jelentjük... — 19:15: Esti mese. — 19:30: TV Híradó. — 20:00: Kék fény... — 21:00: Calt és muzsika. — 22:10: TV Híradó — 2. kiadás.

PENK
10:00: Matematika 8. o. (ism. 13.10). — 8:30: Orosz nyelv (középsk.).
SZERDA
15:05: Magyar nyelvű tévé-kronika. 15:30: A Zeljenicár-Surit Dohnston labdarúgó-mérkőzés közvetítése. 17:30: Rajzfilmek. 17:45: A francia művészeti-bé. 18:30: Korak és ritmusok. 19:05: A kultúra ma. 20:35: Isidora Szuklje: A klsvórai temető kronikája. 21:35: Rajzfilmek.

CSÜTÖRTÖK
16:45: Magyar nyelvű tévé-kronika. 17:00: Tévétanórák szülőknek. Bizalom (ism.). 17:40: Elvesztett — megtalálták. 18:30: Zenei együttesek. 19:00. Enciklopédia. 19:20: Egy egész élet egy alatt. 20:35: Fényország. 21:35: Törhetetlenek. Filmsorozat. 22:25: Vladimir Dedijer naplójából. 22:55: Kaszlaboda: Zeljenicár-Malob.

10:00: Földrajz 6. o. (ism. 14.00). — 11:55: Francia nyelv (középsk. III-IV. o.). — 17:28: Hírek. — 17:35: Külföldi művészek hangversenye. — 17:55: A huszonhetedik év. Rörpörfilm. — 18:25: A rajzfilmek kedvelőinek. — 18:45: A KISZ VIII. kongresszusáról jelentjük... — 19:15: Esti mese. — 19:30: TV Híradó. — 20:00: Vidám elefantör. Tv-játék. — 21:20: Kicsoda — kicsoda? — 22:05: TV Híradó — 2. kiadás.

SZOMBAT
Ismétlések: 9:00: A tv politikai tanfolyama a honvédség részére. — 9:30: Hans Beimler bajtárs. 4. rész. — 11:00: Kék fény... — 14:35: Bonanza... — 15:05: Rózsát! Lottának. — 15:25: Rörpörfilm. — 15:35: Közv. a modern gimnasztika intervizus Kupáról. — 17:35: 10 éve alakult meg a DNFF. — 17:55: Hírek. — 18:00: Orfeusz az évilágban (tengely röjrfilm). — 18:10: Anatól Dub zongoraművész hangversenye a fertúdi kastélyban. — 18:35: A KISZ VIII. kongresszusáról jelentjük... — 19:15: Ciszavizió... — 19:30: TV Híradó. — 20:00: Mikos György ópera. — 20:05: Mária Zsigmond: Uri muri. Színmű két részben. — 22:30: TV Híradó — 2. kiadás. 22:40: Táncad fesztivál 1971. Nemzetközi gálaest. — II. rész (felvetőreli).

VASÁRNAP
8:28: Felsőfokú matematika. — 9:00: Alapfokú angol nyelvtan. — 9:15: Francia nyelvtan: haladóknak. — 9:40: Filper. 11. rész. — 10:15: Csak gyerekeknek! Kisfilmek. — 10:45: Hangvilla. — 11:20: Heljünk a világban. — 13:50: Pedagógusok fóruma. — 14:25: Nótaszó. — 14:40: Kabaré utca! II. rész. — 15:15: Prima. — 15:35: Közv. a modern gimnasztika intervizus Kupáról. — 17:45: Műsorainkat ajánljuk! — 18:10: A Filmsteno család. 4. Szár születek. — 18:35: Sportrörök. — 18:45: Esti mese. — 19:00: A Ház. — 20:30: Hírek. — 20:05: A Kilimandzsáró haza. magyarul beszélő amerikai film. (14 éven felül). — 22:00: Hírek. — 22:05: Telesport: A Tokaj Expressz párbaj-törvényes döntő! Sportrörök.

JUGOSZLAV TV
PENK
16:40: Magyar nyelvű tévé-kronika. 17:35: Gyere, nőjünk! Gyermekadás. 18:30: Visszatért a dzsesszhez. 19:00: Valogatás más tévéállomások másaiból. 20:35: Kivadás. 21:35: Fontosabb az életnél. Lengyel filmsorozat. 23:00: Szabodégytem.

SZOMBAT
15:20: Fala. parasztek nélkül. 16:00: Hangverseny zenekarra és szólóistára. 16:30: Kaszlaboda: Rabonicki-Creva Zverda. 18:15: Európa öröme. Gyermekrendezvény felvetőreli. 19:00. Kis slóger. (Zenei gyermekadós). 19:20: Időpán. 20:35: A Jugoszláv Néphadsereg fesztiválja. A zórást I. részének közvetítése. 21:35: A fenéken. Amerikai játékmű. 23:05: A Jugoszláv Néphadsereg fesztiválja. A zórást II. részének közvetítése.

MECSEKI BANYÁSZ
A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csöke Magda. Szerkesztőség: Pécs, Déryné u. 9. hsz. 10. Telefon: 36-50 (váltós szám). Orsz. telefonos: Pécs: 11-09, 12-96. Komló: 72-32. Kladja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs. Hungyadi út 11. Felelős kiadó: Brian Károly. — A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 60-11.
Készít a Pécsi Széna Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Felelős vezető: Melles Rezső.
Feljuttat a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az Üzemek bérszámlájánál. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsen. Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán. Pécs, I. Komját Aludár u. 5. Előfizetés: I. félév: 1000 Ft. II. félév: 1000 Ft. Éves: 2000 Ft. — Munkások: évi 20 forint 40 fillér.
INDEX: 25 918

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 50. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. DECEMBER 14.

Zobák-bányaüzem után Kossuth-bánya is befejezte éves szakmai tervét!

Ismét nagyszerű munkasikerrel adhatunk jelentést. Zobák-bányaüzem december 5-i tervteljesítése után 12-én Kossuth-bánya is teljesítette 1971. évi szakmai tervét. Kossuth-bánya

93 szocialista brigádjának 2300 tagja, az üzem műszaki és adminisztratív gárdája is részese a szép sikernek.

Zobák és Kossuth-bánya kitűnő eredménye nyomban hozzájárult ahhoz, hogy vállalatunk operatív tervteljesítése – november 12-ig bezárólag – 101,4 százalék. Ebben az évben ilyen kiváló eredményről nemigen számolhattunk be. Ez idő szerint a többlet 2028 tonna.

A nagyobb termelő üzemek közül továbbra is Zobák-bánya áll a verseny élén. Mintegy 2200 tonna szénat termelt terven felül. A kiemelkedően dolgozó üzemek sorába tartozik Béta-bánya is, 107,1 százalékos eredményével. Külön említést érdemel, hogy az első dekad végén, a decemberi programot illetően Pécs-Bányaüzem is 100 százalék fölé került.

A Mecseki Tanbánya a maga 25 500 tonnájával szintén eredményeket szerzett, abban, hogy ma a vállalat pozitív eredmények-

ről adhat számot. A Tanbánya tagjai december 7-én teljesítette szakmai tervét s még mintegy 1800 tonna szénat termelt – programon kívül.

A mennyiségi operatív tervteljesítés alapján december 12-ig az üzemek rangsora:

1. Zobák	109,4%
2. Béta	107,1%
3. Pécs-Bánya	101,9%
4. Vasas	98,6%
5. Kossuth	98,0%
6. Szászvár	83,0%
Tanbánya	98,8%

A Nagymányoki Brikettüzem 71,8 százalékat ért el.

Az üzemek hamuszázaléka november 10-ével bezárólag:

	terv	tény
Széchenyi	37,5	35,3
István	38,0	41,8
Vasas	37,5	36,0
Kossuth	36,0	33,7
Béta	39,0	37,3
Zobák	34,0	30,7
Tanbánya	39,0	34,7

Összevont elnökségi és bizottsági ülés

Összevont városi elnökségi és bizottsági ülést tartott december 10-én a Hazafias Népfőnt. A komlói tanácskozáson megjelent Gallusz József tanácselnök, Hartmann János, a városi pártbizottság párt és tömegszervezeti osztályának vezetője, Bánfi József, a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának képviselője.

Kiss István, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd Horváth István, a népfőntbizottság titkára adott jelentést a két elnökségi ülés között végzett munkáról. A második napirend keretében Lutz Adámné, a nőbizottság titkára ismertette az 1972. első félévi munkatervét. A harmadik napirend során Horzsa Sándor, az esti iskolák igazgatója számolt be arról a felmérésről, amelyet a komlói iskolák szülői munkaközösségeinek tevékenységéről készítettek. Végül ismét Horváth István tájékoztatója következett: jelentést adott a munkások részvételéről, a népfőntmunkában.

Néhány kiemelés a titkári beszámolóból. Szeptember 30-án a belvárosi nőbizottsággal együtt rendezte meg a népfőnt az öregek napját. A hangulatos ünnepségen 150 nyugdíjas vett részt. Bocz György, a belvárosi iskola igazgatója és Lutz Adámné, a városi nőbizottság titkára köszöntötte az idős embereket.

A Kövönys keleti terület népfőntbizottságának munkáját a területi pártvezetést vezetője értékelte. Megállapították, hogy a bizottság tevékenysége eredményes, de bizonyos személyi változásokra van szükség.

November első napjaiban megkezdtek – a tanáccsal kö-

zösen – a választói gyűlések szervezését.

A népfőnt javaslatára a tanácsülés határozatot hozott, hogy a művelődési és egészségügyi állandó bizottságot szét kell választani és létre kell hozni az ifjúságpolitikai állandó bizottságot. Az a későbbiek során 9 tagú egészségügyi, ugyancsak 9 tagú művelődéspolitikai és héttagú ifjúságpolitikai állandó bizottság kezd meg működését.

A közösség érdekeit szolgálják

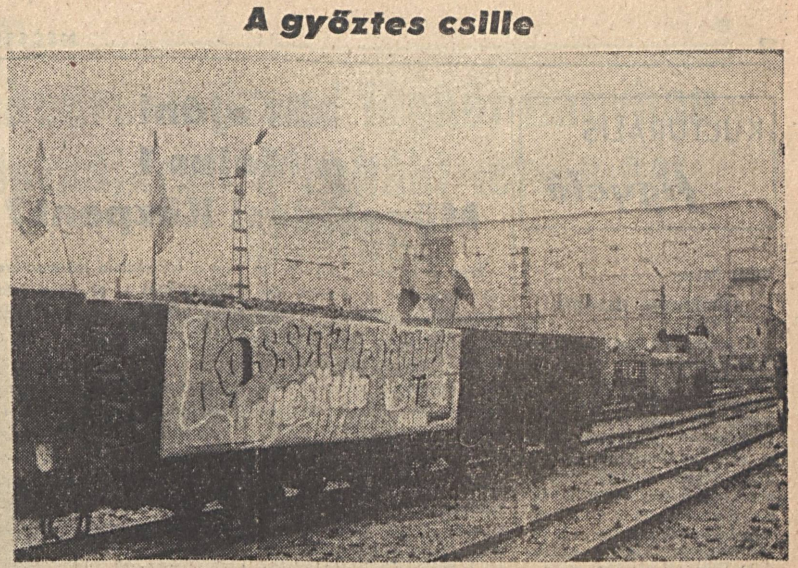
Egy-egy ellenőr, vagy ellenőrző csoport tevékenysége csak azok számára teher, csak azok idegenkednek az ellenőr megjelölésétől, akik így vagy úgy hibáznak, nem tartják be a kereskedelmi-üzleti szabályt, akik vétének a szocialista kereskedelem normái ellen. Az ellenőrök tehát tiszteletet érdemelnek, kivált akkor, ha társadalmi munkában végzik felelősségteljes megbízatásokat.

Az utóbbiak munkájáról tanácskoztak azon az évről aktívaülésem, amelyet a múlt héten Kossuth-bányán tartottak. Képviselettel megát Gallusz József, Komló város Tanácsának elnöke, Máj József az SZMT, Lombos Antal, a Mecseki Szénbányák szakszervezete, Törnyai János, a komlói szakmaközi bizottság, és Kerekes István, a társadalmi ellenőrök pécsi területének vezetője.

Földes Jenő, munkásellátási felelős, a társadalmi kereskedelmi ellenőrök komlói vezetője adott jelentést az 1971. évi munkáról. Bevezetőjében elmondta, hogy a SZOT elnökségének 1953. augusztus 10-i határozata alapján hozták létre a munkásellátási csoportokat, ezen belül a kereskedelmi társadalmi ellenőri hálózatot.

E társadalmi szervek az elmúlt 18 év alatt fokozatosan fejlődtek és munkájuk eredményesebb tétele érdekében több párt és kormányhatározat született.

Röviddel a rendelet megjelenése után Komlón is megszerveztük, és 15 indulóval bekapcsolódunk a mozgalomba – emelte ki Földes elvtárs. – A kereskedelem társadalmi ellenőrzése Komlón is jól bevált. A kezdeti nehézségeket leküzdve a hálózat gyorsan fejlődött, mun-

Kossuth-bánya december 12-én befejezte éves szakmai tervét! Az üzem 1971-ben 948 600 t szénat adott a népgazdaságnak. Vállalták, hogy az év hátralévő napjaiban további 45 ezer tonna szénat termelnek terven felül! Foto: Hartai

A győztes csille

A kongresszus tiszteletére

December 14., 15., 16-án tartják a Fogyasztási Szövetkezetek VII. országos kongresszusát. Ennek tiszteletére a MESZOV tanácstermében (Pécs, Kossuth tér 8. sz.) 10-én délelőtt fotókiállítás nyílt, amely Baranya megye fogyasztási szövetkezetek tevékenységét mutatja be.

A fekete-fehér képek nemcsak Baranya megye AFESZ-einek tevékenységéről, hanem a takaréki, lakás- és garázsüzemeltetők munkájáról is beszélnek. A megye közsegeiben élő emberek életéből is fellépett egy-egy sajtósági mozzanat, ellentét. Láthatunk pl. rozant putrit, mellette vadonatúj lakóházat, amelyet takarékszövetkezeti hitelből építtettek egy cigánycsalád.

– Mi az AFESZ-tagság vagy a takarékszövetkezeti tagság feltétele? – kérdeztem Miklósváry Tibortól, a kiállítás rendezőjétől. – Részleggel lehet belépni. A minimális belépési részjegy ára 100 forint. A részjegy évente 7 százalékos kamatot hoz. Egy tagnak több részjegy lehet.

A kiállítás december 13-tól 18-ig a délutáni órákban tekinthető meg.

Barna Teréz tudósító

Élenjáró brigádjaink

December 9-ével bezárólag a következő szocialista brigádjaink teljesítették éves tervüket.

Vasasbánya: Vigh Sándor elővívő szocialista KISZ-brigád november 18-án fejezte be, 835 folyóméter vágot hajtott ki.

Kossuth-bányán a Lovai István elővívő szocialista brigád november 13-án 992,3 folyóméter, Litz József szocialista brigád október 28-án 780 folyóméter, Dékány József november 4-én 534,3 folyóméter, Gábor Sándor november 13-án 697,7, Juhász István szintén november 13-án 740,5 folyóméter, Fodor Mihály november 16-án 690,6 folyóméter, Szin József november 17-én 728 folyóméter, Nagy István november 18-án 564,7 folyóméter, Madács Mihály november 19-én 552,2 folyóméter, Péntek László november 22-én 572,4 folyóméter hajtott ki. Az előbb felsorolt brigádok elővívő szocialista brigádok, ezenkívül Kossuth-bányán az Oleg Kossóvaj Császár Sándor vezette ifjúsági, szocialista brigád december 7-én 73 ezer 754 tonnával befejezte éves tervét.

Béta-bányán: Beckmann Henrik feltáró szocialista brigádja december 1-én fejezte be, 796 folyóméter vágot hajtott ki, Papp Lajos ifjúsági feltési szocialista brigádja december 8-án fejezte be éves tervét, 80 280 tonna szénat termelt. December 9-én Bőröz József elővívő csapata is teljesítette éves tervét, 680 folyóméter vágot hajtott ki.

Brigáderedmények Kossuth-bányán

A szállító körlet Április 4. Varga Tibor vezette bronzkoros szocialista brigádja november hónapban 109,9 százalékra teljesítette tervét. A Steinmetz Miklós, Lukács Ferenc vezette bronzkoros szocialista brigád 105 százalékra, a Csizmazia Gyula, Molnár Ferenc vezette ezüstkoros brigád pedig

107,6 százalékra teljesítette novemberi tervét.

A Bányagépüzem ifjúsági üzemrészt forgácsoló ifjúsági szocialista brigádja 113 százalékra, a Kun Béla, Balogh László vezette ifjúsági szocialista brigád 110,1 százalékra, a Péter János vezette ifjúsági aranykoros szocialista brigád 109,9 százalékra teljesítette novemberi tervét. A Kun Béla brigádról meg kell még azt említeni, hogy eddig egész évben balesetmentesen dolgoztak.

Újabb település-fejlesztés

Város- és településfejlesztési építészeti tervező intézet létesült Szarátovban, a Volga-menti nagy közigazgatási, ipari és kulturális központban. Feladatok rekonstrukciós terveit, kidolgozza a településrendezési elképzeléseket az egész Szarátovi területen, ahol mintegy 2,5 millió ember él. A Szovjetunió sok más nagy városában működik hasonló rendeltetésű tervezőintézet.

Szerepük fontosságára utal a szovjet öt éves terv irányelveinek az a tétel, amely szerint a tervidőszakban 565–575 millió m² lakóterület új lakást kell felépíteni.

A hét legjobbjai

HORVÁTH ISTVÁN, a komlói Anyagellátó Üzem vagonrakó részlegének a brigádvezetője. 1957 óta dolgozik a Mecseki Szénbányánál. Többoldalúan képzett: fűrészgépezési vizsgával is rendelkezik. Ha a munkamenet úgy kívánja, ezekben a munkakörökben is alkalmazható. Ez a brigád a faterlep leg-ütöképesebb kollektívája. Szabad szombatokon és ünnepepekon is számíthat munkájukra az üzem vezetősége. A brigád tagjai a faterlep környékének fásításában is résztvettek.

MOLNÁR JÓZSEF, a komlói Anyagellátó Üzem központi faterlepe nek szűnítési részleg szocialista brigádvezetője. 1957-től dolgozik a vállalatnál. Ez a szállítási részleg a bányagép-pek részese a minőségi bányafa ellátást biztosítja. 1967 óta brigádvezető. Ebben az évben a brigád teljesítménye a három szállítói brigád közül a legkiemelkedőbb: átlag 120 százalék. Társadalmi munkában is tevékeny: munkásör, pártcsoporthoz tartozik.

Foto: Barna

V. I.

KULTURÁLIS figyelő

Veres Péter:
TÖRTÉNELMI JELENTÉS

A posztumusz kötet magában foglalja az örökké lobogó érdeklődésű Veres Péter személyes jellegű vallomásait, jegyzetét, útirajzait, hozzászólásait, történelmi meditatcióit. Szinte páratlan tünény, ahogy maga sajátos és mégis általános érvényű életfilozófiáját, melyet a realitás iránti érzék, páratlan emberismeret és nem kevés önironia, valamint mérték-tartó emberi szerénység és önismeret jellemez. (Szépirodalmi).

Bajomi Lázár Endre:
PARIZS VARAZSA

Közel hegyedfél évtizede, ifjú fővel került ki a kötet íróját Ady verseinek bővelében Párizsba, a nyugat akkori szellemi metropoliszába. Majdnem két évtizedig közelről szemlélhette a „nagyok”, Anatole France, Romain Rolland, Aragon, Sartre, Beckett és mások irodalmi tevékenységét és a beavatottak tájékozottságával világitotta meg tanulmányában egyéniségeiket és jelentőségüket a magyar olvasó számára. A magvas esszéeken kívül is gazdag párizsi élménybeszámoló, a francia irodalom feltérképezése és a magyar irodalom franciaországi térhódításának ismertetése teszi még érdekesebbé a kötetet. (Szépirodalmi).

Boriz Paszternak:
LUVERS GYERMEKORA

A kiváló szovjet lírikus ebben az önéletrajzi ihletésű regényben páratlan gyengédséggel rajzolja meg a serdülőkor, a tiszta gyermeki érzelmek fakadásának időszakát, a gyermeki lélek villódzó változásainak, hangulatainak kaleidoszkópját. Mélyen árnyalt lélekrajz, finom paszteliszínekkel kevert költői látásmód jellemzi a gyermekszerelem e poétikus felidézését. (Európa).

Alexander Werth:
OROSZORSZÁG
NAGY HÁBORÚJA 1941—45

A szerző mint külföldi tudósító közvetlen szemtanúja volt a második világháborút megelőző helyzetnek és eseményeknek a szovjet fővárosban, megfigyelhette az egyszerű szovjet ember páratlan helytállását a hátrországban éppen úgy, mint a véres háború frontvonalain. Később alkalma volt viszontlátni a felszabadult szovjet városok életét, újraépítésének lázas ütemét. Az átélte történelmi események, az író előadásában, szinte közvetlen élményévé válnak az olvasónak is. (Zrínyi).

Gyárfás Miklós:
AZ OROSZLANIDOMITO

Képtelen helyzetek, feje tejére állított bonyodalomak és csúfondáros grimaszok váltakoznak ebben a különös stílusú groteszk-kisregényben, mely magán viseli szerzője sajátos egyéniségét, a hihetetlen fordulatokat is könnyed szellemességgel áthidaló humorát és mesterségbeli tudásának jegyeit. (Szépirodalmi).

Mit ajánl a Május 1 Művelődési Központ?

Ezen a héten mutatkozik be új műsorával a Komlói Bányász Színpad. Nagy Mihály művészeti vezető rendezésében Molière: Scapen furlángjai című vígjátékát mutatják be, egymást követő négy napon kezdestül.

A vígjáték világos, gondolatosságát a molièri színpad-felfogás, a játék, a felszabadult színházi mozgás határozza meg. A történet a világirodalom rengeteg alkotásában feldolgozást nyert már. Szereltem, szülői harag, társadalmi kötöttségek, problémák halmaza, s mindent megold a furlangos szolgáló Scapen, kibékítve az ellenségeket, kihasználva urai gyengéit.

Az együttes bemutatkozását nemcsak mi kíséreljük figyelemmel, hanem a főpróbán dr. Bócsi Tamás kandidátus vezetésével minősítő zsűri is megjelent, akik eldöntik, hogy a darabban pályázhat-e a sajtótörténelmi Amatőr Színjátszó Fesztiváljára. A keretjüket s a színpadkép a rendezőt, elmés ötletét dicséri.

Tovább folytatódik a Zrínyi Ifjúsági Klub művészeti előadássorozata. Aknai Tamás, a pécsi Janus Pannonius Múzeum tudományos főmunkatársa tart előadást „Művészet és dekadencia” címmel. Az előadás a századforduló és a 20-as évek Szovjet-Oroszországába kalauzol bennünket, a művészet a nagy társadalmi változások függvényeként megteremtették a művészet forradalmát. A művészet forradalma egyenlő len-

ne a forradalom művészetével? Megtalálták-e az igazi utat? Erre keres választ az előadás.

December 16-án 18 órakor az ifjúságnak szóló műsorral ajánlja magát a „Zrínyi”. „Virágok és Jazz” címmel, mutatkozik be a pécsi HEADS együttes. A bemutató egyben táncos alkalmat is szolgál. Minél több komlói fiatal várunk.

Koltai Dénes

Köszönet

Köszönő levelet hozott múlt héten szerkesztőségünkbe a postás. A levélben hét bányász mond köszönetet a sikondai szanatórium dolgozóinak. Kérjük, továbbítsuk köszönő és elismerő sorokat az intézmény valamennyi dolgozójának. Kérésüknek ezúton teszünk eleget:

„Alulírott bányászok köszönetet mondunk nyugdíjas szakszervezetünknek, hogy lehetővé tették számunkra a sikondai éjjeli szanatóriumban eltöltött pihenő napokat. Köszönjük az orvosok gondoskodását, a nővérek kedvességét és a konyhai dolgozók fáradozásait.

A Sikondán töltött napok nemcsak gyógyulással, de nagyon sok felejthetetlen élménnyel is erősítettek, gazdagítottak bennünket. Még egyszer nagyon, de nagyon köszönjük és valamennyiüknek bányász Józserencsét kívánunk: Dézsi Gyula és Haraszti Imre Pécsről, Kóhalmi János és Török György Szászvárról, Stenczer János Vasasról, Szegedi András és Papp József Komlóról.”

épp oly turesdn fogadják kiejtésüket, mint itt, Komlón. Így aztán sem így, sem úgy...
— Hogyan került Komlóra?
— Tápiaságról Budapestre mentem először dolgozni. Ott a fémútorgyárban dolgoztam, majd mikor megjelentek az utcán a bányász-toborzó plakátok, bátoran elhatároztuk, hogy eljövünk Komlóra. 1953.

Mint téglá a falban

Július volt, alig múltam tizenhét éves. Kossuth-bányára kerültem, ahol nem akarták megengedni, hogy mozdonyra üljek, így néhány hónapot mint vasútépítő dolgoztam. Akik akkor jöttünk, lehetünk vagy ötvenen, szinte valamennyien Kossuthra kerülünk. Ma bizony már egy kezemen meg tudnám számlálni, hogy hányan maradtunk. Persze, nem is csoda. Furcsa élet volt, akkor itt a városban. Nem is bírtam sokáig a szállón...
Kicsit elmosolyodik.

— Talán azért is nősültem meg olyan korán, rá két évre, hogy lejöttem Pestről. Na, de nem jöttem meg! Két nagy gyermekem van: Éva tizenöt, Tibi tizenegy éves...
Néhány nappal a beszélgetés előtt Bérés Jánost a szállító körlet munkásár párttitkárát a lakásán kerestem, ahol a két gyerek nyitott ajtót. „Apa nincs

Hetvenhat főiskolán 600 ezer hallgató

A szovjet felsőoktatási intézmények között a moszkvai Alami Lomonoszov Egyetem a legnagyobb, 1917-ben 4 tanszékkal rendelkezett, jelenleg 14 tanszéke van. Ezen az egyetemen egyidejűleg — a 178 nemzetiséget képviselő oktatók — 50 ezer hallgató tanítanak.

Akik különböző okok miatt nem vehetnek részt a nappali oktatásban, esti- és levelezőtagozaton tanulnak tovább. 1969-ben a munkásfiatalok és felnőttek iskoláiban — ide számítva a levelezőket is — 4 millióan felsőfokú intézményekben 4,5 millióan, szakközépiskolákban 4,3 millióan tanultak. Szovjetunióban az oktatás 57 nyelven folyik.

A szovjet felsőfokú szakemberképzés legnagyobb bázisa Moszkva, ahol 76 főiskolán és egyetemen 600 ezer hallgató képeznek.

Újdonságok a téli könyvvásárból

Az ünnepek közeledtével, bizonyára sokan kívánják megajándékozni szeretteiket könyvvel. Az idei téli könyvvásár is alkalmat ad erre. A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat tájékoztatása alapján ismertetünk néhány most megjelent könyvet.

A Világirodalom legszépe elbeszélései. I. III. kötet az Európa Könyvkiadó megjelenésében. Modern fizikai kis enciklopédia (Gondolat Kiadó), Kenneth Robert: Lydia Bailey (Gondolat K.), Mák Bertalan: A holtak nem beszélnek. (Közgazdasági, Jogi Kiadó), G. G. Marquez: Száz év magány. (Magvető Kiadó), E. Vittorini: Szicíliai beszélgetés, Márkus István: Mackókirály és kiscsurka őzike. (Móra Kiadó), Halász Zoltán: Bonfini tanár úr, (Móra,

ra), Hárs László: Hol voltam, hol nem voltam (Móra), Balassa-Gál: Operák könyve (Zene-műkiadó Váll.), Keszi Imre: A halhatatlanság számfűrei (Zene-műkiadó), Thürk, Harry: Pokolbeli légő. (Zrínyi), Képes politikai és gazdasági Világtalasz (Kartográfiai Vállalat).

A XX. század magyar festészetéről nyújt átfogó képet a Corvin Kiadó reprezentatív művészeti albuma, melynek bevezető tanulmányait D. Fehér Zsuzsa írta, s a 48 színes reprodukcióból álló képanyagot Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója válogatta.

A komlói könyvesbolt december 19-én vasárnap 10-18 óráig nyitva lesz. December 20., 21., 22., 23-án 19 óráig tart nyitva

Az 1972-es kiállítási program

A Május 1 Művelődési Központ az emeleti kiállítóteremben a jövő évben folyamatosan rendez tartólat. A tárgyalások és az egyeztetések eredményeként a következő művészek szerepelnek majd városunkban.

Turbó Gyula, komlói festő; Kókás Ignác; Kossuth-díjas, budapesti; Keserű Ilona Munkácsydíjas budapesti; a szombathelyi Fialatok Stúdiója, a pécsi Iparművészeti Stúdió Lantos-Ferenc vezetésével és Kelle Sándor pécsi művészek alkotásait

láthatjuk Komlón. A Lengyel Kultúra és a Művelődési Házak igazgatóságának közös rendezésében grafikai tematikára kerül sor.

Bányásznap alkalmából a Képzőművészeti Alap rendez vásárlással egybekötött kiállítást. A kiállítóterem kapunyitási munkálatait, korszerű világitótestek felszerelését, egyesleges izléses paravánok beépítését az első kiállítás megnyitására elkészül.

K.

Gázkitörési ankét

Üzemeink egyik legaktuálisabb problémájával, a gázkitörésveszéllyel foglalkozott az az anketé, amit december 9-én délután a Tudomány és Technika Házának előadótermében rendezett az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Mecseki Csoportja, valamint a Magyarhoni Földtani Társulat Déludánutúli Területi Szakosztálya.

Az anketőn három előadás hangzott el: dr. Szirtes Lajos: Geológiai zavargások szerepe a gázkitörések létrejöttében, dr. Masszi Dénes: A geológiai zavargások felderítése geofizikai módszerekkel és Kiss József: A gázkitörésveszély néhány kérdése István-áknán címmel tartott — a közel száz hallgató előtt — érdekes előadást.

— PATRONÁLÁS. A Karbantartó Üzem KISZ alapszervezete már több éven keresztül patronálja a görcsönyi szociális otthon. Az idei karácsonykor is meglátogatják az otthon lakóit, és ajándékosomagokkal kedveskednek az ott élő öregeknek.

— TITKARI ÉRTEKEZLET. A KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága december 9-én titkári értekezletet tartott. Ezen megbeszéltek a tagkönyvcserevel kapcsolatos tennivalókat, a VIII. kongresszus határozatainak végrehajtásáról szóló előkészületeket, továbbá aktuális kérdéseket tárgyaltak meg.

FIGYELEM!

Ertesztjük a BDSZ Közzétíró Könyvtár „József Attila” könyvtárának gyermekolvasóit, hogy a kölcsönzés az influenza járvány miatt szünetel. A könyvkölcsönzés beindítását előre jelezni fogjuk.

— A PÉCSI BAILETT KOMLÓN. A Pécsi Balett társulata december 13-án 17.30 órakor a komlói munkásszállón önálló műsort adott. A társulat tagjai ezúton a „Juhász Gyula” Klubba mentek, ahol találkoztak Béta-bánya dolgozóival.

— KODALY KLUB. Ismét jól sikerült a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Haza Kodály Zoltán Féltekariának klubestje, amit műsorral egybekötve december 4-én tartottak meg a művelődési házban.

— A KOMLÓI MŰVELŐDÉSI HAZAK igazgatósága elkészítette a szocialista brigádoknak szóló egész éves javaslattervezetét. Változatos ismeretterjesztő előadásokat, hangulatos színházi esteket ajánl. A műsor a pécsi területen levő művelődési intézmények terveivel együtt fog megjelenni a vállalati szakszervezeti bizottság szerkesztésében.

— Mint párttitkár és, mint munkásor is állandóan emberek között van. Mi a véleményem rólok?

— Megváltoztak a körülmények, így megváltoztak az emberekkel szemben támasztott követelmények is. Nagybátyámnak kilenc gyereke volt, mikor sorba álltak, úgy néztek ki, mint az orgonásipok. És a kilenc gyereknek három pár cipője volt. Nekem két gyerekem van, de mindegyiknek több pár cipője van, mint három. Vállalom a plusz munkát, szeretnék egy vikendházat. Más kocsi akar. Persze, nem mindegy, hogy mi áron! Minden embert a megfelelő helyre kell tenni, sem lejjebb, sem följebb... Mikor elindultam, nagyon keveset ismertem a világból, az életre itt Komlón a bányászok tanítottak meg. Altlak lettem az, ami vagyok: bányász, párttag, munkásor. Mert a Haza az csak szó. A házban élnünk kell, és nekünk kell tudni, hogy hogyan élünk és miért!

Egy téglá még önmagában nem sokat ér, ám ha sok téglát egymásra rakunk falat, falakat, házat, illetve épületeket emelhetünk belőlük. Am a falak szilárdságát, megbízhatóságát meghatározza a téglák minősége. És ez nemcsak az épületekkel van így, így van ez az emberi közösségekkel, a társadalommal és annak szervezeteivel is. És nem kivétel a törvényszerűség alól a munkásörtség sem. Kapu László

Pécs-Bányaüzem jövője:

István-akna mélyszintjeinek feltárása

Több mint két hónapja seghajtóként szerepel — a váratlan üzemeinek termelését értékelő tabellán — Pécs-Bányaüzem. Annak ellenére, hogy a két bánya összevonásából létrejött új üzem minden dolgozója tudásának a legjavát adja, miért nem sikerül teljesíteni a tervet? — tettük fel a kérdést Pálffy Attila főmérnök-helyettesnek.

— A lemaradásunknak több oka van. Először is jelentős létszámihiánnyal küzdünk, de talán ennél is jobban befolyásolja termelésünk alakulását az a tény, hogy a mélyszinti munkahelyek fokozott ütemű előkészítése nagy létszámot követel. Es mindezek mellett elért hozzánk az influenza is. December elsején még 1316 föld alatti műszakot jegyeztünk, november elsején pedig 1109-et. Bár némileg javult a helyzet, nyolcadikán még mindig csak 1224 föld alatti műszak volt. Mindezek ellenére megnyugtatóan nő a termelés. A fejtesben a hónap első napjainak 5300–5700 kg/műszak teljesítésével szemben, most a hét közepén már 6300–6500 kg/műszak teljesítést jelentettek.

FEJTÉSEK

István-aknában jelenleg négy fejtesben folyik a munka. E négy telep hivatott biztosítani az akna termelési tervét. Hogyan áll e négy telep?

A 2-es telep szénvagyonát még 3–4 hónapos termelési biztosítással. Vagyis itt még 1972 második negyedéig dolgozni fogunk. Az itt kitermelt szén hamutartalma 43 százalékos.

A 3-as telepek az első nyilatától keletre lévő része van művelés alatt. Az itteni szénanyag fejtése azonban már csak napok kérdése. Pedig az itt termelt szén nagyon jó minőségű, hamutartalma 35 százalék.

A 7-es telepen nagyon jó minőségű szén található. Nagyban rosszak a telepviszonyok, ez itt található szénmennyiség elgátlja tud egy hónapnál hosszabb termelési biztosítást.

A 11-es telepi fejtes jelen állatban áll. Meddőkerülés miatt fejtes előkészítése, valamint az alatta lévő 7-es telep utatása folyik.

És mindezek ellenére az akna termelése napról napra nő. December elsején és másnapján 1429, illetve 1409 tonna szént szállított az akna, ugyanez időszak alatt Széchenyi-akna 1468 és 1466 tonnát adott, velük szemben hetedik és nyolcadikán István-aknáról 2915, illetve 2538, míg Széchenyi-aknáról 1552 és 1466 tonna szén szállítottak. Majna mindezek ellenére Pécs-Bányaüzem havi lemaradása 100 tonna.

MÉLYSZINT

István-aknában lényeges termelésjavulást azonban csak a tavalyi év első negyedévének végén termelésbe lépő mélyszinti telepek után várunk. Epp azért létfonosságú, hogy a mélyszinti előkészítést meggyorsítsák. Ez pedig még a jelenleginél is nagyobb erők koncentrációját követeli meg. A bányászok megértették, e munkákra elengedhetetlenül szükség van, és megértésük nagy segítséget jelent az üzem vezetőknek, a munkaerő átcsoportosítás gyorsabb, hatékonyabb végrehajtásában.

Jelenleg hat elővájt és két vasútépítő csapat dolgozik a

mélyszinten. Ugyancsak itt dolgozik több kislétszámú bővítő csapat is. A munkák jelenleg a 3-as és 4-es szinten a keleti bányamezőben a 25-ös telepi légvágót és alapvágót kihajtásán és a 13-as telepi légvágót bővítésén folynak. A nyugati bányamezőben a 3-as és 4-es szinten a nyugati irányvágatban vasútépítés, valamint a 2-es és 3-as telepi fejtes előkészítése folyik.

GÁZVESZÉLY

A színhely IV. szint 2-ik keleti keresztvágattól keletre a 25-ös telepi alapvágat. November elsején kezdett hozzá Kaszler János feltáró csapata az alapvágat kihajtásához. Azóta mintegy 16 métert hajtottak ki, ami napi 2–2,4 méter haladási sebességre felel meg. Mi okozza e lassú előrehaladást? Kértem Kruller Jánostól, a gázkiterítés csoport vezetőjétől, aki a gázkiterítés (védelmi) prevenciót végző Szántódi Károly aknász, Görög Ferenc fűrészmester és Szabó József fűrésztároló és Szabó József fűrésztároló által alkotott csoport munkáját ellenőrzte.

— A gázveszély. Itt lenn a mélyszinten gázkiterítés veszélyes telepekben vagyunk. Amint látja megkülönböztetett biztosítást kell alkalmaznunk a frontonok. Ez is, de még inkább a kétnaponként végrehajtandó prevenció (megelőző védekezés) napi egy, de néha két műszakot is elvesz a végvi munkától. A prevenció va-

dig nem jelent mást, mint előzetes anyagkinyerést, hidroporforálást, nagytérű fészült-segcsökkentő előfűrészek alkalmazását, hidraulikus rétegrepszést és provokációs robbantást. Mindezek mellett a szokásos 1,5 méteres fogásmélységet 1,2 méterre kell csökkentenünk, valamint a biztosítás sűrítésére segédgyűrűk alkalmazása is szükséges.

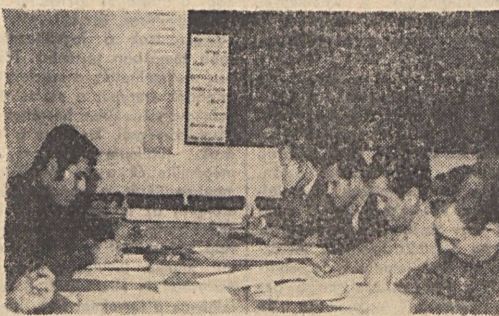
Bekapcsolják a fűrészt, a zárt-biztosítású homlok mögé hét méterre nyúlik be a fűrészfő. Megvárjuk, míg a harmadik lyukat is befűrészi. Gázjelenség azonban ekkor sem jelentkezik.

— Amennyiben gáz van a telepen, az úgy jelentkezik, hogy a fűrészt lyukon keresztül a fészültesség alatt lévő telepből a gáz port lök ki. Általában ez a jelenség kétnaponként következik be — világosít fel Kollár József bányamérnök.

Vagyis a gáz legtöbbször önmagya figyelmeztet, ezt a figyelmet azonban észre kell venni. István-aknában pedig nagyon is oda figyelnek. Ezért is hozták létre a gázkiterítés csoportot, amely mindeddig hibá nélkül végezte el feladatát. További pontos és körültekintő munkájuk — a feltáró csoportkéval együtt — pedig biztosítja, hogy a jövő év első negyedévéig végén a mélyszinti telepek is belépjenek a termelésbe.

K. L.

A kedvező üzemi légkör nagyban hozzájárult a zobáki termelési sikerhez

A szakmai terv befejezése után az üzem szakemberei már a jövő évi tervet készítik.

Foto: Barna Teréz

Nem mindennapos eredményről adhattunk hírt előző számban. Azt jelenthettük, hogy Zobák-bánya december 5-én teljesítette az 1971. évi szakmai termelési tervét.

A siker titkát kutatóva, első helyen azt a kedvező légkört említhetjük, amely az utóbbi időben nagyon is jellemző Zobák-bányára. Az üzem gazdasági vezetői az emberek problémáit elhelyezték és ezzel az utóbbi időben jobban megoldották, mint amikor semmi mással, csak a termeléssel foglalkoztak!

Egy kis epizód abból az időből, amikor nemrég elkészült a fedett autóbussz várakozó az akna előtti térségben. Az egyik bányász megjegyzi: — Most már nemcsak akkor vagyunk érdekesek, amikor munkába járunk, hanem akkor is, amikor hazamegyünk.

Sok volna felsorolni azokat az intézkedéseket, amelyeket az emberekkel való fokozott törő-

dés jegyében tettek, inkább a hatást említsük: Az üzem dolgozó jobb és eredményesebb munkával válaszolnak. Termelési eredményeik kitűnőek. A bányász utáni hihetetlen gyors helyreállítás mindennél többet mond. Roppant nagy erők szabadították fel a szocialista brigádmozgalmat és a munkaverseny megfelelő értékelése a termelés menetében. Mindkettőnek döntő szerepe van az üzem sikerében. Itt az a változás következett be, hogy az üzemvezetés elsősorban és szívesen támaszkodik a szocialista brigádmozgalmára. Ez úgy mutatkozik meg, hogy az üzemvezetés a feladatokat szemtől-szembe beszél meg a brigádvezetőkkel, nemegyszer egy illatos feketekávé mellett. A feloldódott légkörben könnyebben felszínre kerülnek a termelést gátló tényezők és megoldásukra szinte azonnal megtörténik az intézkedés.

A munkaverseny fellendülé-

Az év végéig még 3000 tonnát adunk

A Kossuth-bányai Oleg Kossuth fejtes brigád december 7-én befejezte éves tervét. A kitermelt szénmennyiség 73 ezer 754 tonna. Az év elején beadott vállalásukban 4,55 tonna/műszak volt előirányozva, ezzel szemben 4,68 tonnát teljesítettek átlagosan egy műszak alatt. Nagyon szép eredmény ez, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy valamikor egy bányának éves terve volt ez a mennyiség.

Vállalati szinten a fejtes brigádok között elsősk lettek. 1968. óta minden évben az év vége előtt fejezték be tervüket. Első helyezést csak most, 1971-ben sikerült elérniük. 58-an vannak, három műszakban dolgoznak a VIII. szint 14-es telepi fejtesben. Ifjúsági szocialista brigád, eddig háromszor nyerték el az aranykoszorús jelvényt.

MÁR A HÁRMAS-AKNÁN EGYÜTT VOLTUNK

Császár Sándor, a brigádvezető fekete, gondnőhajú fiatalember, amelyen zengő basszushangja van. A bányászokra jellemző rövid, tömör mondatokkal jellemzi brigádját.

— Délelőttös műszakban vagyunk? Az utolsó órában már nagyon szorítottunk azért, hogy ne előzzen meg bennünket senki. Mindenki ez élt, mindenki így is dolgozott. Sikerült. Nem lehet leírni örömeinket. Azt hiszem sikerünk nagyban köszönhető annak, hogy nálunk javarészt tőrszolgák tagok dolgoznak. Már a Hármás-aknában együtt voltunk, egy brigádban és egy csapatban. Akik akkor

a Hármás-aknában dolgoztak, most is húzóerői brigádunknak. Nehéz összehozni a brigádot. A tagoknak több mint fele vidékről jár be dolgozni, Majosról, Himesházaról, Bonyhádról, Szászvárról és Váralfőrről. Ez év január elejétől felvettük az MHSZ-brigád nevet, mert egyöntetűen beleptünk a lövészklubba.

Lucza István „súlyos” egyéniség. Csaknem 90 kiló. A kövér emberek derűs nyugalmaival beszél.

— Pedig az egyik legnehezebb fejtesben dolgozunk. Már Hármás-aknában is ezt végeztük, jól benne vagyunk a sungsban, mindannyian nagy rutinnal rendelkezünk. Fatámos, meredek dőlésű fejtes a munkahelyünk, úgy kell kapaszkodnunk, hogy le ne csusszunk. Ha valakinek leesik az árja, vagy valamilyen személyes cucca, az menthetetlenül elveszett, az illetőt keresztet vehet rá. A felejtet szemet sem kell lapátulnunk, magától leomlik a szállítóba. Nemrégiben volt nálunk egy ember, aki nem mert lenézni, szédült. Ki is jelentette: legközelebb csak úgy jön ide dolgozni, ha megszerzi az artistaigazolványt. Mi már megszoktuk, úgy lépkedtünk, mintha síma talajon járnánk. De ha jön hozzánk valaki, az bizony kapaszkodhat, és nem akarja elhinni, hogy ilyen helyen is lehet dolgozni.

JÓL LATNI

HÁROM GYEREK ÖRÖMET

Tiggyi Imre, aki eddig nem szólt, ezek után elmondja, hogy a brigád patronálja azt a há-

rom árva, akiknek apjuk 1967-ben baleset áldozata lett. Kereskes Lipót két gyermekét, Asztalos Sándor egy gyermekét az év folyamán több alkalommal meglátogatják, ajándékokat visznek az árvákhoz. Nekik is örömlátni, milyen boldogok, mennyire várják a látogatásokat. Már elkészítettük nekik a karácsonyi ajándékosomagokat — jelenti ki nem kis büszkeséggel Tiggyi Imre.

— De jól állunk a társadalmi munkavégzéssel is — folytatja. — Ebben az évben ott voltunk a komlói óvoda kiterítésének rendezésén, az általános iskola futballpályájának építésén és segítettünk egy társunk családjának házában építkezéssel. 825 órát vállaltunk, eddig 1685 órát teljesítettünk. A vidéki dolgozóink lakóhelyükön végzik a társadalmi munkát, nem kell bejárnunk Komlóra. Erről igazolást hoznak, amely megtalálható a naplóban.

A brigádnaplót Csendes László vezeti. A két, piros műbőrötéses könyvben minden megtalálható, ami a brigáddal történt. Dekoratív, stílusát betűkkel a nagyobb események, egyszerű bejegyzéssel a gyűlések, vállalások.

— Nemcsak a három gyereket patronáljuk — mondja —, hanem a várjáriskola 6 tanulóit is. Ezek állami gondozott fiúk, akik, ha végeznek nálunk fognak dolgozni. Azonkívül részt vettünk az „Egy brigád, egy bányász” mozgalomban. De nem egy bányászt hoztunk, hanem háromat: Marosi Sándort, Tiggyi Pált és Tiggyi Jánost. Idővel ők is brigádtagok lesznek.

Trembeczy István még mindehhez hozzáteszi, hogy az öregek sem „dobják el”, bennmaradnak a brigádban. Ok végzik a könnyebb munkát.

JAVITANI

A BALESETI MUTATOKON

Bertus Pál aknász a brigád műszaki patronálóját. Ezt mondja a brigádról:

— Több mint tíz éve vagyok a brigáddal együtt és patronálom őket. Úgy ismerem mind egyiket, mint a tenyerem. Ez azt is jelenti, hogy nemcsak a munkában vagyunk együtt, hanem a magánéletben is. Részt vesznek minden rendezvényükön, ez a maroknyi társaság szinte barátkká forrt össze. Jó ilyen emberekkel együtt dolgozni. En a magam részéről mindent megteszek azért, hogy ez a társaság megfelelő körülmények között termelhesse. Ez a feladatom, ezt szívesen végzem. Egyetlen egy hibáját tudom felemlíteni: sok a baleset. Ebben az évben 43 volt. Ha ezen a számon tudnánk javítani, akkor semmi rosszat nem lehetne mondani erre a brigádra.

*

Kossuth-bánya üzem gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetősége december 10-én kis brigádtiszteletre. Itt a brigádvezető bejelentette, hogy az év végéig még 3000 tonna szén termelnek ki.

Békessy Gábor

sehez vezetett az is, hogy az eredmények, a versenyirodán keresztül, az üzemvezetéshez kerülnek és valamilyen formában, anyagi vagy erkölcsi elismerésben részesülnek a győztesek, a rekorderek. Az sem véletlen, hogy az utóbbi hónapokban több régi rekordot előszáryaltak a fejtesekben, elvadásokban, fenntartásnál és a szállításnál is.

Az üzem szocialista brigádok értekezlete újabb állomása lett az üzem demokratizálásának. Bevezetőként Litkei József tanár pszichológiai előadása hangzott el. Ilyen előadással is elő kívánja segíteni az üzemvezetést, hogy a bányában itt-ott még fellelhető durva hangnemet, emberi hangnemet váltsa fel.

Ezután Szücs István elvtárs, többek között felrajzolt egy képzeletbeli brigádvezetőt. Megszemélyesítette, rajta keresztül felsorakoztatta a szocialista brigádvezetőtől elvárható összes jó tulajdonságokat.

Ezek felsorolása sem fér bele a cikkbe. A cél itt is világos. A szocialista brigádmozgalmat tovább fejlődésének egyik kulcskérdése a brigádvezetők továbbképzése, politikai és szakmai téren egyaránt. A másik kulcskérdés a patronálás megoldása, magasabb szintre emelése. A patronálnak — egyebek között — a brigádvezető segítése mellett, a napló vezetésben is segítenie kell.

Az első hozzászóló Fábian Béla a vállalati SZB képviselője volt. Hozzászólásából igen sokat tanulhattak a jelenlévők.

A további felszólalók: Fábian László, Jankai Béla, Szikló Géza, Lőrincz Miklós, Koltai Dénes, Réffalvi János, Vincze István Csaba, Galgóczi Lajos, Szauer György után Gungl elvtárs mondta el tapasztalatait:

— Örömrökre szolgál, hogy az üzemben egyszerű a hangulat. Részletesen kifejtette, hogy milyen önfeláldozóan, milyen készséggel vállalkoztak a szocialista brigádok a tűz oktatás termelési és pótlására.

— A szocialista brigádvezetőknek, hogy a „család” szerepet kell adni — hangsúlyozta az üzemvezető. — Dönthessen azonban, hogy ki érdemi meg a jutalmat, az üzem üdületét, a magasabb kitüntetését. Fegyelmézője legyen azoknak, akik megsértik a fegyelmet.

Miután Gungl Ferenc elemzte a szocialista brigádvezetők feladatait, jogkörét, szerepét, a termelésről is beszélt:

— Nélvéljük a termelést, hétköznapi jó munkával! A szombati és vasárnapi termelés plusz legyen.

A vállalat vezetői nevében Jazbinsz Vilmos gazdasági főmérnök köszöntötte az érkezőket.

Rott József tudósító

Különleges

A világon először a Szovjetunióban használták folyamatosan öntött acél a síngyártáshoz. Ezt az új gyártási eljárást a Vaskohászati Minisztérium Központi Kutatóintézetének munkatársai ajánlották, mivel a folyamatosan öntött acél kémiai összetétele és szerkezete — a gyors kristályosodás következtében — rendkívül homogén.

Következésképpen az így gyártott acélból hengerelt sínek igen szilárdak és tartósak, kiválóan elviselik a gyorsvonatok okozta megerőltetéseket és fokozzák a vasút üzembiztonságát.

A párttagok igényelték a gyűlések megtartását

A párt X. kongresszuson elfogadott módosított szervezeti szabályzat kötelezően írja elő az évenkénti beszámoló taggyűlések megtartását. A szervezeti szabályzat kimondja, hogy „A vezetőség köteles évenként beszámoló taggyűléseket tartani, ahol a párttagok értékelik a pártvezetőség, a pártbizottság és a pártbizottságok tevékenységét”.

Vállalatunknál december 7—20-a között tartják meg a pártalapszervezetek az értékelő taggyűléseket. Az Újhegy üzemben már minden alapszervezet eleget tett ennek a köteleességnek, megőrizték a gyűlések, a párttagok hozzászólásaikban értékelték az egyéves munkát. Megkértük Steiner Lászlót, az Újhegy üzem pártbizottságának titkárát, elemezze a beszámoló taggyűlések tapasztalatait.

— A pártalapszervezetek vezetősége ilyen formában most számol be először a végzett munkáról — mondotta a titkár. — A módosított szervezeti szabályzatnak nagyon helyes pontja ez, hiszen a pártvezetőségeket négyévenként választják, s ennek alapján minden évben értékelik munkájukat, bírálják vagy dicsérik tevékenységüket. Nagy segítség jelent ez a munkamódszerek javításában. Hozzá kell tennem, hogy nálunk a pártalapszervezeti gyűlések szervezésen beilleszkednek egy folyamatba, amely novemberben kezdődött el a pártcsoport gyűlésekkel. Ezekről csak pozitívan tudok nyilatkozni. Tagjaink nagyon kritikus szemmel nézték

és vizsgálták meg a vezetőségük tevékenységét. Az itt szerzett tapasztalatokat az alapszervezetek beszámolóiban is megtalálhatjuk. A véleményeket szervesen beillesztették a feltett kérdésekre megválaszolókat.

Steiner elvtárs a továbbiakban elmondta, hogy a titkárakat egy megbeszélésen felkészítették a beszámoló elkészítésének módjára. Ez a tervszerű munka eredményezte aztán, hogy az értékelések megfelelően a követelményeknek, mind a négy alapszervezetnek a gyűlésre készített jelentése tükrözte az éves feladatok végrehajtását. Mi volt ezekben a beszámolóban? A szénmosó II-es alapszervezet vezetősége jelentésében a következő munkáról számolt be: pártélet, megvizsgálták az ifjúság és a nők élet- és munkakörülményeinek alakulását, beszámoltak a különböző üzemszerek vezetőit, megvizsgálták a szocialista brigádok tevékenységét, értékelték a pártcsoportok munkáját, behatóan elemezték az 1970—71-es évi oktatást, megszervezték és beindították az új oktatási évet, foglalkoztak a pártcsoportok munkájával, segítséget nyújtottak a KISZ-alapszervezetnek a választások lebonyolításához, értékelték a tömegszervezetekben dolgozó párttagok tevékenységét. Ez persze nem teljes felsorolás, csak azokat a feladatokat ismertettem, amelyek az éves munkában nagyobb súllyal szerepeltek.

— A taggyűlések igen aktívok voltak — folytatta nyilatkozatát a pártbizottság titkára. — Az aktivitás azt bizonyítja, hogy a párttagok igényelték az ilyen gyűlések összehívását. A hozzászólások a legváltozatosabb témákban történtek. Többen megemlítették a szocialista brigádok szerepét a szocialista munkaversenyekben, beszélték a munkaszerződésről, kiemelve a 15 éves jubileum jelentőségét, megemlítették a pártmunkások megbecsülését, a pártoktatások szerepét az ideológiai továbbképzésben, a tömegszervezetekkel való kapcsolat és a tagfelvételi munka javulását. Kritikai észrevétel is elhangzott. Sokan felhívták a figyelmet arra, hogy javítani kell a kollektív vezetésben a reszortosok munkamód-

szertét. Példaként megemlítették, hogy a termelési felelős ismerje meg jobban az üzem, a vállalat terveit és azt időben közvetítse a pártcsoportokhoz. Így jobban fel lehetne használni a dolgozó kommunisták termelési tevékenységét. Ez már csak azért is fontos, mert — ezt mindig büszkén emlegetem — az üzem létszámának 30 százaléka tagja az MSZMP-nek.

Végezetül Steiner László elmondta, hogy nemcsak a tagság van megelégedve a pártalapszervezetek tevékenységével, hanem az üzem pártbizottsága is. Ezek az emberek általában sokat dolgoznak a pártbizottságnak, munkájukat ott is egyszerűen végzik.

(Békéssy)

A föld alatti „álványozó”

A bányászok elképzelhetetlenül hasznos segítőitársra találtak a Szojvetünio Bányászervezési és Bányáépítési Kutató Intézetében kidolgozott szoklatlan emelődar „személyében”. A daru a felszerelt terhet mintegy bekebelevez, majd tartólapjával 360 fokok fordulatot téve azt újra a kívánt, — maximum 5 méteres — magasságba emelve a szük vágatokban dolgozók nélkülözhetetlen segítőitársra lett. A gép a különféle rakodási, szerelési és ducolási munkákon kívül járulékos szerelvényei segítségével vágatjavításnál, vágányfektetésnél, talajgyengítésnél, fémkeretek és ácsolatok felállításánál, robbantóanyagok fűrészdél stb. egyaránt jól hasznosítható.

A daru teleszkópius emelőkarja vízszintes és függőleges síkban is elfordítható. A gép 100—150 méteres munkaszíkjában járőr. A külön függőleges tengely körül forgatható tartókeret és az emelőkar egy, illetve kétfázisú vágatokban is jó manőverezést tesz lehetővé.

A daru valamennyi alapvető mechanizmusát az elektromos, vagy pneumatikus meghajtást tartalmazó kocsi részben találhatók.

A Don-medencében az új gépet rendkívül sokrétű próbákon vetették alá. Rakódott támaszakat csillékből, majd elszállította azokat az ötven méterre lévő préskamrába. Préselés után újra összerakta az anyagot és ismét csillébe rakta azt. A támaszakat a daru öt, egyenként 750—800 kilós köteg egyidejű felemelésével rakta ki.

A daru teherbírása 3200 milliméter hosszú emelőkar esetében ezer, míg 1600 milliméteres karhossznál kétezer kilogramm. A síneken mozgó gép másodpercenként 0,75 métert halad, önsúlya hét tonna.

A kutatóintézet kísérletet üzemeltet a Don-medence, a Norilszki Kohászati Kombínát a Moszkvai Metró és az örményországi Szeván tó alagútjának építkezése számára készített új emelődarukat.

Jó tanácsadás — ajándékozáshoz

A jó tanács mindig segíthet, ha hasznosítjuk. Az ajándékozások is elkel egy kis utbagyozás. Ehhez akarunk hozzájárulni, amikor a Poair- és Irószér. Kereskedelmi Vállalat pécsi kiadásaiban karácsonyi előtti ajánlásból adunk ízelítőt.

Knapp Tibor igazgató és Horváth József területi áruforgalmi vezető a saját munkatársai előtt részletesen elmondták az ünnep előtti felkészülést. A megye központjában levő, Perczel utcai tanulóboltban igazi áruválogatás, sok új szolgáltatást várja a vásárlókat. Természetesen az is fontos, hogy a megye központjában levő, Perczel utcai tanulóboltban igazi áruválogatás, sok új szolgáltatást várja a vásárlókat. Természetesen az is fontos, hogy a megye központjában levő, Perczel utcai tanulóboltban igazi áruválogatás, sok új szolgáltatást várja a vásárlókat.

Maradjunk azonban most a Perczel utcai boltnál. Ebben a szaküzletben december 8-tól 30 fajta divatos fazonú, változatos külsejű és színű tászkát adnak hétfőtől péntekig 10 százalékos árengedménnyel. A táskák eredeti ára 100—400 forint között ingadozik, a vásárló tehát 10—40 forintot takaríthat meg.

A táskavásárlók a választás után sorsoláson vesznek részt, ahol azonnal átvehető ajándék tárgyakat nyerhetnek. A szolgáltatások egyike: a vásárlók kívánságára (rövid elkészítési határidővel monogram, név beanyomására is megrendeléseket vesznek fel. Mindez a táska vagy más ajándék értékét növeli.

Az újabban ismét divatos ex libris készítését is vállalják a szaküzletben. A csínál magad mozgalomhoz szintén sok segítséget adnak a boltban. Az ajándékozásra több apró, sőt értékes árut is beszereztek. A golyóstollat 7,50-tól 134,—forintig hozták forgalomba. Kapható a Parker is. A töltőtollak árszámlájára jellemző, hogy a 14 forintostól kezdve a 3800 forintostól (18 karátos drámmal bevonna) kapható. A levélpapírok tájlejjelleg dísz-

tettek, mint például Pécs, Eger, Szentendre, Buda vagy a virágminták alkalmazása. A műszakiak számára igen modern változatban kínálnak logarítéceket. Sok szép mappa, díszes kivitelezésű naptár és más ajándékok várják a vásárlókat.

A bejáró munkások részvétele a közéletben

A Hazafias Népront pécsi járási elnöksége 1971. december 6-án kiadott ülésén „A bejáró munkások részvétele a község társadalmi, politikai életében a pécsi járásban” címmel széles körű vizsgálat tapasztalatait terjesztette elő írásos jelentésben. A kiadott ülésen a bejáró munkásokat foglalkoztató nagyobb üzemek társadalmi szervezeteinek vezetői is részt vettek.

A jelentésről élénk vita alakult ki; egyöntetűen elismerték, hogy a jelentés nagyon fontos kérdéseket ismert, igényes vizsgálaton alapult, és magas fokú volt az általánosítás, a következtetések merészek, a feladatokat, lehetőségeket széleskörűen, más szervek számára is hasznosíthatóan összegezte. Elismerésre méltónak tartotta a Hazafias Népront vállalkozását, hogy a bejáró munkások életkörülményeivel, közéleti, társadalmi tevékenységével, lakóhelyük közös gondjaival kapcsolatos feladataival ilyen alaposan foglalkozik.

Többen szóvtették a bizonyító anyagok, tények, számszerek, érvelés gazdagsága mellett is érvényesülő hiányteret. Ugyanakkor elfogadták, hogy a népszámlálás adatai teljesen még nem ismeretesek minden vonatkozásban. Főleg azok a tények nem elégségesek, amelyek a bejáró munkások számát, üzemek közti megoszlását, iskolai végzettségét, közművelődésben való részvételét, és a társadalmi szervezetben való közéleti tevékenységét bizonyítják. A jelentés lényegében 41 község helyszíni elemzésére, az elnökségi tagok kollektív részvételével lefolytatott vizsgálatára épült. Ennek alapján a pécsi járás községeinek felét érinti, és a vita alapján a tapasztalatok megyei összegezésére, megyénk helyzetének általánosítására is alkalmas.

Az a tény, hogy a 24 résztvevő közül majdnem mindenki hozzászólt, és a tanácskozárs rendelkezésre álló időt, a 4 órát kiemelték önmagában is az érdekfeszítő, a téma fontosságát bizonyítja. A tanácskozást magas fokú politikai általánosítás jellemezte. Az elvi kérdések nagy figyelmet kaptak. A pécsi járás területén kb. 12 000 bejáró munkás lakik. Számuk így meghaladja a tsz-tagokét, a nyugdíjasokkal együtt számítva is. Az a közismert állítás, hogy a járás mezőgazdasági jellegű, immár az utóbbi évek gyors társadalmi változása következtében nem érvényes. Túlsúlyra jutott a munkás foglalkozási és a munkajellegű korúknak mintegy egyharmada más közigazgatási területre jár el fizikai munkára. Legnagyobb részüket az építőipar, a bányászat, majd a közlekedés foglalkoztatja.

Életkörülményekről, munkájukról, elfoglaltságukról, az utazás gondjairól, hazatérés utáni munkájukról, a háztáji tevékenységéről széles körű vita bontakozott ki. Ellentmondásokkal tarkított vita után elfogadottá vált, hogy az élelem házi megteremtése

ilyetán életszínvonaluk magasabb lehet, mint a munkások más rétegei. Elismerést kapott, hogy ezért otthoni munkájuk is nagyobb méretű, és sokszor segítene a család tsz-ben dolgozó tagjainak is.

A tanácskozáson a munkások képviselőiben megjelent üzemi szakszervezeti küldöttek is nagy elismeréssel fogadták a népront társadalmi vizsgálatát. Hangzottak, hogy a bejáró munkások szerepe a kapcsolatokban, a város és falu közötti nézetek, a valóság ismeretelének terjesztésében, az üzemi munka, és a mezőgazdasági termelés, a munkás és paraszt életmódjának, politikai gondolkodásának közvetítésében nagyon fontos helyen áll. Eppen ezért a közéleti munkában, a társadalmi-politikai feladatokban ennek a bejáró munkások részvételének nagyon fontos munkát lehet és kell ellátni. Ebben a tudatosságnak mindinkább meg kell növekednie a szakszervezetek, és ezt az üzemben, a lakóhelyen egyaránt támogatásban segíteni kell. E feladatokban egyetértés alakult ki. A kapcsolatok keresését és megteremtését egységesen fontosnak ítélték meg.

Elismeréssel szóltak arról a munkáról, amit a bejáró munkások, legtöbbször mint szocialista munkásbrigádok tagjai a községük ellátási gondjainak megoldásában helyi társadalmi munkaként végeznek.

Elfogadott álláspontnak tekinthető az a vélemény, amely szerint a bejáró munkások közéleti szerepkörének megnövelését a helyi tanácsok, a községi népront bizottságok, és a szakszervezet együttműködésétől kell várni.

Ennek az együttműködésnek a keresése már általánosnak mondható; az elmúlt évben a Népront című lap és a szakszervezeti mozgalom Munka című folyóirat decemberi száma a bejáró munkások közéleti, politikai munkájának együttműködési lehetőségeit vizsgálta fel, mindkettő baranyai tapasztalatok alapján foglalkozott a feladatokkal.

Ez évben a Népront című lap május és július száma szintén a két érdekelt szerv munkáinak cikkei alapján a témával foglalkozott. Az együttműködési törekvéseket igazolja, hogy a Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a Hazafias Népront megyei elnöksége két-két ülése a közös feladatokban az együttműködés, az egymást segítés problémakörét is megemlítette.

Remélhető, hogy ez a tanácskozás is elővirít a bejáró munkások közéleti, társadalmi munkában való tevékeny részvételének ügyét és a tanácskozás gondolatai élni kezdenek a tényleges munka, az együttműködés, a gyorsabb fejlődés érdekében.

Egy könyv és megyei vonatkozásai

Az olvasómozgalom helyi felhívását szeptember 17-én, az olvasómozgalmi bizottság munkájáról szóló ismertetést október 12-én közzétette a Mecseki Bányász. Mindkét írásban a magyar valósággal foglalkozó könyvek olvasásának fontosságát hangsúlyozta.

A Magyarország felfedezése sorozatban az ideig három könyv jelent meg: kettő Szeged vidékével országos tanulómozgást vizsgál, a másodikiként megjelent könyv „Erdőkerülőben” címmel került az olvasókhoz.

A bányavidék számára hasznos olvasmány az Erdőkerülőben című könyv, mert vidékünk is érinti. Országos nézőpontból a magyar erdők, az erdők faállományát, az erdő belső világát, erdészek, favágók életét, a vadak tenyészését, a vadászok munkáját érdekesen, szépirodalmi igényességgel tárgyalja. Az önmagában is érdekes írás a különböző világok sokoldalúan bemutatását, vonzó és nehéz körülményeit egyaránt értékeli. Az erdők, a vadak gazdasági hatását, a kirándulások embertudó szerepét, a kultúrál szabadidőeltöltést összefüggéseiben bemutatja. Nem teljesen ismeretlen ez a Mecseki vidék bányavidék számára, mégis érdekesen mutat egy szép, szeretőgazó, és a romantika mellett nagyon is nehéz munkaterületeket.

Mégis fő vonatkozásban úgy csatlakozik a könyv mondanivaló a bevezetőben is jelzett munkálkodáshoz, hogy bár a Mátra erdősejtét vizsgálja időnként más megyékre, gyakran megyénk erdőgazdaságára is hivatkozik. A hivatkozásokon túl számbaveszi az erdők és

fák falunévre gyakorolt hatását, és ebben már Baranya megye, ha nem is teljes kiábrólógossággal, de uralkodó mértékben szerepel.

A könyv sorrendjében szereplő községeket annál inkább is szívesen sorolom fel, mert a közeljövőben Honismereti Társadalmi Bizottságunk megének honismereti feladatát és lehetőségeit tárgyalja meg Minden bizonnyal a könyv szerkesztő megismeréséhez is hozzájárulhatunk ezzel az ismertetéssel, másrészt községi helytörténeti munkálkodásunkhoz is új ötleteket ad az újság hasábjain közölt ismertetés.

Az „Erdőkerülőben” című könyv szerzője szerint a községek neve az alábbiak szerint a sombál Somogy, a szilbál Szilág, a hársbál Harsány, Hássagy, az égerbál Egergy, a nyárbál Nyárad, a bükkbál Bakonya, az égeresbál Egergy, Felsőegergy, Magyarégergy, és a veresgyűrsombál Gyűrűl keletkezett.

Az erre vonatkozó eszmefuttatás után példával is szolgál. Kijelenti, hogy az erdős-fás-cserjés vidék, a községek névadásában nyomom kísérhető. Mindez egy megye, Baranya megye községnevein mutatja be. Ezúton az érdeklődők, a helyi történettel foglalkozók, a helynevek vizsgálatával, községek történetével törődők, a honismereti munkások elé tárjam a községek felsorolt községneveket:

Abaliget, Bakonya, Berkes, Bikal, Bükköd, Cserdi, Cserkút, Csertő, Dinnyebéki, Egergy, Egyházasharaszti, Erdősmezők, Erdősmezők, Felsőegergy, Gilvánta, Gyümölcséni, Gyűrűl, Hássagy, Kisharsány, Kislippó, Kisnyárad, Komló, Kökény, Liget, Lippó, Magyarégergy, Monyoród, Nagyharasny, Nagynyárad, Páprád, Somberek, Somogyapáti, Somogyhatvan, Somogyhársági, Somogyviszló, Szederkény, Szilág, Vásárosdombó.

Lehet alapja a véleménynek. Lehet, hogy nem minden esetben bizonyítható a feltételezés. Az is lehet, hogy még számos helynévben bizonyítható az erdő, a fák névadó hatása. Mindez azért figyelemre méltó, hogy a helyi négyűjtés, a helytörténeti munka egyik alapvető része kedvet teremthet a szűkebb haza megismerésére, és ennek a munkálkodásnak új hivatkozásokra.

A Magyarország felfedezése sorozatban megjelent könyvet az Erdőkerülőben című általános értekei, és baranyai vonatkozásai miatt minden előfizetőnk, bányamunkásaink szíves figyelmébe ajánlom.

A Magyar Hírlap szeptember 27-i számában Árpád fejedelem szállását a Pécs mellett Nagyrápód helynévre hozták. Árpád fia a gyorsan elfelejtett Szabolcs birtokát, szálláshelyét Mecsek Szabolcs és Dráva Szabolcs helynevekkel nevezte el. Erdemes lenne a problémákkal elmélyültebben is foglalkozni, az igaz tényeket megerősíteni, vagy megcáfolni.

A tudomány és a technika felhasználása a termelésben

A szén- és gázkitörések leküzdése

Az egyre mélyebbre hatoló bányászati kutatásoknak régtől kitűzött célja a szén- és gázkitörések mechanizmusának lehető legalaposabb feltárása, a megfelelő védekezési módjainak és eszközeinek kialakítása. Ismert, hogy a hazai kutatásokban szerepet fogva jelentős szerepet volt azoknak az alap- és kiegészítő kutatásoknak, összehasonlító eljárásoknak, amelyeket a szerző irányításával a mecseki területen végeztek. A kezdeti extenzív kutatások a fejlődés folyamán egyre inkább elmélyültek és fokozatosan az intenzív szakaszba léptek át. A szén- és gázkitörésekkel kapcsolatos bizonyos objektív folyamatok — a mérés-technológia fejlődése, a magasabb matematikai eljárások bevezetése, a technikai eszközök tökéletesedése, bizonyos kémiai folyamatok feltárása — és a közel húsz évre visszatekintő munka együttes hatására a szén- és gázkitörések szerepe a fontosságának megfelelő helyre került.

Mindezek időszzerű és kívánatosnak is tették az eddig ismert és feltárható törvényszerűségei összefoglalását és a további lehetőségek felvetését, a szén- és gázkitörések szervezett megelőzése terén.

A középfeszültségek szerepe

Dr. Szirtes Lajos műve szemléltető példája annak a felismerésnek, hogy csak „több dimenzióban” lehet vizsgálható részre bontani a kiterjedt témakört — egyszerre szolgálva ezzel az elmélet és gyakorlat területét.

Anélkül, hogy a mű tartalmi összefoglalóját adnánk, néhány gondolatot roganánk ki a figyelemreméltó ismeretbővel.

Régi és szükségszerűen ismételt előtérbe kerülő kérdés a bányaműveletek során kialakuló középfeszültségek szerepe a szén- és gázkitörések jelenségében. Szerencsés megoldás, hogy a szerző a földkéreg dinamikai jelenségeit az eddigieknél részletesebben magyarázza. Szemléletes és stakszerű közlése — Hramov, Creer, Runcorn mellett — igazolja azt a tényt, hogy az eddigieknél nagyobb jelentőséget kell a földkéreg dinamizmusának, közvetlen, kisebb területre vonatkozóan pedig a kőzetek feszültségének alakulására fordítani.

Mindez összefügg a szén- és gázkitörések regionális alakulásának, pontosabban körülhatárolható lehetőségéből, s ebből következően a helyi közepesfeszültségek alakulásának előjelzésével kapcsolatos tevékenység, ma már mérések és számítások útján történő meghatározhatóságával. Az elméleti összefüggések birtokában széles és gazdag áttekintést kaphatunk az egyes kiterőrések jellemzőiről közvetlenül követe az ok és okozat összefüggéseinek alakulását.

Az aktív és passzív védekezési eljárások

Kiemelkedő érdeklődésre tarthat számot az aktív és passzív védekezési eljárások rendszerének elméleti és gyakorlati megoldásait, eszközeit taglaló ismeretkör. Meg kell itt jegyezni

hogy a szén- és gázkitörések elleni védekezés elméleti és gyakorlati kérdései a bányaművelés minden szakaszában jelentkeznek, mert a védekezés típusai és rendszere részben meghatározói a vágathajtási tevékenységeknek is. A védekezési eljárások és eszközök fejlődésével szerepe is megváltozik: elkülönültsége mindinkább csökken, beépül a termelési folyamatba, annak szerves részévé válik. A bányászban, ahol lényegében folyamatos termelési rendszer él, a fejlettségi változatok alapján a következő csoportosításokat alakíthatjuk ki:

— a folyamatos vágathajtás (fejtés), ahol a munkafolyamatok ütemideje nem feltétlenül azonos az egyes munkahelyeken;

— folyamatos vágathajtás (fejtés), adott, azonos ütemidőkkel;

— és fejlettségi vágathajtás mely (fejtés) állandó ütemben történik.

Minél inkább előtérbe kerül és fejlődik a zárt termelési csoportrendszer (ciklusos) bányászati termelés, annál inkább előtérbe kerülnek a szén- és gázkitörések elleni védekezési eljárásainak komplex fejlesztési feladatai, egyben gyakorlati alkalmazásai.

A termelési folyamatban megjelenő egyre teljesítképesebb berendezések, célszerű beállítás (gépi) jövesztőberendezések, gépesített biztosítószerkezetek), az automatizálás térhódítása olyan védekezési eljárásokat tesz szükségessé, amelyek nem gátolják az alaptermés technológiai berendezések kihasználhatóságát, hanem segítik azt. A védekezési eljárások ma már nem „melléktevékenységek”, hanem befolyásoló a bányaművelési technológiának.

Speciális továbbképzést

Ebből eredően a szén- és gázkitörésekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tevékenységek — túl a kutatóintézet és gyakorlati területeken — újszerű feladatot jelentenek a rendszertervezők számára is. Sajátosan hat a védekezés fejlődése eszközei és eljárásain keresztül a közvetlen munkavégzők megfelelő oktatására is, amelyben különböző kielégítettségi fokozatokat találunk. Cél szerző itt — elsősorban a különösen veszélyeztetett mecseki területen — megszervezni és bővíteni az e téren eddig folyt speciális oktatást és továbbképzést tevékenységet, egyben rendszerelméleti alapon szervezni és beépíteni a bányászati termelési és munkafolyamataiba azokat a használható eljárásokat, amelyeket célszerűen alkalmazhatunk a szén- és gázkitörések leküzdésére.

Gazdag irodalomjegyzék

Az axonometrikus ábrázolás szép megoldásai, jól követhető grafikus megoldások és áttekinthető táblázatok teszik jól használhatóvá a művet. Alapos áttekintő módon készült a gazdag irodalomjegyzék. Szemléletesen mutatja, hogy a szén- és gázkitörések kérdése milyen változatos és szerteágazó formában, a világ majd minden részén jelentkezik, egyben jelzi azokat az erőfeszítéseket is, amelyek a kérdés megoldási lehetőségeire irányulnak.

Dr. Szirtes Lajos műve a hazai műszaki irodalom s ezen belül a bányászati műszaki irodalmának értékes, kiemelkedő alkotása, jelentős hozzájárulás a legfejlettebb tudományos és technikai eredményekhez a termelésben történő felhasználásához.

Kristián Béla

A sűjtőlég megfékezése

A sűjtőlég felelmetes jelenlétének, az emberlevek követelése mellett hatalmas anyagi károkat okoz. A szovjet kutatók felhívják a sűjtőlég keletkezésének és hatásának természetét, hatékony eszközök dolgoztak ki megfékezésére. Ezt a bányabiztonsági munkát 1971-ben Alim Džijjal tüntették ki. A részleteket Nyikolaj Grinyko, a szovjet Szénbányászati Minisztérium műszaki igazgatója ismerteti.

A veszélyt általában semmi sem jelzi előre, majd hatalmas lökés rázza meg a bányát. Beművelő vágatok, szétvált gépek, halott és súlyosan sérült emberek szegélyezik útját. A sűjtőlég szóra a nyugat-európai bányászok szíve összeszorul. A Szovjetunióban mindössze 25 éve ismerik ezt a jelenséget, amikor az Uraltan nagyobb mélységre mentek le.

A Kizelovi bányában például évente 60–70 esetben fordul elő sűjtőlégrobbanás, s mindenkor ártatlanul. A természet mintha elállná az utat a gazdag rétegek felé.

Felmerültek bizonyos kérdések. Miért meghatározott mélységben és miként keletkezik a sűjtőlég? Az Össz-szövetségi Bányageomechanikai és Mérési Kutatóintézet munkatársai keresték rá választ. Puhov professzor — a műszaki tudományok doktora — munkatársai segítségével komplex vizsgálatokat folytattak. Új mérőműszereket és berendezéseket alakítottak ki, amelyek közül többet szabadalmaztak.

Kiderült, hogy a sűjtőlégrobbanás a szénrétegben rejlő potenciális erők koncentrációja következtében keletkezik. A rétegekben üregek vannak, amelyek fala és boltozata — a mélység függvényében — nagyfokú nyomásnak van kitéve. A feszültség növekedésével óriási energia halmozódik fel, ami robbanásban vezetődik le.

A rétegek — miként a betelepített aknák — lapulnak, ha előzetes kibiztosítás nélkül kezdenek kitermelésükhöz, villámcsapással fizetnek.

A sűjtőlég-figyelőszolgálat viszont — tudományos eszközökkel — előre meghatározza a várható robbanás potenciális erejét, helyét és idejét. Minden lehetséges meghatározót a veszélyes szakaszokat, ezzel részletesen csökkentették az új, vagy rekonstruált bányák robbanás-veszélyét.

A figyelőszolgálat nemcsak jelzi, hanem el is hárítja a veszélyt közeledését, biztonságot nyújt a bányászoknak. A sűjtőlég nem titokzatos jelenség. A veszélyes rétegek különleges jelekkel, sajátos szerkezettel és fokozott villamosvezetőképességükkel árulják el magukat. A „töltet” hatástalanító, néha igen egyszerű módszerrel. Elég a kitermelést egy veszélytelen rétegben kezdeni és megszűnik az egész felölhely feszültsége. Ezen kívül robbantás szorogat, előkészítéssel és úgynevezett levelezőfúratok készítésével fokozható a biztonság.

A Szovjetunióban a bányalégrobbanás a korábbiak 7 százalékára, Kizeloviban — ahol a leggyakrabban fordult elő — 3 százalékára csökkent.

Az új bányabiztonsági eljárás alkalmazható az ércbányákban is, ahol a mélység függvényeként ugyancsak megjelenik a sűjtőlég.

A szovjet tapasztalatokat Lengyelországban, Csehszlovákiában, NDK-ban és más országokban is hasznosítják.

Három szünetjel és a technika int, olvassatok a bejelentkezést „Itt a Magyar Rádió Pécsi Stúdiója...”

A hírközlési csoportvezető olvas, már bementő...

Es Lajos barátom ma este előzik is, tehát egyesben kontérral! Már mikrofonlaza van, igaz — így van hasonló helyzetben kollégája is, aki ezt a cikket róla írta:

— Ideális rádióbemondó hang

Napközben csoportvezető — este rádióbemondó

„Itt a Magyar Rádió Pécsi Stúdiója a 344 méteres középhullámon. Köszöntjük kedves hallgatóinkat, mai műsorunkat megkezdjük...”

Minden este, 17 óra 30 perckor így kíván jó rádióztást a megye stúdiója. Kézel egy éve egyre gyakrabban kerül elő a bejelentkezést Zilahi Lajos bementő, aki szép színi, baritonhang, jó olvasókészség birtokában, nagy kedvvel ismerkedik a szép rádiómunkával, bementői feladatukörével. Zenés műsorok vezetésé, hírek, tudósítások felolvasása teszi teljessé a délutáni felvételeket, és az esti adás idejét, amikor jó diszponáltsággal, legyelemmel kell teljesítet produkálni.

Zilahi Lajos napi ellátottsága érdekében ötvöződik. Mint a Mecseki Szénbányák dolgozója, a komlói villamosüzemnél csoportvezető és a vállalati telefonközpontok zavartalan üzemeléséért felel, és az általa irányított kis gárda feladata az előforduló hibák elhárítása. A napi munka után kocsiba ül, és alig negyedóra múlva már a stúdió világa a másik otthona. Hetente háromszor, délután és este, rádióbemondó. Komlói, a bányaváros régóta munkaadó helye Zilahi Lajosnak. Az Erdőmél 1953-ban kezdett dolgozni, majd a Postához került. Rádió kitérő az Erőbányához, és 1963. március elsején visszatért Komlóra, a szénbánya munkásgárdájához, a nagy családhoz.

A munka mellett mindig van idő a művészetekhez, a szabadidő kulturált kihasználásáért találja meg ebben. Amikor — hosszú órákkal ezelt — megismertem, operettelnívón volt — muszáz után! A Két szerelem

— Mit jelent a csoportvezetőnek a rádiózás?

— Tisztázzuk először azt, hogy én a bányát alkalmazom vagy én az ügy értem, az is maradjon. Nem vagyok már lázasfejű, rapszodik 18 éves. Ami viszont a rádiót illeti — nekem az már nem hobby, ez szenvedély! Szeretem a varázst, azt, hogy szinte minden este emberek ezreinek lehetek esti vendége, jóbarátja... Így teljes az életem, a Wartburg pedig összehozta Komlót és Pécsét, a hírközlési csoportot a hírközlő szervekkel. Ott szerelek — itt kontérral, felolvasok.

Megérkezik Perjes Klára, a másik bementő és „műsoron kívüli” edzésbe fogja Lajost: ezt így hangsúlyozza, ezt nem így, de úgy kellene mondanunk...

— Ideális rádióbemondó hang

Perjes Klára és Zilahi Lajos bementők, munka közben. Foto: Róca

Száz ország exportőre

Kazahsztán vezető helyet foglal el a Szovjetunióban a cink, az ólom és a réztermelésben. Szinesfémeket szállít Angliába, Törökországba, Finnországba és más államokba. Hengereket, árut, villanymozdonyokat, fűrészeket küldenek ebből a szovjet köztársaságból Ázsia és Afrika fejlődő országába. A magyar és a csehszlovák közhívekben sok kazah orvosi műszert használnak, a népi Korszakban, Mongóliában pedig rádiókat népszerűsít.

A Kazah Köztársaság gyorsan fejlődő ipara nagy mennyiségű terméket teljesít, ma már 100 országba szállít rendszeresen termékeiből.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 51. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. DECEMBER 21.

A hét legjobbjai

PUTZER FERENCNE,

a komló Szénelőkészítő Üzemnél gépkezelő, 1963 óta dolgozik az üzemnél. A 41 fős számoló Józserencsét szocialista brigád vezetője. A brigád szerződést kötött a komló BDSZ Szakszervezeti Könyvtárral: minden brigádtag a könyvtár olvasója, és résztvesz a könyvtár által szervezett rendezvényeken.

Gépkezelői és felvonókezelői vizsgával rendelkezik.

Kitüntetései közül az újabbak: 1967-ben a Bányászati Kiváló Dolgozója, 1969-ben Kiváló Dolgozó és Kiváló Vérdó, végül 1971-ben Igazgatói Díjcsereiben részesült.

Hangsúlyozta, hogy elért eredményei a brigád érdeme is, nélkülük a legnagyobb jóakarattal sem tudta volna az eddigieket produkálni.

KUNKLI JÓZSEF,

a komló Szénelőkészítő Üzem mosáster helyettese. 1966-ban került az üzembe. Mintahordó, majd gépkezelő, végül 1970-ben mosáster helyettes lett. MEO-tanfolyamot és gépkezelői tanfolyamot végzett.

A Zrínyi Ilona szocialista brigád tagja. A brigád a Mecsekjónosi csecsemőotthon 104-es szobájában elhelyezett 11 gyereket patronálja. A BDSZ Szakszervezeti Könyvtárral a Zrínyi brigádnak igen jó kapcsolata.

Kunkli elvtárs jó szervező munkája ismeretes. MHSZ-titkár, Honvédelmi szervezetük a szilvási általános iskola védnökségét látja el.

Kunkli József 1971-ben Kiváló Dolgozó kitüntetését érdemelt ki.

Foto: Barna

Széchenyi-akna is befejezte éves szakmai tervét!

Üzemeink közül ötödikként Pécs-Bányaüzem Széchenyi aknája jelenthette decemberben, hogy 14-ével bezárólag teljesítette éves szakmai tervét.

Az eddigi szakmai tervteljesítő üzemek: a Karbantartó Üzem, Zobák-bánya, Kossuth-bánya, Mecseki Tanbánya, és Széchenyi-akna.

Széchenyi-akna éves szakmai előirányzata 365 900 tonna volt. Előreláthatólag az év végéig 19 500 tonna szén kitermelése várható. Ha ez sikerül, akkor Széchenyi-akna 105,3 százaléka teljesíti idei programját.

December hónapban az időarányos tervteljesítés vállalati szinten: 99,1 százalék. Az adósság 2177 tonna. Az üzemek közül továbbra is Zobák-bánya a listavezető, a mennyiségi ter-

elés alapján, az üzem 3176 tonna jöminőségű többlestermet adott.

Béta-bánya is kitűnő helyen áll: hosszú hetek óta a legjobb teljesítők között foglal helyet.

A mennyiségi termelés szerint:

1. Zobák 108,4%
2. Béta 103,0%
3. Pécs-bánya 98,0%
4. Kossuth 97,0%
5. Vasas 96,2%
6. Szászvár 82,2%

Tanbánya 102,3%, Nagymányoki Brikettüzem 74,9%.

December 17-i a minőségi előirányzatot csak Kossuth-bánya teljesítette. Vasas-bánya, Béta-bánya, Zobák és Szászvár a tervhez képest alig maradt el a hamuszázalékat illetően. Pécs-Bányaüzem és Szabolcs messze elmarad a várakozástól.

Katonai eskü

1951-ben a szegedi Kossuth-laktanya egyik alegysége Vasas-bányaüzemről kapta a csapatzászlóját.

Azóta minden évben kedves meghívó érkezik Vasásra, melyben meghívják a bányaüzem vezetőit és dolgozóit a fiatal katonák eskütelére. Idén Méder Miklós az üzem párttitkára és Nagy Attila üzem KISZ-titkár vett részt december 5-én a szegedi Széchenyi téren megrendezett eskütételén, ahol

Méder Miklós is köszöntötte a fiatal katonákat.

„Jól eső érzés, hogy a csapatzászlót adományozó üzem dolgozóinak képviselőiben együtt ünnepelem ezt a napot, amikor önök a csapatzászló előtt esküt tesznek a haza védelmére. Vasasbánya dolgozói mindent megtesznek önök érdekében, hogy a vállalat teljesíteni tudja éves tervét. E munkában nagy feladatot hárult a szocialista brigá-

dokra, akik derekaszan megállták helyüket. Így büszké lehetnek a csapatzászlójuk adományozóira. A katonai zászlót teljesítéshez az ő nevükben kívánok erőt, egészséget és bányászati jöze-rencsét.” — fejezte be felszólalását Vasas-bányaüzem párttitkára.

A felszólalás után került sor az eskütételre, majd a bányászok képviselőiből beszélgatésen vettek részt a fiatal katonákkal és parancsnokkal.

Párt vb-ülés

December 16-án ülést tartott Stier József elvtárs vezetésével a vállalat párt-végrehajtó bizottsága. A tanácskozás munkájában részt vett Kádár Németh Béláné, a Megyei Pártbizottság PTO munkatársa.

Az első és a második napirend anyagát — közel azonos jellegűk miatt — együttesen tárgyalták. Markvart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára, a többgyermekes családok helyzetének vizsgálatáról adott jelentést. Benhardt Gyula, a vállalat munkügyi osztályának vezetője az 1945. óta szerencsétlenül járt és munkaképtelenné vált bányászok családjainak szociális helyzetéről informálta a végrehajtó bizottságot.

A vb. az előterjesztéseket elfogadta és további intézkedésekre hozott határozatot. Ezt követően egyéb ügyeket tárgyalt.

Eljutni az országos versenyre

Az értekezleten Rónai József elvtárs, a vállalat tűzrendészeti előadója, valamint a négy üzemszakszervezeti előadója örömmel nyugtázta Németh Lászlónak a létesítmény parancsnokának az éves munkájáról szóló beszámolóját. A derekas helyállás eredménye, a járási versenyen elért negyedik helyezés.

Az év során több alkalommal bizonyították tűzoltóink jó felkészültségüket, tudásukat, a tüzesetek megelőzésével, s ha szükség volt rá megakadályozásával. A tűzoltók egybehangozó véleménye alapján minden remény megvan arra, hogy az országos tűzoltó versenyre is eljutnak.

De addig is, amíg ez a cél megvalósul, az elkövetkezendő időben olyan odaadón, lelkesen fogják végezni munkájukat, ahogy eredményeik kötelezik. A jövőben is a fő hangsúlyt a tűzrendészeti előírásoknak megfelelő megelőzésre fektetik, s természetesen az esetleges tűz leküzdésére.

M. I.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak!

A vállalati sz. b. napirendjén:

A kollektív szerződés kiegészítése és módosítása

AZ 1972. ÉVI MUNKAVERSENY IRÁNYELVEI

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak ez évben megkötött kollektív szerződésének kiegészítéséről és módosításáról, az 1972. évi munkaverseny irányelveiről, Szászvár-bányaüzem 1971. évi munkavédelmi helyzetéről, valamint a vállalatnál dolgozó csökkent munkaképességűek foglalkoztatásáról és az ezzel kapcsolatos tennivalókról tárgyalt december 17-én, pénteken délelőtt a vállalati szakszervezeti bizottság. Az ülésen jelen volt Markvart Károly, a vállalat szb-titkára, Kosterl Emil, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének munkatársa és Tihanyi József, az SZMT közgazdasági munkabizottságának vezetője.

A KOLLEKTÍV SZERZODES KIEGÉSZITÉSE

A Mecseki Szénbányák nevében a vállalat igazgatója Garavölgyi János, valamint a Mecseki Szénbányák szakszervezeti tanácsa az 1971-75. évre megkötött szerződésében a következő fejezetekben javasolt módosítását a kollektív szerződés munkaviszony fejezetének a felmondási időre vonatkozó rendelkezéseinek az alkalmazotti állományú dolgozókra vonatkozó részét, az alkalmazottak besorolását, valamint az alkalmazottak földalatti pótlékának szabályozását. Továbbá rögzítették a gépjárművezetők bérezésének a kollektív szerződés körébe tartozó részét és a túlmunka ellenértékére és a jutalmazásadatokra vonatkozó rendelkezéseket.

MUNKAVERSENY 1972

Az ülés második napirendi pontjaként került megtárgyalásra a Mecseki Szénbányák 1972. évi szocialista munkaverseny és brigádmozgalom irányelvei, amit Virágh János osz-

tályvezető terjesztett az ülés elé. A javaslat foglalkozik a tizenhátezer dolgozó taglalkoztató vállalat valamennyi munkaverseny formájával, valamint az elért eredmények értékelési módjával, a legjobb teljesítményeket elérték díjazásainak formájával.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ismét eredményesen dolgoztak

Az újhegyi Bánki Donát aranykoszorús brigád tagjai elhatározták, hogy a közelmúltban lezajlott KISZ kongresszus tiszteletére ismereteik bővítése érdekében játékos vetélkedő rendeznek a kongresszus anyagából, határozataiból, a Magyar Ifjúság a rádió és a tv tájékoztatása alapján.

A brigád az éves munkájával minimálisra csökkentette az üzemzavarokat, tevékenységével kiküszöbölte az évvégi hátrányokat, a nagyobb lélegzetű munkákat igen jól, határidőre készítették el. Az MHSZ-tagok segítségével, kongresszus lövészversenyt rendeztek, melyet két fordulóban bonyolítottak le. Az első három helyezett a brigád ajándékát kapta. Eredmes megemlíteni a győztesek — Kovács Zoltán, Tóth Tibor, Kalmár József — nevét, hiszen nemcsak itt, hanem a munkahelyükön is az élen járnak. A brigád vállalásának eleget tett, s így ismét elérhető közelségbe került a kitűzött cél. A Bánki Donát vakatos brigád egy a sok szocialista brigád közül, akik ismét eredményesen, kiválóan dolgoztak.

M.

Ifjúsági nagyaktívülés Kossuth-bányán

Téma: a VIII. kongresszus munkája, feladatok

A KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága és a KISZ Kossuth-bányai Bizottsága rendezésében aktívá ülést tartottak december 17-én Kossuth-bánya kultúrterében. Az aktívá ülés résztvevői: az alapszervezetek csúcsvezetőségei és bizottságok biztségszervezői. A rendezvényen megjelent Stier József, vállalatunk pártbizottságának titkára, Petőházi Szilveszter, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára, Markvart Károly, a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára, valamint Pető Frigyes Kossuth-bánya üzemvezető helyettese. Először szavalt hangzott el, majd a Belvárosi Általános Iskola úttörőcsapatának énekkara énekszámokkal kedveskedett a megjelenteknek. Klepach Ottmár nyitotta meg az ülést. Rövid bevezetőjében kihangsúlyozta azt a tényt, hogy az itt lévő fiataloknak csaknem 70 százaléka párttag. Majd átadja a szót Petőházi Szilveszternek, aki a KISZ VIII. kongresszusának munkájáról, a kongresszus határozatainak végrehajtásáról kapcsolatos feladatokról tartott előadást.

Az első titkár beszédének elején arról szölt, hogy hogy tulajdonképpen nehéz egy ilyen nagy eseményről tájékoztatást adni, hiszen a kongresszus nagyon átfogóan, és mélyreható-

an foglalkozott az ifjúsági szervezet életével, gondoljaival. De könnyű is egyben, mert a kongresszust a sajtó, a rádió, a tévé szinte „házhöz szállította”, az egész ország kitűnő jékoztatást kapott az ott folyó munkáról.

— Mindenek előtt azt szeretném megemlíteni — folytatta Petőházi elvtárs —, hogy a kongresszusi felkészülés már megkezdődött az MSZMP KB 1970. februári ifjúságpólitikai határozatával a párt X. kongresszusával és az ifjúsági törvény elfogadásával. Ez a fórum jó példája volt annak, hogy a fiatalok mennyire felkészültek, és hogy mennyire foglalkozik a közélettel. Az ifjúsági törvény elfogadása azt is példázta, hogy társadalmunk szivágyának tekintni ennek a generációnak törvénytörő védelmét, felkarolja gondolj! problémáit. Az sem érdektelen, hogy ilyen törvény szerte a világon csak az NDK-ban működik. Ebben az évben rendkívül nagy volt az aktivitás az ifjúsági szervezetben. Hogy csak mást ne említsék: az év elején a tanácsválasztás, amikor fiataljaink képviselői aránya növekedett; a kongresszusi levélváltásra bocsátása és a szervezeti szabályzat módosításának tervezete, no és a választások.

Petőházi elvtárs a továbbiakban a Mecseki Szénbányák kongresszusi felkészüléséről szölt. Rámutatott arra, hogy ezt a munkát az itt dolgozó fiatalok jól végezték el. Simán, gond nélkül folytak le az alapszervezeti, csúcsszervezeti és bizottsági választások. Majd így folytatta:

— A kongresszus vitája nagyon aktív volt és bizonyította a résztvevők felkészültségét. Ennek bizonyítására elmondanám, hogy az 5 szekciósülésen 297 küldött kért szót, akik közül 131-en mondhatták el észrevételeiket. A kongresszusra jellemző volt a mérték tartó ünnepélyesség és az elmélyültség. A kongresszus fő mondanivalóját három pontban foglalnám össze: 1. A KISZ mindig az újat teremti, az újat formáló ember mellett áll. Ezt a tételt nagyon kihangsúlyozta dr. Horváth István elvtárs is. Meghatározója ifjúsági szövetségünk jellegének is. 2. Szociális elválaszthatatlan a szocializmus, a béke és az internacionalizmus eszméjétől. 3. Kommunista nevelés. A társadalom igényt támaszt velünk szemben: a KISZ-nek olyan tömegszervezetnek kell lenni amelyben a fiatalok jól érzik magukat. A párt pedig azt várja el tőlünk, hogy a fiatalokat harcoss kommunista neveljük.

(Folytatás a 2. oldalon)

A vállalati sz. b. napirendjén:

A kollektív szerződés kiegészítése és módosítása

AZ 1972. ÉVI MUNKÁVERSENY IRÁNYELVEI

(Folytatás az 1-es oldalról)

MUNKÁVELEM A SZÁSZVÁRI BANYÁBAN

A szászvári bányász 1971. évi munkavédelmi helyzetéről, a balesetek alakulásáról, azok megelőzésére tett intézkedésekről és a további feladatokról Gyorsok István üzemvezető és Burghardt Antal üzemi szobitkár tett jelentést a vállalati szakszervezeti bizottságnak.

A jelentés megállapítja, hogy Szászvárot a földalatti munkahelyeken 1971 első tíz hónapjában huszonnival több baleset következett be, mint az előző év hasonló időszak alatt. A külszíni munkahelyeken még nagyobb arányban nőtt a balesetek száma.

„A balesetek megelőzésére tett intézkedések terén fő szerepet a folyamatos balesetvédelmi oktatásnak szántunk, de emellett egy sor más intézkedést is tettünk, és ezeket az érdekeltek felé kiadott üzemvezetői utasításban rögzítettük, amely tíz pontból áll...” — vezeti be a tíz pontban összefoglalott teendők a jelentés.

„Kitértek arra, hogy a balesetek megelőzésére a hat napjal és a műszakharmadik tekintetében milyen tendenciát mutatnak. Ez év január elsejétől szeptember végéig történt balesetek legnagyobb számában hétfőn és pénteken következtek be, míg az egyes harmadok közötti megoszlásban az éjszakai műszak áll az élen 69 százalékos baleseti arányszámmal. A vasárnapi és hétköznapi műszakban bekövetkezett balesetek számának napra bontott aránya nem mutat lényeges eltérést. Az mindenesetre elgondolkodtató, hogy a hétfő és a péntek — a rövidített munkahét első és utolsó napja — a legbalesetveszélyesebb munkanapok”.

A CSÖKKENT MUNKAKÉPESSÉG DOLGOZÓK HELYZETE

A csökkent munkaképességű dolgozók védelme tárgyában megjelent 1/1967. (XI. 22.) MUM-ÉUM-PM rendeletének a vállalatunk területén való alkalmazásáról készített jelentést a vállalati szb. tájékoztatóra Benhardt Gyula, a munkaügyi osztály vezetője és dr. Kovács Lajos, a TB munkabizottság vezetője.

„A vizsgálat során gyűjtött adatok szerint a vállalatunknál lévő csökkent munkaképességű dolgozók száma az újratermelés mellett is csökkenő irányzatú, ami annak tudható be, hogy az ötven százalékos munkaképesség csökkenést elérőket, ha a dolgozó is akarja a 2007-es számú rendelet alapján nyugdíjazzuk.

Ezen a címen 1969-ben 53 munkást és 11 alkalmazottat, 1970-ben 192 munkást és 24 alkalmazottat, míg 1971 eddigi időszakában 79 munkást és 17 alkalmazottat nyugdíjaztunk.

Ami pedig a csökkent munkaképességű dolgozók vállalatunkon belüli foglalkoztatását illeti, a Baranya megyei Népi Ellenőrző Bizottság által 1969-ben nálunk lefolytatott vizsgálata szerint: érdemleges hiányszám nincs.

Véleményünk szerint az üzemi munkában lévő rehabilitációs bizottságnak jól végzik munkájukat, mert az utóbbi években a dolgozók részéről panasz

Ifjúsági nagyaktívülés Kossuth-bányán

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezek után néhány gondolatot emelt ki Fock Jenő elvtárs beszédéből. Elmondta, hogy a miniszterelnök nagyhatású hozzászólásával kibővíthető, hogy a KISZ bátran kezdeményezzen, s tetteiért vállalja is a felelősséget. Az új utak keresése közben fennáll a tévedések veszélye is, ez elkerülhetetlen. De a tévedések sem törhetik meg a lendületet. Fock elvtárs megemlítette a sokat vitatott példakép-kérdést is. Rámutatott arra, hogy példakép ma is bőven áll rendelkezésre. Meg kell keresni a hétköznapi hőseit, akik helytállnak a munka frontján, akiknek élete bármikor követésre méltó.

Beszámolója végén megemlítette azt az öt nyilatkozatot,

amelyet a kongresszus fogadott el. Elmondta azokat a személyes élményeket, amit a kilételelő delegációkkal kapcsolatban tapasztalt. Örömmel nyugdíjazta, hogy Baranya megye küldöttjei közül 7 fiatal választottak be a központi bizottságba, köztük Lázár Lászlót, Zubák-bánya ifjúmunkását.

Az előadás elhangzása után többen hozzászóltak. Petkó Frigyes, Kossuth-bánya üzemvezető helyettese kiemelte, hogy az üzem KISZ-szervezeteinek termelést segítő tevékenységére mindig számíthat. Kossuth-bánya ifjúsági szocialista brigádjának új lendületet adott a kongresszusra való felkészülés. Ez a munkaversenyben realizálódott, s az eredmény nem is maradt el. A Lovai István előadásai és az „Oleg Kosevoj”

fejtséi szocialista brigád a vállalatnál elsőként fejezte be éves tervét. Hozzászólásában bejelentette, hogy a páncélpajzosa művelés — amely KISZ védnőség alatt áll — előkészítésében nagy szerepet vállalt Lovai István brigádja.

Kőrösi László, Kossuth-bánya fiataljai nevében ígéretet tett arra, hogy a kongresszus határozatait maradéktalanul végrehajtják. Müller Gyula hozzászólásában többek között beszélt a fizikai munka rangjáról. Elmondta, hogy többen szegyeily munkás voltak, mert úgy érzik kevesebbet érnek, mint az íróasztal mellett ülők. Megdöbbenéssel nevezte ezt a felfogást, s kifejtette: minden eszükkel arra kell törekedni, hogy a fizikai munka rangja és becsülete visszanyerje eredeti tartalmát. Majd hozzászólása végén kifejtette István-akna mélyszintes művelésének jelentőségét, s hogy e felett a pécsbányászati kizsákmányolást meg kell állítani. Szűcs István, Zubák-bánya dolgozóinak nevében köszöntötte Kossuth-bánya dolgozóit, akik szakmáiként fejezték be éves szociálisták tervüket. Szólt a szénbányászati járvójáról, a bányászunka szépítéséről. Ők is vállaltak védnőséget mégpedig az új emberek beilleszkedése és betanítása felett.

Deák László, a Villamos üzem KISZ-csúcsbizottságának tagja hozzászólásában kiemelte, hogy központi tervükben a legfontosabbnak a kiegészítési program megvalósítását tartják. Az előkészítő munkában, a terv elkészítésében védnőséget vállaltak a kizsákmányolási üzemek utolsó hozzászólója Stier József, a vállalati pártbizottság titkára volt. Nyugtáta azt a tényt, hogy a bányászati kongresszus előkészítő munkájában végrehajtott pártfeladataikat. A KISZ-tagok ódadoztak, lelkes munkát végeztek. — mondotta a titkár elvtárs. Példaként megemlítette, milyen egyszerű eredményeket értek el pártépítés terén. Megdicsérte az ifjú gárda alakulatai kimagasló szereplését és a kongresszusi küldöttek tevékenységét. Beszéde végén reagált a felszólalásokra. Bejelentette, hogy a legközelebbi vállalati párt-ülésen tömcsolani fogja az itt elhangzott felajánlásokat.

Az aktívülés Klepák Ottmár zárszavával ért véget.

Békassy Gábor

nem merült fel munkájukkal szemben.” — állapította meg a jelentés.

SAKSZERVEZETI TANACSLÉS

Délután került sor a vállalati szakszervezeti tanács ülésére, ahol délelőtt a szakszervezeti bizottság által jóváhagyott és elfogadott a kollektív szerződés kiegészítésére és módosítására, valamint az 1972-es munkaverseny irányelveire tett javaslatokat tárgyalták meg.

K. L.

Újhegyi szilánkok

Újhegy-szőlőben közel kétezeren laknak. Így aztán mire a Budai állomáshoz ér a 17-es busz áldókl küzdelem folyik minden talpalatnyi helyért. Ugyanis ez az egyetlen — óránként közlekedő — busz köti össze a lakótelepet a várossal. A szőlőkben magasodó és terebélyesedő villa-lakások jómódról árulkodnak. A legtöbb ház tetején ott a televízió antenna. Vagyis a város előtti dombtetőre épült telep lakóinak a házukhoz jön a kultúra. Csak hogy kielégít-e mindenkit a tömegkommunikáció és lehetősége?

Csütörtök este van. A busz végállomás fordulójából a város villanyegőktől villogzó csillagréteje látni. A közvetlen közelben mélyen hallgat az egyetlen szórakozási lehetőséget kínáló eszpresszó. Bent, ketten támasztják az asztalt, előttük a jó pécsi Szalon sör. A presszó vezetője odább ül egy asztalnál és könyvet olvas. Néma unalom tölti be a termet. Néha egy-egy vendég lopakodik be, cigarettát vagy gyufát kér, aztán siet tovább. Pedig a kiszolgáló barátságos, szinte mindenkit a keresztnévén üdvözöl.

A szomszéd helyiségből tompa puffanások hallatszanak. „Na, ezeket nem volt gyerekszobájuk!...” — fakad ki hangosan az üzletvezető. „Itt vágják a szobában a fát. Ki látott már ilyet? Eh... — legyintett lemondóan és bedől a pult mögé, hogy kínálja a többnapos sütemény maradvékát.

A szomszéd szoba lehetőféstjében tíz-tizenkét tizenéves szorgoskodik. Megszállott buzgalommal ügyködnek egy behemót vaskályha körül, amiben az ürístennek sem akar meggyulladni a fa. Aztán végül mégis sikerül, ha nem is lángot, de füstöt kiereszkölniük. Na, de ahol füst van, meleg is van jelszóval vissza ülnék az asztalok mellé. Ok ugyanis a múlt hónapban alakult intarzia szakkör tagjai.

— Volt itt már könyvtár, KISZ alapszervezet és még a jóég tudja mi. Most szeretnénk mindent

előlről kezdeni — mondja *iljabb Szöllősy Kálmán*, aki a kultúra prófétájának szegődött a város e távoli részére.

— Lesz is, mint ahogy mi is a semmiből teremtetők meg magunknak az intarzia szakkört — mondja és a kezével a szobában lévőkre mutat *Kovács Józsa* bútorasztalos, a szakkör szellemi irányítója. A kép azonban koránt sem olyan bizalomgerjesztő. Két szekrény, négy fogas, hat asztal huszonhárom székekkel, egy vaskályha, amelyben bár már hangosan pattog a fa, még sem tudja fedtetni a cementpadló hűvösét. Van azonban még egy lemeztájszó — amely most is kíméletlenül bömböl — egy magzó, na és a szomszédos presszóban kölcsön adva a televízió és egy rexosztal.

— Készítettem egy felmérést — veszi vissza a szót az egyszobás kultúrház igazgatója. — Az eddigi jelentések alapján a jövő évben már beindul a szabás-varrás tanfolyam, amit később nő klubba kívánunk fejleszteni, összejönnek a telep kisállattenyésztőit és megkívánom szervezni az újhegyi üzemekben dolgozó szocialista brigádok klubját is. De első sorban a fiatalokra kívánok támaszkodni, így már most alakítsuk az ifjúsági klub törzsgárdáját, ami alapja lehet a KISZ alapszervezetnek. Aztán könyvtárat és hírlaposztást is tervezünk. Na, de addig is itt a nyakunkon a szilveszter. Itt szeretnénk azt is megrendezni, csak még engedélyt kell szerezni.

Terveiben nincs hiány. *Katona Józsa, Barkó Erzsébet, Gyöngyi, Pintér Zsuzsi, Gyurkóczy Gyuri* és a többiek egymás szavába vágva bizonygatják: „mindent meglehet oldani, csak akarni kell!”.

A szomszédos presszóban továbbra is a csend honol, pedig kétszer akkora, mint a fiatalok cementpadló klubja. Allitól szombaton és vasárnap nagy forgalmat bonyolít le. Na, de a hét többi napján?... — kapu —

Emlékszem az arcokra, a nevekre, a gondolatokra...

Hatalmas taps és éljenzés

köszöntötte Jevgenyij Tyazselnyikovot, aki a 28 millió tagot tömörítő Lenini Komszomol Központi Bizottságának első titkárára. Szerinte a KISZ azzal vívta ki a párt és a nép elismerését, azzal szerzett tekintélyt, hogy az ország ifjúságát a marxizmus-leninizmus, a proletár internacionalizmus szellemében nevelte, hogy a fiatalok tömegeit bevonja a legfontosabb politikai és gazdasági feladatok teljesítésébe. Ez az elismerő értékelés egyben a jövő feladatának is tekinthető. Végéreményben ennek a nemzedéknek kell befeljenie hazánkban a szocialista társadalom teljes felépítését és megkezdnie a kommunizmusba való átmenet előkészítését. A KISZ jelszava: „Jobb munkával, nagyobb tudással a szocialista Magyarországot!”.

Ezzel vesznek részt a fiatalok a X. pártkongresszus programjának és a IV. ötéves terv céljainak megvalósításában. A jelszó fejezi ki mindazt, ami a következő években ifjúságunk és a KISZ legfontosabb feladata.

KELLEMEK KARÁCSONYTI!

Ezt írta egy forradalmat ábrázoló ex librisre az illegálisan működő Görög Kommunista Ifjúsági Bizottság képviselője és ezzel ajándékozta meg a KISZ VIII. kongresszusát.

Kedves, szerény fiú volt. Hozzászólásában harcos üdvözléssel támaszkodt és a görög fasista diktatúráról beszélt. Arról, hogy Görögország a NATO, a Pentagon eszköze, hogy évről-évre ezer és ezer fiatal hagyja el az országot. Elmennek dolgozni, mert akik maradnak, azokat le tartóztatják és kínzóknak vetik alá. Megdöbbenve hallgattok mindannyian.

A magyar ifjúsági egységes véleményét foglalta össze Petkó Frigyes Szilveszter megyei első titkárnak. Gondolataiban felidézte a görög fiú beszámolóját. Sokan kapcsolatosk hozzá: „a magyar fiatalok internacionalizmus mélysége házaszeretetében gyökerezik. Nekünk jutott osztályrészül: „Magyarok vagyunk, de európaiak is, hogy a világ ifjúságának haladói él-vonalában menethetünk.” Ez már nemcsak büszkeség, hanem becsület és kötelesség. A KISZ

a jövőben is arra készíti fel a fiatalokat, hogy bátran hirdessék a szocializmus igazságát, hogy tudati és érzelmi világukban tisztán éljen a hazafiság, a szülőföld, a gyár, a bánya, az iskola szeretete és az internacionalizmus. A 840 küldött és a jelenlévők emlékszünk a görög ifjú kommunista kijelentésére: „legfontosabb a világ ifjúságának nemzetközi szolidaritása. Mi valóban érezzük és nektek is köszönjük!”.

Nekünk kötelességünk! Ez egyben a jövőnk is!

Lázár Lacit figyeltem. Az előadásban ült. A mikrofon előtt Kókai Béla, a Tatobányai Szénbányák KISZ bizottságának titkára beszélt. Eszembe jutott az, amit Laci a tatobányai kapcsolatról mondott. Kókai Béla 3400 bányász KISZ-tag életéről, mozgalmi munkájáról szót.

Gondok: fluktuáció, előregedés, átlagos életkor 25—26 év. Büszkeség: a KISZ-tagok döntő többsége ifjúsági szocialista brigádokban dolgozik.

Kiemelt feladatok: az ifjúsági szocialista brigádok szocialista

lista jellegének erősítése, a magas százalék, a kiemelkedő termelési eredmény mellett a szocialista embertípus kialakítása, a versenymozgalmak támogatása.

Laci jegyzetelt. Zobák-aknán az alapszervezetben, brigádjában nem lesz hiány tapasztalataktól!

A szocializmus teljes felépítésének időszakában az energiahordozók szerkezetében beállt változások miatt a fiatal szénbányászokra komoly feladatok várnak. A népgazdaság energigénye nő és a szénbányászoknak is sokat kell tennie. A fiatalok vállalkoz a munkát. A vezetők minden fórumon és szinten nagyobb támogatást adnak majd, hogy erősödjön a szénbányászati jövőjébe vetett hitük.

Az országos célok és feladatok közelebb. A teljesítés során sok száz bányász ajkán hangzik el a köszöntés — jószerecsés! Így köszöntek el egymástól a kongresszuson is a bányász küldött-ismerősök. Találkozunk 1975-ben, a IX. kongresszuson!

Házy Zsuzsa

— A MAGYARHONI FÖLDTANI TARSULAT DEL-DUNANTULI TERULETI SZAKOSZTALYA december 20-án a Technika Házában tartotta évzáró klubdelületét. A gyűlésen dr. Mészáros Mihály kandidátus a Központi Földtani Hivatal műszaki-gazdasági tanácsadója tartott előadást, perui és braziliai utélményeiről.

ELENJÁRO BRIGADOK

KOSSUTH-BANYA: Billen György bronzfokozatú előző szocialista brigádja november 25-én fejezte be éves tervét 633 folyómétert hajtottak ki. Matenheim József aranykoszorús szocialista falazóbrigádja november 30-án fejezte be éves tervét, 199,7 folyómétert falaztak be. Kubik Lajos ezüstkoszorús falazóbrigádja december 5-én 179,7 folyómétert falazott be. A „Nógrádi Sándor” Balog László vette bronzkoszorús ifjúsági frontfejtési brigádja december 14-én 169 679 tonna, „Fábián Béla” Szilágyi Sándor vette ezüstkoszorús fejtési brigádja december 14-én 161 693 tonna szén kitermelésével fejezte be éves tervét.

PECS-BANYÁUZEM. István-aknán az ideig őt szocialista brigád fejezte be éves tervét. Elsőként *Fordó Andor* fejtési szocialista brigádja, akik november 19-én teljesítették éves tervüket. Az előző brigádok közül *Simonovics Ferenc* szocialista brigádja december 8-án, *Ritter Tamás* ifjúsági szocialista brigádja december 11-én, *Baráth Sándor* brigádja december 17-én, *Varga János* brigádja pedig december 18-án teljesítette éves tervét.

— VANDORZASZLO PETOFI LAKTANYANAK. A pécsi Petőfi laktanya KISZ-bizottságának december 18-án adták át a KISZ Központi Bizottság Vörös Vándorzászlóját. Az ünnepi gyűlésen megjelentek a Mecseki Szénbányák KISZ Bizottsága részéről Klepák Ottmár, Müller Gyula, Deák László, Pernercker Sándor.

— PARTAGFELVETEL. Az eddig lezajlott KISZ-taggyűléseken 32 tagot ajánlottak az alapszervezetek párttagoknak.

— PARANCSONKI MEGBESZÉLES. A Mecseki Szénbányák Ifjú Gárda százada parancsnoki megbeszélést tartott december 20-án.

— ELŐADÁS. A vállalat által épített újmecsekfaljai dr. Hal József általános iskolában az úttörő-szervezetek részére Klepák Ottmár vállalatunk KISZ bizottságának titkára előadást tartott a Mecseki Szénbányák történetéről.

— KAPCSOLATTEREMTÉS. A Nehézipari Minisztérium KISZ-szervezete levelet küldött KISZ bizottságunkhoz. A leveletben meghívta KISZ bizottságunkat kétnapos tapasztalatcsere látogatásra.

— MOLIERE KOMLON. Szombaton este mutatta be a komlói „Bányász Színpad” Molliere: Scapin furfangjai című komédiáját. A komlói színpad az előző évek sikeres bemutatása után ezúttal is érdekes csemegével kedveskedett a Zrínyi Művelődési Házba látogató színházat kedvelő közönségnek. A darabot Nagy Mihály rendezte. A szombati, vasárnapi és hétfői bemutatók után ma és holnap délután fél háromkor, valamint január 15-én este 6 órakor kerül színre a Molliere komédia.

TÁJÉKOZTATÓ

IV EVFOLYAM
12.
SZÁM

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

Bányaüzemeink irányítási, vezetési rendszereinek korszerűsítéséről

Számvetés

Szinte az üzemszerű széntermeles kialakulásával fejlődött ki a bányászati mindennapi tevékenység meghatározó vezetési forma, a mai raportozási rendszer. Míg korábban, a kisüzemek időszakában, és formában az akkori vezetési funkciók jól beilleszkezhettek, addig a méreteiben megnövekedett, bizonyult tevékenységét folytató korszerű bányászásban ez a vezetési forma egyre több problémába ütközik. Ezen problémák gyökerét a megszokottság hatalma, elferdítve, leginkább a személyek közéletiségére vetíti és ez folyamatosan szűli a személyi ellentéteket, a kapkodó vezetési stílust. Holott az okok az alapvető ellentmondásra: a koncentrált nagyüzemi termelés és a kisüzemi vezetési módszer közötti viszonyra vezethetők vissza.

E téma vizsgálatának aktualitását a napjainkban folyó üzemszervezési és nem utolsósorban az MSZMP Központi Bizottságának 1971. december 1-i üléséről kiadott közlemény II/5. pontjában szereplő feladatok sürgették.

A RAPORTRENDSZER VEZETÉSI KORLATAI

Kialakuló nagyüzemeinkben közvetlen termelésirányítási műszaki apparátus mellett, többé-kevésbé meghatározott feladatokkal létrejött az ún. „törzskar”, amely a különböző helyi igények szerint szerveződött és illeszkedett be a meglévő vezetési rendszerbe. Az üzemek bővülésével a termelési apparátus vonalvezetésébe is újabb lépcsők (bányamester, főbányamester, termelési főmérnök-helyettes) beiktatása vált szükségessé. Tekintettel arra, hogy a helyszíni ellenőrzésen kívül egyedül elterjedt vezetési forma a raportozás volt, a bővülés során a raport, a

szervezeti felépítést követve több ágú, több lépcsős raportrendszerre alakult át, és e rendszerbe zsúfolódott a vezetés és irányítás szinte valamennyi funkciója a tervezéstől (rögtönzés) az értékelésig. Az idő kötöttsége miatt azonban alapos munka nem alakult ki, a vezetés módjára egysíkúvá vált, és ideges, kapkodó hangulat terjedt el a vezetők körében.

Az irányítási-vezetési rendszer leglényegesebb eleme az információs rendszer. Az információ áramlás tartalma és sebessége ugyanis meghatározza az összes többi vezetési funkció (pl. tervezés, szervezés, döntés, utasítás, motiválás, ellenőrzés, értékelés, stb.) hatékonyságát. Ezért egy irányítási-vezetési rendszer közelítő megítélése érdekében elégséges csupán az információs rendszert megvizsgálni, és a kapott adatokból már következtetni lehet a vezetés hatékonyságát korlátozó tényezőkre.

Az említett raportrendszer információ-áramlását Zobák Bányászban vizsgálva, néhány olyan jelenséget vettünk felismerem, amelyek módosító intézkedéseket sürgették. Ilyenek: Az információk zöme a raportrendszeren áramlik a munkahelyi irányítókól a műszaki vezetőig, a szervezeti felépítésnek megfelelő lépcsőn keresztül. E soklépcsős rendszer az áramlás lassú, és az átadási helyeken a továbbítás egyéniségétől függő szűrés történik, így az információ a döntési helyre érkezőkor már veszít értékéből, pontosságából.

Az információk továbbítása túlzottan idő- ill. munkajárményes folyamat, mert különösen a közpvezetőknek két raporton (le és fel) kell részt venniük és ez munkaidőjük 20-25 százalékát veszíti igénybe.

Az információk több ágon

haladnak, így a közpvezetők nem kapnak teljes keresztmetszetet. Különösen hátrányosan érinti ez a „törzskar” dolgozóit. A horizontális áramlás nincs megoldva, így a „törzskar” nem képes rendeltetésének megfelelően, ugyanis folyamatos informálódás nélkül a tervezés, szervezés, döntés-előkészítés, elemzés, külső kapcsolatok, kezdeményezés, stb. feladatköröket hatékonyan ellátni lehetetlen.

A raportrendszer információ-áramlására jellemző az egyirányúság. Az áramlás irányai aulról felfelé halad. A visszaáramlás dög, mert erre már nincs azonnali raport-alkalom és így a „szűrés” is durvább lehet. Az egyes célkitűzések, akcióprogramok nem egységes fogalmozásban, tehát eltérő meggyőző erővel, s talán még tartalommal is tudatosodnak. Ennek következtében nem mindig sikerül a különböző részlecek cselekedeteit a „közös érdek – közös akarat” szellemében koordinálni. A vált érdek – majd személyi ellentétek szülik a „nem az én asztalom” szemléletet, vagyis a közönyt.

Az utasítások kiadásában viszont a felelősség tisztázása, a kaos elkerülése, valamint nem utolsósorban a közpvezetők és a közvetlen irányítók tekintélye érdekében – a szolgálattól út betartására kell törekedni. A szolgálattól út betartásának rugalmasságát az alkalmazott információs rendszer határozza meg. Mivel az információáramlás soklépcsős, így a szolgálattól út betartása is sok lépcsőt követel meg, tehát gyors korlása merőve, nehézséggé teszi a vezetést.

KORSZERVEZÉSI IRÁNYELVEK

A szakdolgozat a vezetésben 3 alapvető eljárási módot különböztet meg, és pedig: a le-

hetőségek kihasználását, az üzemelőállások megelőzését vagy elhárítását és a helyes gazdálkodást.

Az első két esetben a vezetés ügynevezett hagyományos elvei és logikus szervezeti struktúráról kevésbé alkalmazhatók hanem statáriális vezetésre van szükség. Utóbbi természetesen nagy kockázatvállalással párosul, ami szükségességű velejárója egy élet-halál harcnak.

A hazai szénbányászati helyzetből kilindulva úgy látjuk, hogy vállalatunk még nem kényszerül élet-halál harcot folytatni, sőt, ezt úgy kerülheti el, ha a vezetésben a „helyes gazdálkodás” eljárási módot követi.

Javaslatunk a következő két vezetési alapelv alkalmazására épül:

- célirányított, vagyis programozott vezetési eljárás;
- kollektív vezetési stílus.

A kollektív programozott vezetési stílus, amelynek lényege két, sokszor nehezen összeegyeztethető elem: a magas szintű programozottság és egyidejűleg a magas fokú kollektív együttműködés szintézise, a legfőbb vezetési eljárás. Elsajátítása sokoldalú felkészültséget és hatékony együttműködési szervezést létrehozást igényli.

Az üzemek jelenlegi programozott felépítésénél lényegesen változtatást nem szükséges eszközölni, de ezen belül az információs rendszert sürgősen reformálni kell, továbbá a megvalósító részlecek, körletek területét és létszámát, további megosztással csökkenteni kell (max. 200 fő), valamint erőteljesen kell javítani a tervezési munkát.

Fentiek közül az információs rendszer reformálása kívánja a legtöbb tennivalót. Ezzel kapcsolatos elképzeléseinket a következőkben vázoljuk:

(Folytatás a 4. oldalon)

A gazdasági év végének közeledésével esedékessé válik újból az év folyamán kifejtett erőfeszítéseiknek és azok hatékonyságának elemzése. Ennek során a vállalati gazdasági eredmény szempontjából a termelés mennyiségi alakulásán túlmenően ezúttal is igen nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk a minőség kérdéseinek. A termékeink értékesítése során elérhető árszínvonal és a szén minősége közötti összefüggésről lapunknak ebben a rovatban már több alkalommal, visszatérő módon ejtettünk szót és erre az esetek túlnyomó részében olyan körülmények közt került sor, amikor üzemeink figyelmét különös módon is rá kellett irányítanunk erre a kérdésre. Ma sincs ez másként, azonban kellemes kötelességet jelent számunkra ez alkalommal, hogy megemlékezzünk azokról a bányászatekéről, amelyek termékeik minőségének megjavításával is hozzájárultak a vállalati gazdasági cél megközelítéséhez és remélhetően eléréséhez is. Az ilyen irányú törekvés igazán látványos eredményt komlói üzemeinknél hoztak, ahol mindhárom nagyüzem valóban szemet gyönyörködtető módon formálta a nyersszén – hamutartalom éves görbéjét. Aligha iehetne kiemelni a három üzem egyikét is: Kossuth- és Zobák-bányák a mennyiség együttes figyelembevételével is kimagasló eredményt mellett Béta-bányán éppen az ugrásszerű változást tekinthetjük tiszteletre méltónak; hozzátéve ehhez egyszerűen: rendkívül hasznos az a több hónapja állandósuló gyakorlat, hogy a napenkénti minőségigazgatók is szűkülnek a komlói területre és különösen aláhúzóhat ennek jelentősége az előkészítőműbe beérkező teljes szénterménység átlagos mutatóira nézve. – Kétségtelen, hogy ez a minőségjavítás bányaművelési oldalról nem marad következmények nélkül, de a jelen és a jövő gazdasági érdekeinek mérlegelése során mégis ez lehetett az egyetlen helyes választás, – akár a vállalati eredmény célok, akár a népgazdasági igények mennyiségi – minőségi – választéki kielégítése szempontjából nézve, de ezen túlmenően a távlati piac érdekeit szem előtt tartva is.

Nem szabad illúziókban ringatnunk magunkat azt illetően, hogy a termékeinkkel szemben támasztott minőségi követelmények terén lazulás lenne várható. Ez nem járható út, ellentétben a népgazdasági fejlődésének általános irányvonalaival, de evőkön magartatása nem is teszi lehetővé a minőség lazítását, hanem csak a felhasználási célnak megfelelő minőségi tulajdonságokkal rendelkező termékeket lehet előadni. Eppen ellenkezőleg: fel kell készülnünk arra is, hogy a velünk, illetve termékeinkkel szemben támasztott minőségi követelmények továbbra is fokozódni fognak, ezért a növekvő minőségi követelmény szinttel szemben történő helytállás biztosítékait is meg kell teremtenünk. Ezeket a biztosítékokat pedig termelő tevékenységünk folyamatának valamennyi munkafázisában alkalmazni kell, ahol a végtérmekek minőségét befolyásolni lehet. Ismeretcsiszó, szénelőkészítő, -dúsító rendszerünk lehetőségét és korlátait, melyek nem megváltoztathat-

lanok ugyan, – de a bányaművelési folyamatnak a mindenkori realitásokhoz igazodva kell a nyersszénrel szemben támasztott minőségi követelmények teljesülését aldtámasztania.

Amikor minőségéről beszélünk, gyakran egyszerűsítjük le a személynőség kérdését a hamutartalomra, holott nem lehet egyenlőségi jelet tenni a két köze. Az igaz, hogy szénvagyongunk jelentékeny hányadát illetően kielégítő pontossággal tájékozhat ez az egyetlen minőségi mutató is, mégis úgy kell látniuk a minőség terén mutatkozó feladatokat a bányászateknek is, amint azok termékek felhasználóinak műszaki-gazdasági érdekeivel egybevágnak, vagy azzal ellentmondásba kerülhetnek. A népgazdasági irányításának mai rendszere mellett egyre tudatosabban kell levonnunk annak konzekvenciáit, hogy egyetlen termelési folyamat sem lehet öncélú, csupán része valamely rendszernek és a résznek kell igazodnia az egészhez. Ezt a tényleges vállalati funkciókra visszafordítva úgy kell értékelniük, hogy házon belül kell megtalálniuk, kimunkálniuk azokat az eljárásmódokat, amelyek a vevők kívánásainak teljesítését szavatolják. Más kérdés természetesen, hogy a növekvő követelmények mögött meghúzódnak többletjelleműek megtérülése a maximált árforma, valamint a felrak és engedmények rendszeren keresztül milyen módon biztosítható. Megítélésünk szerint növekvő mértékben és az értékesítésben találkozó felek közötti érdekeltségben kell a minőség kérdését megközelíteni. Ez nem változtat azonban azon az alapvető feltételén, hogy a minőségi előírások teljesülése a szén kitermelésének folyamatosán már eldől és a termelés előkészítése, végrehajtása, irányítása során a gazdaságossági szemlélettel nem elégti ki egyedül a mennyiség, a hamu is csupán egyike azoknak a minőségi jellemzőknek, amelyekre figyelemmel kell lennünk, de fontos momentumra még a bányászatek minőségi funkcióinak a szén aprózódásának lehetséges megelőzése, a szülőképesség, illótartalom, koksizálhatóság tekintetében kielégítő elegy folyamatos szállítása, valamint a száraz előkészítésbe vont termékeknek a nedvesség káros megnövekedése elleni védekezés is, mert a széndúsítás csak meghatározott minőségi változtatásokat és meghatározott mértékben képes elvégezni.

A befejezéshez közeledő gazdasági év eredménye, sikerei és kevésbé kedvezőnek mondható tapasztalatai együttesen, – a ma még nem ismert vállalati nyereség – tömeg száműzési alakulásától függetlenül is előrelépést jelentenek vállalatunk életében: szemléletünk változtatását, újraértékelést sok kérdésben és tisztább látást a jövő feladataira, lehetőségeire nézve. De ezt a folyamatot nem lehet befejeztnak tekinteni, sem ma, sem a későbbiekben. Fél szemmel már a jövő év feladataira tekintünk, amelyek semmivel sem lesznek könnyebbek, hanem új gondokat, új problémákat hoznak és ezeket a problémákat is a vállalati kollektívának kell megoldania.

Kovácsy Zoltán
szénértékesítési osztály

Vállalatunkhoz 1971. november hónapban benyújtott újítási javaslatok

- 1415. Póth János: Hegesztő sablon fémsüveg hegesztéshez.
- 1416. Buchberger József: Kötélpálya körbeforgást jelző készülék.
- 1417. Traj Ferenc: Folyamatos szállítóberendezések gyors összekapcsolása.
- 1418. Keresztúri György, Vámos Sándor, Újvári István: P-IV/6 fűrórudazat pótlása „Ziff” rudazattal.
- 1419. Buchberger József: Mágneses helyzetérzékelő.
- 810. Balogh János: Központosított készülék esztergagadokhoz.
- 2150. Gárván Pál, Kamper János: Hurkolófej átalakítása.
- 2151. Horváth István 37., Sértő Gyula: K 6-os szivattyú regulator módosítása.
- 389. Oszvald János, Izeli József: A vágányzáról leesett teleszillék gyors visszahelyezése és TH ívek csillékből történő kirakására szerkezet.
- 390. Dezső Károly: P 1200-as görgősvésők felhegesztése.
- 391. Vertike Géza: Lezáráható szerelő csille.
- 392. Vertike Géza: Kaparóteknő tartósodrony.
- 393. Kapuvári László, Pavlicsek József: Bányavágatok betonfal történő megerősítése.
- 394. Oszvald János: Láncpályák védelme.
- 395. Csáti Ferenc: Nagycsille (Wagonett) ütköző módosítása.
- 1028. Bunna István: Szénosztályozó fűtése.
- 249. Radnai Ernő: Binder szitákon rosták lefogatosához rögzítő gombok alkalmazása.
- 251. Szabó Géza: Golyósmalmok vezérlésének módosítása.
- 335. Nagy Sándor, Vastag László: Biztonsági villamos mérő kopogtató.
- 103. Kerekes Ferenc, Schlett László: Idegen szének pótlása Fűrórud gyártás melléktermékével a brikett recepturában.

1971. NOVEMBER HÓNAPBAN ELFOGADOTT ÚJÍTÁSOK

- 1010. Lövei Ernő: Vízmelegítő boilerek fűtőcsöveinek tisztító-szához szerzám készítése.
  - 1011. Zeke István: Gumiszalag hajtómű tengelykapcsolójának módosítása.
  - 1012. Zeke István: Bányabeli mozdonykérekpár korszerű felhegesztése különleges anyaggal.
  - 1398. Sáfár Sándor, Heidecker József: Vízautomata módosítása.
  - 1387. Böhl Tibor, Róza István: Ütközőtű és vágányzár dugattyúrúd törésének megszüntetése.
  - 1374. Kállai László: Elhasznált Koepe bőrbetétek felhasználása.
  - 1415. Póth János: Hegesztő sablon fémsüveg hegesztéshez.
  - 1413. Kaposnyák Ferenc: Újrendszű kötélzsinór.
  - 1403. Heller János: Injektáló szivattyúnál méghosszabb alkalmazása.
  - 2150. Gárván Pál, Kamper János: Hurkolófej átalakítása.
  - 131. Lőcsei István, Simonfi Tibor: BF-500-as tip. szelészített gumivehedező száll, berendezés meghajtórészek átalakítása.
  - 142. Fuchs János, Schatt József, Róth Károly: Pneumatikus ellentámasz szegecseléshez.
  - 138. Simonfi Tibor: Skat-60 tip. könnyű láncvonszoló láncdob javítása fogkötés esetén.
  - 135. Szabaci József: Thylefon csavarok géppel történő becsavarása.
  - 1027. Varga András: Fejtésben porképződés csökkentése.
  - 243. Péter László: Kompresszor olajelfolyásának megszüntetése.
  - 330. Gaál Ottó, Kovács Béla, Kollár József: Főtehlődés.
  - 2043. Herfurth Ernő, Rausch László: Rima-szita gyártása.
  - 346. Klesch János, Héring János, Weimann János: Háromhengeres lemezajtógép.
1971. november hónapban elért gazdasági eredmény: 1 150 291 forint, a kifizetett díjak összege: 42 450 forint.

Bányaüzemeink irányítási, vezetési rendszereinek korszerűsítéséről

(Folytatás a 3. oldalról)

A riportok információs funkcióját a jelenlegi diszpécer szolgálatból kifejlesztett központi információs iróddal helyettesítjük, amely egy ügyvezető rendszerű vezetéssel műszaki vezető irányítása alatt működne. Az információs iróda a vezetési modell idegközpontja lenne, így minden termeléssel kapcsolatos üzemi információ közvetlenül ide futna be, ill. ezen keresztül áramolna. A központ a beérkező információkat meghatározott rendszer szerint (munkahelyi katonok, fiók-rendszer, kódolás) lenne rögzíteni, ill. továbbítani. A továbbítás megfelelő felgyorsításával el lehetne pl. azt érni, hogy egy vezető az úmbor történő megérkezésekor már az asztalán találja azt az információs lapot, amelyről percekkel belül átláthatja tevékenységi körének legújabb helyzetét.

Az Információs iróda, ismerve az üzem minden folyamatának programját, rendkívül esetben irányítói szerepet is betölthetne.

Az említett funkciók részletes megtervezése és fejlesztése a rendszermérnök feladata lenne. A rendszermérnök tehát olyan szakember, aki az emberek, a gépek, az anyagok és az energiák együttműködését magukban foglaló bonyolult rendszereket megtervezésnek és fenn tartásának kérdéseivel foglalkozik. Az eredményes működéshez természetesen képzett személyzet és fejlett technikai felszereltség tartozik.

A megfelelő „üzemi filozófia”-nak kell biztosítania az üzemi dolgozók zömének körében a kitűzött célok folyamatos elérése érdekében szükséges munkakedvet, kezdeményező készséget, jó hangulatot. A hatékony kollektív együttműködés érdekében biztosítani kell az érdekelt partnerek aktivitását. Ezért szükségesnek látjuk egy olyan üzemi szakember beállítását, akinek fentiekben kívüli feladata lenne a különböző üzemi célok között, programok meggyőző tudatosítása érdekében is munkálkodó politikai és társadalmi szervezetek tevékenységének összehangolása.

EDDIGI TAPASZTALATOK

1971 szeptemberében Zobák Bányáuzem vezetősége néhány olyan intézkedést vezetett be, amelyekkel elsődleges célja volt az akkori riportrendszer lényegesebb fogyatékoságait megszüntetni, ugyanakkor meg-

tenni az első lépéseket egy korszerűbb vezetési stílus elsajátítása érdekében.

1. Az információs rendszer módosítása. Az információs funkciót jelenleg is a riportok látják el, de a soklépcsős riportrendszer egy nagy létszámú központi riport helyettesíti; pótolva a még technikai okokból megvalósíthatatlan információs iródat. Így főfunkcióját a tervek, programok megvalósítási folyamatának visszajelzési fóruma képezi. Az elhangzó információ-dömpinggel kapcsolatos cél a közvetlen helyszíni hasznosításon felül, a tervezés „életközben” tartása.

A központi riport munkanapoként, külön erre a célra berendezett tanácssteremben, a főmérnök irányításával folyik. A résztvevők nagy létszáma (mintegy 25 fő) miatt a riport menetét szigorúan kötött, de parlamentáris elveken alapuló „játékszabályok” határozzák meg. Időtartama 6,25–8,00 óra közé esik.

2. A tervezési munka javítása. Az üzem vezetősége abból indult ki, hogy a tervszerűséget a korszerű vezetés igényli, sőt színvonalát éppen az alkalmazott programok részletessége jelzi leginkább. Ezért a tervezési foglalkozó csoportok információs érdekében elrendelte a csoportvezetőknek a központi riporton való részvételét, és felruházta őket a megvalósítás megbizott részlegek vezetőivel történő konzultációk kezdeményezésének jogával.

A pontosítás és részletezés érdekében az üzem vezetősége elrendelte továbbá a tervidőszakok rövidítését. Ennek megfelelően a korábbi havi telepítés (térképezés) helyett jelenlegi dekádönként történik az egyes munkahelyi programjának megállapítása.

A ciklusonként (dekád) készülő ütemtervek, a tömbök leművelésének folyamatos tervezése, a programozás elemeinek alkalmazása, valamint a technológiai folyamatok tervezése, mint tervezési módszerek bevezetése lényegesen megnövelte a tervezési munka vezetési funkcióit.

3. Újszerű vezetési formák alkalmazása. A változó vezetési-irányítási modell közelítését célozta, és a központi riport eredményességének feltételeként a következő újszerű vezetési formák bevezetésére került sor:

– Dekádprogram egyeztetés. Formáját tekintve lényegében

egy üzemi tervtárgyalás, amelyen munkahelyenként az esedékes dekád programjának megállapítása, ill. eldöntése történik. Résztvevők: a főmérnök és helyettesei, közvetlenül beosztott munkatársaik.

– Dekádprogram kiadása. A munkahelyenkénti programot (feladatlapokat), egy külön erre a célra szerkesztett nyomtatványon, a főmérnök, valamint az illetékes bányamester és körletvezető aláírásával, utasítás formájában kerülnek kiadásra, és a szolgálati úton jutnak el a csapatvezetőkhez.

– Munkamegbeszélések. A korábbi riportrendszer közbülső lépcsőinek esetenkénti pótlását szolgáló kis időigényű tárgyalási forma. Alkalmazására az igényeltől függően, meghatározott céllal kerül sor. Tárgyat, idejét a résztvevő személyeket egy-egy vezető hatáskörének megfelelően határozza meg. Az időpont meghatározásánál azonban kerülni kell a 9–13 óra közötti időszakot.

– Értékelés. A tervidőszak egy-egy ciklusának lezárása után a főmérnök értékel megbeszélést hív össze. Ezen részt vesznek a főmérnökhelyettesek közvetlen beosztottaikkal, és esetenként a kiexponált tárgyalással kapcsolatos körletvezető részlegvezetők. Időtartama 30–40 perc, így tárgyán csak néhány kiragadott téma szerepel.

A Zobákban bevezetett fenti intézkedések értékelése még nem történt meg, és ennek elvégzése a cikknek sem lehet feladata. Mindenesetre figyelemre méltó az a körülmény, hogy újszerű vezetési stílus van kialakulóban, amely már közel nyolc hónapja, kisebb-nagyobb zökkenőkkel ugyan, de gyakorlati vált, és talán a véletlen szerencsés közrejátszása folytán, erre az időszakra esik az üzem termelési eredményeinek stabilizálódása.

Tiszai László

okl. bányamérnök
Zobák Bányáuzem.

Termelékenység és munkakörülmények

A munkakörülmények és a termelékenység kapcsolatának kutatásában a sajátos jelleg – az emberközponturn szemlélet – érvényesítése érdekében több tudományág vesz részt. A munkakörülmények kutatási köre minden olyan tényező elemzésével foglalkozik, mely az ember és a munka viszonyát érinti: abból a szempontból, hogy a kettő magas fokú, kölcsönös megfelelése legyen elérhető.

A munkakörülményeken, szűkebb értelemben, a munkahelyi körülmények és az emberre tartós befolyást gyakorló környezet tárgyi tényezőit értjük. Egyebek között tehát olyan tényezőket, mint: a klimatikus körülmények, a zaj, a munkahelyi elrendezés, a világítás, a szin és a munka szervezésztésével összefüggő kérdéseket. A tágabb értelemben már vizsgálja a társadalomlélektan tényezőit is és számot ad a levont következtetésekről. Így a szélesebb értelmezés kutatja a munkával való elégedettség, a dolgozók egymásközi viszonya, a dolgozókra való vállalati és társadalmi szintű gondoskodás jelentőségét is. Kimutatja, hogy a jó munkatársi kapcsolat elviselhetőbb, kellemesebb, „méltság” igényének jobb érvényesítése, a munka gazdagabb, tartalmasabbá válik. Mert a termelés gépiessé válásával az ember munkát alkító tevékenysége csökken. Elvész, vagy olykor a minimálisra csökken az alkotás érzése. És ez a jelenség észrevehető a teljesítmények színvonalában, mert bár a munkaeszköz, a gép meghatározta a termelés ütemét, az emberi beavatkozás, ha egyre csökkenő mértékben is, de megmarad. Így nem feledkezhettünk meg arról, hogy a munka tartalma és a munkával való elégedettség összefügg. Ha a különböző munkákat összehasonlítjuk, talánuk egy olyan tényezőt, amely minden munkának sajátja. És ez a döntés. Minél több döntésre van valakinek lehetősége, annál elégedettebb lesz. Valamitől döntést minden munkafolyamat hoz és ezt hiba lenne figyelmen kívül hagyni. Természetes, hogy a döntések fajtáiban, gyakori-

Komplikált feladat a munkakörülmények termelékenységre gyakorolt hatásának kutatásánál a kutatási módszer meghatározása. A hagyományos úton a kiválasztott munkahelyeken először a munkahelyi környezetre adott állapottól és a termelékenységre rögzítik. Ezt a munkafeltételek programozású megváltoztatása és a régebbi, előző tényező hatását vizsgálata követi, az új körülmények között. Az a tény, hogy a vizsgált összefüggések világos érzékelte csak a munkahelyi környezet komoly módosítása és beruházások után lehetséges, sajnos elriaszt néhány munkahelyi vezetőt a munkakörülmények javítását lehetővé tevő intézkedéstől. Ezért az elérésük mostanában lázasan az a vizsgálati módszert, amely módot adna a keresett összefüggés bizonyítására már a munkahelyek átalakítása előtt

– A korszerű munkatudomány a termelékenység növekedésének sokféle eszközt vizsgálja és főleg ezeknek a dolgozókat érintő kutatásaival foglalkozik, kihangsúlyozva, hogy míg a jóléti növekedésnek alapja az iparosítás, ma a fő feladat a jólét növelése, a jövedelmek megfelelő elosztása, az emberi „méltóság” igényének jobb érvényesítése, a munka gazdagabb, tartalmasabbá tétele. Mert a termelés gépiessé válásával az ember munkát alkító tevékenysége csökken. Elvész, vagy olykor a minimálisra csökken az alkotás érzése. És ez a jelenség észrevehető a teljesítmények színvonalában, mert bár a munkaeszköz, a gép meghatározta a termelés ütemét, az emberi beavatkozás, ha egyre csökkenő mértékben is, de megmarad. Így nem feledkezhettünk meg arról, hogy a munka tartalma és a munkával való elégedettség összefügg. Ha a különböző munkákat összehasonlítjuk, talánuk egy olyan tényezőt, amely minden munkának sajátja. És ez a döntés. Minél több döntésre van valakinek lehetősége, annál elégedettebb lesz. Valamitől döntést minden munkafolyamat hoz és ezt hiba lenne figyelmen kívül hagyni. Természetes, hogy a döntések fajtáiban, gyakori-

Lapszemle

AZ USA SZENBANYASZATA NYUGATRA TEVŐDIK AT

Az Arizonában, Montanában és Wyoming államokban települő hatalmas szénlefordulások folytán a széntermelés súlypontja mindinkább nyugatra tevődik majd át, a hagyományos keleti (óceánmelléki) medencék-

ből. Az USA-ban mind világszerte kirajzolódó energiárisz hatása alatt az érdeklé-
let emberek készek arra, hogy a kutatói jogokat bármily áron megszerezzék maguknak.

(Glückauf, 1971/22. sz.) G. A.

NÓTT EURÓPA SZÉNTERMELESE

Az Európai Gazdasági Bizottság Szénbizottságának előzetes adatai szerint az év első kilenc hónapjában Európa széntermelése (a Szovjetunió nélkül) 422,4 millió tonna volt, ami 4,5 millió tonnával, azaz 1,1%-kal magasabb az előző év hasonló időszakánál. A Közös Piac államainak széntermelése e kilenc hónap alatt 135,5 millió tonnára

becsülük, amelyből az NSZK széntermelése 94,1 millió tonna, azaz 3 millió tonnával több 1970. hasonló időszakában elért termelésénél. Ezenkívül a Szénbizottság jelentősebb termelés-emelkedéssel számolt Angliában (–1 millió t) és Lengyelországban.

(Glückauf, 1971/22. sz.) G. A.

EMELKEDIK AZ EGK IMPORTFÜGGŐSÉGE

Az Európai Gazdasági Közösség (Közös Piac) államainak energiainportja emelkedő tendenciát mutat. A Közösségen belüli bruttó energiatermelés alapul véve az elmúlt évben felhasználott 845,6 millió tonna köznevelőanyag 62,5%-át importálni kellett (1969-ben az importarány 57,8% volt). Az

importfüggőség a legmagasabb Luxemburgban 99,2%-kal (99,3%), Olaszországban 81,8%-kal (78,2%), és Belgiumban 88,7%-kal (73,5%); de Franciaország a maga 71,1%-ával (63,8%) is az EGK átlaga felett maradt. Víznyomlag alacsony importfüggőségi szinten volt az NSZK 47,7%-kal (42,8%), amely relatív magas széntermelés mellett növekvő földgáztermelésével rendelkezik. Hollandiában a folyamatosan emelkedő földgáztermelés lehetővé tette az energiainport csökkentését az 1969. évi 47,7%-ról 42,2%-ra 1970-ben. Glückauf, 1971/24. sz. G. A.

AUSZTRÁLIA SZÉNYVAGYONA

Ausztrália kerekén 24 milliárd tonna leművelhető feketeszenyaggal rendelkezik, amelyből 13 milliárd tonna gazdaságosan kitermelhető. A köznevelőhelyeken a legkisebb településsűrűség 1,32 m, s a legnagyobb mélység 525 m.

(Glückauf, 1971/24. sz.) G. A.

LENGYELORSZAG SZENE

A Lengyel Gazdasági Értesítő közli – a valószínűségi fok megadása nélkül –, hogy az ország feketeszenyagvona 1000 m mélységig 81,3 milliárd tonnára, 2000 m mélységig terjedően pedig 135 milliárd tonnára tehető.

(Glückauf, 1971/24. sz.) G. A.

Talajterkép

Magasszínvonalú mezőgazdálkodást folytatói manapság lehetetlen nélkül, hogy ne legyenek pontos ismeretük a talaj jellemzőiről, sajátosságairól és vegyi összetételéről. A föld minőségére jellemző adatokat rendszerint speciális talajterképeken tüntetik fel. Kubá a legutóbbi időkig nem rendelkezett ilyen térképpel; ezt a hiányt most pótolják.

A kubai Tudományos Akadémia mellett működő talajtani intézet összeállította és kiadta Kubá talajfelelőseinek térképét. A föld összeállításán hat évig dolgoztak az illetékes tudósok – hidrológiai, talajtani és geodéziai képviselői. A térkép 1:250 000 méretarányban készült és feljeli az ország valamennyi vidékét. Az összeállítás munkálatait során széles körben alkalmazták a légi fényképezést, valamint a különböző talajok vegytanvizsgálata útján kapott adatokat, információkat. A térkép magában foglalja a talajok zónák szerinti jellemzését, analízisét és utasításokat tartalmaz a föld helyes hasznosítására. Az atlaszhoz olyan táblázatokat is mellékeltek, amelyeken az adott talajtípusokhoz és a rajta termesztett növényi kultúrához szükséges műtrágyákat és azok mennyiségét is feltüntették.

dr. Pusztai Béla
szervezési osztály

A műszaki tájékoztatást összeállította a Mecseki Szénbányák szervezési osztálya.

Átszervezés

Bulgária Kommunista Pártjának központi bizottsága nemrég foglalkozott a tudományos élet problémáival. A határozat alapján úgy szervezik át a tudományos életet, hogy a kutatás, a termelés és a tudósok képzés egységes egészzé, zárt komplexummá ötvöződjék. A már régebben meglévő gazdasági egyesületek mintájára tudományos egyesületeket hoznak létre; ezek képezik majd minden tudományos munka és tudománytervezés alapját. Két-téle ilyen egyesülés lesz. Az egyik típus a Bolgár Tudományos Akadémia keretében működik, mint a tudomány és a képzés egységes központja, amelynek feladata az ország társadalmi-gazdasági problémáinak tudományos vizsgálata. A másik típus az álla-

mi gazdasági egyesületekhez kapcsolódik, ennek feladata a kutatás és a fejlesztés. Ezek az egyesületek szoros kapcsolatban állnak a megfelelő iskolatípusokkal. Mindkét fajta egyesülés arra szolgál, hogy a tudomány és a gyakorlat a közelebbi szorosabb egységét biztosítsa.

A KB-határozat értelmében új típusú főiskolai szervezet is kialakult. A felsőoktatási intézeteket integrálják a megfelelő tudományos és kutatóintézetekkel a kutatás és a képzés egységének biztosítására. Minden fiatal specialista-nak már tanulmányai ideje alatt módja lesz rá, hogy tájékozódjék szakterület tudományos problémáiban: olyan alkotóvá nevelődik, aki „két lábbal áll a gyakorlati élet talaján”.

Az István-aknai bányamezők gázdinamikai jelenségeinek vizsgálata

A gázkítőrésvesztély néhány kérdése

A Mecseki Szénbányák működési területén a nyilvántartott gázdinamikai jelenségek száma jóval meghaladja a féltüntetést. Ebből néhány eset a komló, túlnyomó többsége azonban a pécsi területen történt.

Az elmúlt néhány évben a gázkítőrésztől legjobban sújtott pécsi üzemek ideiglenesen a felsőbb veszélytelen szinteken visszahagyott védőpillérek és másodlagosan művelés alá vonható teleprészek művelésére tértek át. Ezek a szénkiszáradt ma már nagyrészt elfogytak és folyamatban van a gázkítőrésztől veszélyeztetett mélységekbe történő visszatérés. Az érdeklődők figyelmébe ismét a gázkítőrészek problémáira terelődött és sajnos ismét sokat kell beszélni, vitatkozni, de legfőképpen tenni a megelőzés érdekében.

A világ számos országában gond a gázkítőrészesztély leközdése. Erthető, hogy nagy felkészültségű tudományos kutatóintézetek, elméleti és gyakorlati szakemberek sokasága fogott össze ennek a súlyos problémának a megoldása érdekében. Számtalan elméletet és gyakorlatot is eredményes megelőző módszert dolgoztak ki, mégis a megtörtént esetek száma a remélt mértékben nem csökkent. Dr. Szirtes Lajos a pécsi területre már régebben kimutatta, hogy a gázkítőrészek intenzitása a mélység fele nő. Így van ez más medencékben is. Legutóbb a Szovjetunióban, a gázkítőrészesztély művelési problémáit tanulmányozó szakembereink egy csoportja egy sorúlvány bányászatonak volt a vendége, ahol az elmúlt évtizedben provokációs robbantás hatására kialakult gázkítőrészt 15 000 tonna szenet dobott ki és a képződött üreg az eset színhelye felett 120 méterre levő keresztvárat 6 méter távolságra megközelítette. Természetesen bőséges és sokszor nagyon szomorú példa említhető a mecseki bányászatról is, melyeket mint jól ismert tényeket nem célnak itt felsorolni. Ezzel az egyetlen példával csupán azt kívántuk aláhúzni, hogy a gázkítőrészek leküzdéséért befektetett források, sok anyagi és szellemi áldozatot még ma sem koronázza olyan siker, hogy ezen a téren már nincs mit tenni.

Az a célt tűztük magunk elé, hogy a Mecseki Szénbányák István-aknai aknamezőjében lezárt gázdinamikai jelenségek okainak vizsgálatát fő súlylyal a földtani körülmények szemszögéből végezzük. Az ezzel a szándékkal elindított munka során kialakult véleményét kívánjuk itt közreadni.

ROVID FOLDTANI

ATTEKINTÉS

Az üzem területét elegendőnek tartjuk, ha csupán pécsvasasi községvonulaton belül elhelyezjük. Az alsó-liász korú soktelepes kőszénösszetétel fordított „S” alakú csapásvonalra nyugaton a város szélével, Szarmarkúttól indul. A produktív összetétel határát a hegység déli oldalán Pécsvárad irányába húzódó nagy peremterés képezi, melynek mentén a rétegek megtörtétek, kisebb nagyobb redőkbe gyűrődtek. Ez jól megfigyelhető a mai pécsvasai külfeltesben. Innen a csapásvonal felkörülni leírva — erózió Andrács és Szcheny-aknákat — György-aknától már közel keleti irányba tart. A szóban forgó szakaszon a rétegek középe fele dőlnek, tehát egy szinklinális periklinális végződésről van szó, mely egyébként nem más mint a permi brachiantiklinális és a Meleg Mány-Pécsvárad vonalába eső antiklinális összekötő hajlat.

György-aknától Rükker-aknáig egy nagyjából kelet-nyugati irányba húzódó monoklinális dél fele dőlő csapásvonalas találatunk. Ez István-akna területén.

Vasasnál a csapás ismét ívet ír le az előbb említett antiklinális mélység fele bukó tengelyének megfelelően. Ez utóbbi két szakasz között egy többszáz méter csapáshosszban meddőnek tartott úgynevezett „Rükker kelet” terület helyezkedik el.

Végeredményben tehát az előbbi felszámolás szerint a pécsvasasi községvonulaton egy tektoni egy beltartozást és a kettőt összekötő monoklinális csapásvonalas különíthető el. A gázkítőrészesztély szempontjából legáltalános a megtört eseteket véve alapul, a szomszédos üzemekben több volt a gond, bár igaz, hogy mindkét üzem nagyobb művelési mélységet ért el. A középső István-aknai bányára a több mint 520 gázdinamikai jelenségből 94 esetet naplózott, míg a másik kettő több mint 400-at.

Az István-akna aknamezőjéről bevezetőül csupán néhány lényeges adatot a fejlett csapáshossz 2620 méter, a fejlett telepek száma kb. 20, a produktív összetétel vastagsága 250 méter az átlagos dőlés a jelenleg művelt szinteken 36 fok, de az átlagolt mindkét irányban nagy eltérések vannak. A nyugati rész a feltárt szinteken valamivel meredekebb. A művelés tervezett mélységéig az átlagos dőlés előreláthatólag nőni fog.

Az akna által műveléssel érintett képződmények földtani szerkezet alakulás szempontjából meglehetősen egyvonalú képet mutatnak. Mint ahogy már fentebb elmondottuk a vizsgált csapásvonalas Meleg Mány-Pécsvárad beltartozat déli oldalán. A bányában megismert lényeges szerkezeti elemek az antiklinális felgyűrődése során kialakult húzóhatásról tanúskodnak, tehát a vetők normális lejtései, vízszintes vetületben nyitást, tagulást mutatnak. A földtörténeti idők során végbe ment szerkezet alakulás mechanizmusát jól lehet szemléltetni egy meghajlított fűzet vagy könnyű példánnyal, amikor a lapok egymáshoz viszonyítva elcsúsznak és a „boltot” külső lapjai húzóhatást szenvednek. Ez a mechanizmus egy rétegösszetételben a rétegek elszakadásával és a gravitációs erő hatására lezökkenéssel jár. A húzóhatásra rendszerint egyenlétlen felület mentén szakadnak, törnek meg a rétegek, majd lezökkenve és egymáson megcsúszva szeszélyesen alakuló, változó vastagságú zúzott, tört zónák alakulnak ki. A vetők, vetőlapok dőlése igen változó. Szobályként csupán az könnyelhető el, hogy mindenkor lejtéssel állunk szemben. Ez olyannyira általános érvényű, hogy a többszáz megfigyelt esetből csupán egy eltérést rögzítettünk.

VALTOZATOS VASTAGSÁGU TELEPEK

A mecseki alsó-liász soktelepes kőszénösszetétel és köztük üzemünk által művelt rész is közismerten változatos vastagságú telepeket tartalmaz: a párcentis kőszénzsinórtól az 5-10 méterig terjedő telepvastagságok sem ritkák.

Érdekes megfigyelés, hogy a nagyvastagságú telepek mellékközvetlenül igen gyakran durvaszemcsézett közetek, főleg homokkővek alkotják; ezek vagy a feküben, vagy a fedőben gyakran mindkét helyen előfordulnak. A telepek nagy vastagságú és a durvatörlemékes

mellékközvetlen genetikai kapcsolata teljesen érthető. Ha jól meggondoljuk, hogy az alsó-liász 175 millió évvel ezelőtt veszi kezdetét és a hegység első nagy orogenezis mozgásai az alsó kréta idejében játszódnak le, akkor, amikor a produktív összetétel „életkora” a mai olivocén-eocén barnaszénnekkel azonos, érthető, hogy a mozgás mechanizmusában már a szénülés magas fokán álló kőzetanyagok vettek részt. A kétféle hegyzónák közötti mozgások a hegységet tovább gyűrítik a tőréses elemek fokozottabban elterjedtek, kialakultak a hegyzónák közötti képzőanyag hosszanti törések. A szén telepek ebben a fázisban erősen össztörtek, aprózták. Fokozottan vonatkozik ez a megállapítás a vastag telepekre.

2 SZÁZALEK NEDVESSEGTARTALOM

Megállapítható, hogy kifejezetten puha, elfolyásra hajlamos telepek a vastag telepek, melyek alsó vastagsághatára kb. 2 méter. Valamennyi puha, folyós telep gázkítőrészesztélyes; Valamennyi gázkítőrészesztélyes telep legalább egyik mellékközvetlen (vagy fedője vagy fektője) vastagpados, rideg közeget, elsősorban homokkőt; A 25. sz. telep fedőjébe eső úgynevezett fedőtelepekben eddig teleplépnősítésre nem került sor.

Időzzünk még egy keveset az úgynevezett puha vastag telepek jellemzéséről, mivel elsősorban ezek a telepek jelentenek gázkítőrészesztélyt.

Az előbbieken már elmondtuk, hogy a rétegződés mentén lezárt mozgások a vastagabb telepeket összemorzsolják, porrá őrölik. A teleprészek helyenként teljesen kihangerődtek, máshol 10-15 méter vastag feloldulásokat mutatnak. A telepeket ért kisebb-nagyobb vetődések a települést még to-

vább tagolták. Sajnos ez a bonyolult település nemcsak a bányaművelés elé állt komoly gondot, hanem óriási veszélyt tartogat a személyi állományra. A gépekre, berendezésekre. A gázkítőrészesztély elhárításának ma már jól kiforrott eszközei vannak, de jól tudjuk, hogy óriási anyagi megerőltetést jelent a védekezés. A vastag puha telep a művelés során rendkívül mozgékonyan viselkedik: a talpon lévő szén hamar felduzzad, a homlok a munkatér felé kúszik, töri a homlokba tositást az esetleg fedőben fel fogott szén pedig elfolyós, omlásvesztélyt jelent.

A legvastagabb telep a 11. sz. kösztelőtelep gyakran tartalmaz a telepen szeszélyesen elhelyezkedő rétegdarabokat, morzsolat, tört fedőből, vagy fektől származó meddődarabokat, legömbölyített közettömböket. Hasonló jelenségek ritkábbak, más vastag telepeken is előfordulnak.

A kétméternél vékonyabb telepek is töredezettek, vetőkkel, gyűrődésekkel bonyolított települést mutatnak, de rendszerint átlagos termetűnek adnak, a telepekben alacsonyabb a gázlevezetés mértéke (van kivétel is), a homlok kevésbé elfolyásra hajlamos, a telepek szerkezete szabályosabb a homloknyomás kevésbé szembetűnő.

Közvetett az is, hogy a puha vastag telepek fajlagos gázhozama sokkal nagyobb mint a másik csoportba tartozó telepek esetében. Az üzem bányageológiai leírását fejtezzük be azaz a ténnyel, hogy szeszélyes természetes nedvessegtartalma 2 százalék között mozog. Rendelkezésünkre áll olyan adat, mely szerint 5-5 százalékossal a természetes nedvessegtartalom felett a szeszélyes telepek gázkítőrészesztélyre való hajlamosak.

Kiss József
geológus mérnök

Javult a lakosság ellátása

Évzáró értekezlet tartották a társadalmi kereskedelmi ellenőrök

A kereskedelmi tevékenység javítását igyekeznek elősegíteni a kereskedelmi társadalmi ellenőrök. Megbecsülésük, tekinthetők az utóbbi időben megerősödött.

A Mecseki Szénbányák pécsi területén működő társadalmi kereskedelmi ellenőrök évzáró értekezletére december 17-én került sor a Puskin Művelődési Házban. Az SZMT-től megjelent Bruck Józsefné elvtársnő, a megyei tanács kereskedelmi osztályának képviseltesében Horváth István elvtárs, Pécs város Tanács Kereskedelmi Osztályának képviseltesében Havas Béla vett részt az értekezleten.

Kecskés István munkásellátási felelős, a társadalmi kereskedelmi ellenőrök pécsi vezetője megnyitotta az értekezletet és jelentést adott az 1971. évi munkáról. Elmondta, hogy a Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottsága és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa által megválasztott kereskedelmi társadalmi ellenőrök tevékenységére 18 éves múltja tekint vissza. A Mecseki Szénbányák pécsi területén 6 társadalmi ellenőrök csoport működik 53 fővel. Ellenőrzéseik során 358 jegyzőkönyvet vettek fel. A tavalyihoz viszonyítva nemcsak mennyiség, hanem minőségi fejlődés is mutatkozott az ellenőrzések megállapításai során. Vasas, Újhegy, az Építési üzem és a Vil-

lamos üzem aktívai megfelelően dolgoztak. A bányász nyugdíjas aktívák minőségű ellenőrzése is szépen fejlődött.

Kiváló társadalmi munkáért a szakszervezeti bizottság a kereskedelmi felügyelőség nevében oklevelet adott át Bencke Jánosnak (Vasas bánya), Keszthelyi Jánosnak (Villamos üzem), Pozmics Jenőnek (Meszes Nyugdíjas Bányász Szakszervezet), Tóth Albertnek (Építési üzem), és Zöld Gáznak (Újhegy üzem). A kimagasló munkát végzett társadalmi kereskedelmi ellenőrök az üzemi szakszervezeti bizottságoktól ajándécsomagot kaptak.

Az ajándékozások után Pozmics Jenő elvtárs kért szót. Kijelentette, hogy a társadalmi kereskedelmi ellenőrök nem rendelkeznek műszerekkel, így nem tudják a rövid idő alatt a fekete köve minőségét kellő biztonsággal ellenőrizni. Bencke János, Vasas gyár szórákosai lehetőségeiről beszélt. Sokat járulna a szórákosai lehetőség, ha a Csillás falból nagytermébe a vendéglátó vállalat billiardasztalt és TV-készüléket helyezne el. A forgalom növekedését segítené elő a kethelyiségben egy tekepályák létesítése. Zöld Géza javasolta, hogy Újhegy és Meszes között egy kultúrtermet létesítsenek, mert ezen a területen sincs szórákosai lehetőség. Kengyel Ferenc (Vasas-bá-

Pályaválasztási tanácsadó

60 fiatalot várttanu órák várnak

II szakmában 327 fiú és leány helyezkedhet el

Pályaválasztási tanácsadó szülői értekezletet tartottak pénteken délután a Komló Kenderföldi Általános Iskolában. Unnepélyessé tette az eseményt, hogy a nyolcadikos kamarakórusa aktuális műsorral kedveskedett. A foglalkozáson ott volt az iskolaigazgató, a pedagógus pártszervezet titkára, a tanács művelődésügyi osztályának képviselője, Menielsenék az 501-es Ciszmaria Gyula Szakközépiskola Intézet, és a középiskolák vezetői is.

Próhászka Józsefné, az iskola pályaválasztási felelőse bevezető előadásában hangsúlyozta: — A szocialista társadalom fejlődésével együtt mind kedvezőbbé váltak azok a feltételek, amelyekben az ember, a tanuló érdeklődése, képessége, ügyessége, hajlama és rátermettsége alapján válasszaht pályát.

Ezt a meghatározást mintegy alátámasztotta Szamos József iskolaigazgató, aki a résztvevők közöttéte után elmondta, hogy a középiskolák és a szakmunkásképző intézet minden végzős fiatalra számít. Az 1971-72-es tanévben Komlón közel 500 nyolcadikos végez, és ezzel szemben 592 fiatal elhelyezkedésére van lehetőség.

A részletekről az intézetek képviselői adtak tájékoztatást. Varga László, a Steinmetz Miklós Szakközépiskola igazgatója vállalta, hogy a következő tanévben is két szakon oktának. Mégpedig a gyors-gépiori, általános ügyviteli-közgazdasági, valamint az egészségügyi tagozaton. A fiatalok az érettség után 14 munkakörben dolgozhatnak. A szakközépiskola az 1972-73-as tanévben három I. osztályt indít, összesen 105 fiatal felvételére van lehetőség.

Maul Ervin, a szakmunkásképző intézet részéről az emeltéte ki, hogy közel 400 fiú és lány 12 szakmában tanulhat. Az oktatás hagyományos és emelt szintű rendszerben folyik. Az emelt szintű tanítás mind nagyobb népszerűségre tesz szert. Ez érthető, hiszen a sikeres szakmunkásvizsga után a fiatal további két évet tanulhat leve-

lező vagy esti iskolában, s az ötödik év végére megszerezheti az érettségi bizonyítványt is. Az is lényeges, hogy az ipari tanulók tanulmányi ösztöndíjat kapnak — 230 forint alappal.

A vájárakörében 60 fiatalot várnak. Minthogy a Mecseki Szénbányák jövője biztosított, az új tanévben az eddiginél több komlói gyerek jelentkezésére számítanak. A kömüves (62 fiú) és a hegesztő (1 fiú és 9 lány) szakmában történik még a nagygyomános oktatás — a vájárakörében. A további 9 szakmában emelt szintű oktatás. Autószerelő (30 fiatal felvételre van lehetőség), a gépi forgácsoló (40 fiú, 19 lány), a gépszereelő (66 fiú), a villany-szerelő (17), a mechanikai mű-szerelő (5 fiú és 7 lány), a cipő-felszerkesztő (28 leány), a női szabó (36), a szerszámkészítő (3 fiú), és az asztalos (4 fiú) szakmákra lehet jelentkezni.

Darin Ferenc, a Kun Béla Gimnázium igazgatója arról beszélt, hogy a szakosodás a gimnáziumra is egyre inkább jellemző. Ország, fizika és kémia szakon külön oktatás folyik, hogy a végzősok a későbbi tanulmányaik során jobb felkészültséget nyerjenek. A Kun Béla Gimnázium három I. osztályra 90 nyolcadikosot vár.

Kiss József, a tanács művelődésügyi osztályának iskolai előadója összefoglalóként találaton mondta: — Komló és környéke fiataljai ebben az évben először állnak olyan kedvező helyzet előtt, hogy biztosított a jövőjük. Még egy hónap van hátra ahhoz, hogy véglegesen döntsenek. A pályaválasztási kérelmeket ugyanis januárban kell eljuttatnia a választott iskolához.

Viznyányó Imre

Vetélkedő — munkásvédelemről

Munkásvédelmi vetélkedőt rendezett az újhegyi üzem politikai, társadalmi, gazdasági vezetése. Selejtező során 412 dolgozó közül 252 érte el a 40 pontos szintet és került döntőbe. A műszaki felügyelő, a vállalati biztonság technikai csoport, a vállalati szakszervezeti bizottság és az üzemi szakszervezeti bizottság képviselői értékelték a válaszokat.

A döntő résztvevői 4. évről mentesülnek a kötelező 16 órási munkásvédelmi oktatás alól. Az elbírálást nehezítette, hogy a munkásvédelmi kérdések foglalkozásán 16 kérdés csoportra osztottak. Az elérhető maximális pontszámot 16 dolgozó szerezte meg, ezt a 16 dolgozót az üzemvezetőzés pénztudalomban részesítette.

A vetélkedő megrendezéséért Forgas Jánost és Kiss Lászlót illeti dicséret.

Márcs János
tudósító

Műanyaghegesztő

A hallei Központi Hegesztés-technikai Intézet 850 végzős hallgatója kapta meg az idei tanév végén a műanyaghegesztő mérnöki képzését. A Németh Demokratikus Köztársaságban egyre több műanyagipari szakember kiképzésére van szükség, minthogy az országban az eddigi többszörösére emelkedett a műanyagfelhasználás. Az intézet munkatársai megszerkesztették a műanyaghegesztéshez szükséges berendezéseket. Az eredményes próbázemelés után a gépeket már a természetben alkalmazzák.

Barna Teréz
tudósító

Bányászszív

A BANYÁSZSZÍV nem egy ember testének vérkeringés-központjához tartozó szerve. A BANYÁSZ SZÍV egy közösségi, kollektív mozgató erő. A BANYÁSZ SZÍV kint született a város periferiáin, a bányász-kolonniák gíz-gázos, poros grundjain: „Salakos pályákon, ahol a vékony lábcskákat portelleget, kavarnak, meztelen talpuk nem érzi a szúrós salakot, nem zavarja őket a rossz harisnyaszárakból összedakolt taljáslabda. Ládként harsány kiáltás is biztatja őket, teljes odaadással rugják a labdát naphosszat.” Idéztem a Pécsi Bányász jubileumi közgyűlés ünnepi szónokának szavait, mert a szív születésének körülményeiről nem lehet hitelesebb, szebb szavakkal szólni.

Es hogy még ma is van, él a BANYÁSZ SZÍV, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy az 1921-ben alakult munkás sportegyesület immár fél százada, de különösen a felszabadulás után méltó vetélytársa az ország többi nagy egyesületének.

Vajon ki tudná megmondani, hogy az eltelt ötven év során az ország legjobbjával versenyezve hányszor fordították meg reménytelen helyzetből a mérkőzést, hányszor verkedtek ki maguknak a győzelmet megfordíthatatlannak hitt mérkőzés-állásból a bányászportolók?

„Hogyan csináltátok? Miből merítettetek még erőt...?” kérdették ilyenkor a vetélytársak. S az izléstől vízes mézben, holtlóródatan álló sportolók csak mosolygott. „Mosolygott, mert mit is mondhatott volna? Hogyan mondhatná el rövid, néhány mondatban azt, hogy mit jelentett neki, illetve nekik az a mérkőzés közben beköltött mondat: „Hol hagyátok a BANYÁSZ SZÍVETEKET?” Mert mi-ként is tudná megmagyarázni játékosársának, hogy mi az a BANYÁSZ SZÍV. Es, hogy mit érez akkor ő a pályán, mikor azt számon kérik tőle a felátókon ülők, azok akiknek nyomába lépve magára öltötte a fekete-piros mezt, akiknek évek hosszú során át teljes szívvel szuikolt. Mert ezek előtt az emberek előtt lehet rosszul, indiszponkán versenyezni, de akarat nélkül, lélektelenül soha.

„Mi mindig teljes szívvel és tudásunk legjavát nyújtva küzdöttünk. Es ezért becsülték minket ellenteleink is...” — mondta Sági József alapító tag, a közzéadott elhangzott fel-szólalásában. Es ezt a tanácsot meg kell szívlelnünk a mai bányászportolóknak is. Mert igaz, hogy az emberi test csak bizonyos életrészekében tudja ereje legjavát adni, ám az ötven év során egymást váltó generációknak mindig örökölni és erősíteniük kell ezt a hallatlanul nagy erőt: a BANYÁSZ SZÍVET.

Mert a BANYÁSZ SZÍVRE ma nagyon is szükség van, és még nagyobb szükség lesz az elkövetkezendő időben, mert ahogy Garamvölgyi János a vállalat igazgatója mondta: „A Pécsi Bányász sportolójának az elkövetkezendő években is ott kell szerepelnie az ország legjobbjai között, reprezentálva a Mecseki Szénét!”

Kapu László

SPORT

1921-1971

Jubilált a Pécsi Bányász

„Köszöntjük az ötven éves Pécsi Bányászt” — olvashatták a feliratot a Mecseki Szénbányák Pécsi Bányász Sportegyesületének megalakulásának 50. évfordulójára alkalmából rendezett, a vállalat mezsei központjának nagytermében szombaton délelőtt megtartott jubileumi közgyűlés résztvevői. A közgyűlés elnökségében helyet foglalt Ognyenovic Milan, a Déliszáv Szövetség főtitkára, az egyesület régi sportolója, dr. Csemus Kálmán, az MTS Baranya megyei Tanácsa elnöke, Szili József az SZMT Baranya megyei titkára, Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója, Stier József, a Mecseki Szénbányák párbizottságának titkára, Markvart Károly, a Mecseki Szénbányák szakosztályának elnöke, Klapah Ottmár, a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottságának titkára, Pinter József, a Mecseki Szénbányák Sportbizottságának elnöke és Sági József a DVAC alapító tagja.

Kontra József a jubileumi közgyűlés elnöke köszöntötte a megjelent vendégeket az egyesület régi és mai sportolói, majd Bódi Dezső sportkörülnök tartotta meg az ünnepi beszédet. Ezután Sági József, a DVAC alapító tagja emlékeztetett vissza az elmúlt ötven évre. Ott követően dr. Csemus Kálmán, az MTS Országos Tanácsa és az MTS megyei Tanácsa elnöksége nevében köszöntötte a félésztázas egye-

sületet és kitüntetések nyújtott át. Maróti Géza, Stier József és Vajrati Károly a testnevelés és sport kiváló dolgozója kitüntetésben részesült. Horváth István, Lázár György és Sági József, a testnevelés és sport érdemes dolgozója kitüntetést kapta.

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség országos elnöksége a bányász sport fejlesztés érdekében nyújtott anyagi és erkölcsi támogatásának elismerésül, Garamvölgyi Jánosnak, a Mecseki Szénbányák igazgatójának a Testnevelés és Sport Fejlesztéséért kitüntetést adományozta.

A kitüntetések átadása után hozzászólások következtek; felszólalt Ognyenovic Milan, a DVAC egykori labdarúgója, Bódi László, az FC-Bányász SC elnöke, aki a testnevelés nevében köszöntötte a közgyűlést. Varga Ferenc, a Komlói Bányász, Bolla Ferenc pedig a Tanárképző Főiskola SK üdvözlőtől tömcsölta. Garamvölgyi János a sportkörülnök kapcsolata teremtéséről beszélt, majd igazgatói dicséret-levélrel nyújtott át Glock Józsefnek, Mészai Istvánnak, Nagy Ferencnek és Szabó Jánosnak a sportkörülnök munkájának.

Az egyesület harminckilenc edzője, sportolója és társadalmi aktívája kapott jutalmat. A jutalmakat Bódi Dezső sportkörülnök adta át.

Dél-Amerikába érkezett a Mecseki Szénbányák sportküdötsége

A hat-nyolc órás időeltolódás miatt — lapunk délelőtti zárásakor — még csak annyit tudunk: ifj. Stier József vezetésével Dél-Amerikába érkezett a Mecseki Szénbányák sportküdötsége, a Komlói Bányász 21 fős csoportja. A tervezett öt mérkőzésen 16 játékos szerepel: Buus, Erdősi, Latoridisz, Kovács, Csudász, Horváth, Makray, Solyósi, Orsós, Bordács, Juhász, Bencsik, Mohácsik, Egri, Tresch és a Pécsi Bányász játékosai, Tollási (közönség formában). A csapattal utazott Lantos Mihály edző, Rajnai Rudolf szakosztályvezető, dr. Várbíró István orvos és Juhász József gyűró.

A komlóiak első mérkőzése az ecuadori Quitoban volt. December 21-én Limában vendégszerelnek, 23-án Arequipa fogadja őket, 28-án és 30-án Costa Rica lesz a találkozó színhelye. A küldöttség úgy érkezik hazra, hogy január első napjaiban megkezdhesse az alapozást.

A feladat. A fiúk is tisztában vannak azzal, hogy felelősséggel tartoznak. Az őszi bajnokság, továbbá a belgrádi és a firenzei siker után úgy akarunk szerepelni, hogy ne keletünk csalódást.

Asztalitenisz

Jelentős vasári sportsiker született december 19-án a pécsi László Gimnázium tornatermében. Az itt megtartott osztályoson a Vasas II. Bányász az asztalitenisz M3 ill. 4. Jutott. A bányász csapat a Sifóti Spartacus 9:0-ra verte, a Szekszárdi Vasast pedig 9:2-re győzte le. A legjobban Kőröcs Károly, Tóth László, Ditrich János és Németh Ferenc szerepelt.

Látogatás a bányász súlyemelők edzésén

A Bányász Sportház tornatermében mozgalmos kép fogad bennünket. Nincs üres hely, minden szer foglalt, mintegy 30 súlyemelő dolgozik. A terem egyik sarkában a kezdők, meglehetősen vékonyka fiúcskák. Ok most ismerkednek az alapokkal. Odébb a „menők”, ott viszont már van izomzat. A nehéz súlyok gyakran kerülnek a fej fölé, nincs megállás.

— Az eredményekért meg kell dolgozni — mondja Viczai Alajos edző — Második éve szerepelünk az NB II-ben, ott már megkövetelik a teljesítményt.

— Hány versenyzője van a szakosztálynak?

— Az edzéseket 30-35 fiatal látogatja, ebből 15-20 indul rendszeresen versenyeken. Gondot fordítunk az utánpótlás nevelésére, jelenleg 15 kezdővel foglalkozunk.

— A csapatbajnokságban hogy szerepel a Bányász?

— Az NB II. középcsoportja-

hoz tartozunk, de úgy érzem jövőre előrébb léphetünk, mivel a Debreceni Bocskaiól visszatért hozzánk Kozári Péter többszörös serdülő és ifjúsági magyar bajnok. Kozári a megye egyetlen első osztályú versenyzője.

Kozári Péter a közelmúltban felszerelt új kondíciótérmi berendezéssel gyakorol.

— Az első eredményem 222 kilogramm volt összetettben. Azóta elértem a 382 és fél kilót, amely az első osztályú szintet jelentette a számomra. Eddig háromszor szerepeltem a magyar ifjúsági, illetve junior válogatásban. Amíg katona voltam és debreceni színekben versenyeztem megjavítottam a Hajdú megyei ifjúsági csúcsot, amelyeket még Veres György, a többszörös világ és Európa bajnok állított fel annak idején.

— Milyen tervei vannak a jövő évre?

— Szeretném elérni a 400 kilogrammot, e szint teljesítésé-

vel továbbra is az első 10 között lehetnék az országos ranglistán.

Közben elhangzik egy-egy kérdés, a versenyzők érdeklődnek az edzőtől, ő pedig tanácsokkal látja el őket. Kijavít egy hibás mozdulatot, megszabja az adagot.

— Kozári mellett kitől várható a legjobb teljesítmény?

— Egyénileg a pehelysúlyú Salamon, a középsúlyú Horváth és Czett az, akik növelhetik pontjaink számát a közeljövő versenyén.

Az edzés végén az 1972-es év feladatai után érdeklődünk Megtudjuk, hogy az NB II-es küzdelmek mellett jelentős egyéni versenyre is sor kerül Pécssett. Itt rendezik meg az Országos Bányász-bajnokságot, amelyen elindulnak többek közt a tatabányai és országlányi súlyemelők is. A súlyemelőst szerető körszög tehát jövőre számos világnagyságot láthat a dobogón Pécssett.

Lázár Lajos

Műsor

Park: December 21—22-ig: A kaktusz virága. Amerikai film. 23—26-ig: Balkezes újnc. Szovjet film. Előadás fél 3, 23—26-ig: Csárdáskirálynő. Magyar—NSZK film. Előadás fél 5, fél 7, fél 9. 27—28-ig: Idegen a cowboyok között. I.—II. Amerikai film. Előadás 3, fél 7. Matiné 26-án délelőtt 10 órakor: Egy az ezerhez.

Kossuth: December 22-én: A kardforgató nő. Japán film. 23—24-ig: Balkezes újnc. Szovjet film. 25—26-ig: Csárdáskirálynő. Magyar—NSZK film. 27—28-ig: Csipkerózsika. NDK film. Előadás 10, 12 óra. December 21—22-ig: Ördögcsapat. Szovjet film. 23—26-ig: Csipkerózsika. NDK film. 27—28-ig: Balkezes újnc. Szovjet film. Előadás fél 3, fél 5. December 21—22-ig: A kardforgató nő. Japán film. 23—26-ig: I. Francia film. 27—28-ig: Csárdáskirálynő. Magyar—NSZK film. Előadás fél 7, fél 9.

Petőfi: December 21—22-ig: Ördögcsapat. Szovjet film. Előadás 2, 4 órakor. 21—22-ig: A kaktusz virága. Amerikai film. Előadás 6, negyed 9. 23—28-ig: Csárdáskirálynő. Magyar—NSZK film. Előadás 4, 6, 8. Matiné 26-án, délelőtt 10 órakor: A nyolcadik.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): December 21—22-ig: A skarlát ruhás nő. Francia film. 25—26-ig: Az Angyal elrablása. Angol film. 28—29-ig: Menyasszony kerestetik. Szovjet film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Május 1. (Komló): December 21—22-ig: Sötét pillanat. Cseh-szlovák film. 23—26-ig: Furcsa pár. Amerikai film. 27—28-ig: Asszony a banditák ellen. Szovjet film. Előadás fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 26-án: Menyasszony a zsákban.

Zrínyi (Komló): December 21—22-ig: Az éltéltek kastélya. Román film. 23, 24, 26-án: Enygyok Jeromos. Magyar film. 28-án: Figyelj rám. NDK film. Előadás fél 6.

Fekete Gyémánt (Gyárvas): December 23—24-ig: Szindbád. Magyar film. 25—26-ig: Fehér farkasok. NDK film. 27—28-ig: A medve és a baba. Francia film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Józsercsét (Pécsszabolcs): December 23—24-ig: A nagy szakmány. Francia film. 25—26-ig: Asszony a banditák ellen. Szovjet film. 27—28-ig: Fogd a pénzt és fuss. Amerikai film. Előadás 5, 7. Matiné 26-án: Gyula vitéz télen, nyáron.

Rákóczi (Mecsekfalja): December 23-én: A közsívű ember fia. I.—II. Magyar film. 23—24-ig: Asszony a banditák ellen. Szovjet film. 25—26-ig: A nagy szakmány. Francia film. Előadás 5, 7. Matiné 26-án: Bátor ember-
rek.

Kodály (Vasas I.): December 21—22-ig: Erotissimo. Francia film. 25—26-ig: Menyasszony kerestetik. Szovjet film. Előadás 6.

TV MŰSOR

MAGYAR TV

KEDD

9.30: A Tv politikai tanfolyama a honvédságnak. 10.00: Szüneti matiné: 3 kisfilm. 17.13: Hírek. 17.20: Képek. 17.40: Fények föl is van élet... 18.25: Az Országházból jelenlük... 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Két mamám és két papám van. Magyarul beszélő jutogatór film. 21.00: Jogi esetek. 22.10: Tv-híradó. 2. kiadás.

SZERDA

8.58: Szüneti matiné. Ismétlés: 10.00: Delta. 10.30: Magyar feljegyzés... A halálra ítélt ember. 11.20: Jagi esetek. 17.08: Hírek. 17.13: Övedések filmhárosa. 17.35: Művészek kitérője... 18.20: Pillanatok a sportvilágból. 18.40: MI újság? 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Világ-számok körúta. Amerikai film színes. 20.35: Tudás professor. 18-történetek... 9. A kedves éger. 21.10: Tv-híradó. 21.40: A Baal lovagjai... 6. (14 éven felül)

CSÜTÖRTÖK

9.30: Szüneti matiné. 3 kisfilm. 17.18: Hírek. 17.25: Kukkintó. 18.10: Mirel is a világszél? 18.25: Számítógépek Magyarországon (5). 19.05: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: R. M. de Gard: A Thibault család. Színes. 20.30: A Thibault család. Színes. 20.35: Tudás professor. 18-történetek... 9. A kedves éger. 21.10: Tv-híradó. 21.40: A Baal lovagjai... 6. (14 éven felül)

PÉNTEK

9.30: A Tv politikai tanfolyama a honvédságnak. 10.00: Szüneti matiné. 3 kisfilm. 15.18: Nyugdíjasok műsora. 16.15: Milyenek az oroszok... 4. Hátbúli. 16.35: Móra: Rab ember fia. Színes. Két részben. A Bartók Színpad óra. 18.40: Mókusz-pókusz... 19.10: Cicavíz... 19.25: Hírek. 19.30: Verses, zenés karácsonyi Szomszédok. 20.00: Márta Színpad: Hét kráter. 20.15: Beethoven: IX. d-moll szimfónia. 21.20: Hírek.

IGUGOSZLAV TV

KEDD
16.45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17.40: Kis világ. 18.30: Jövőre kezdődik. 19.35: Tv-posta. 20.35: Ház a parton. Amerikai játékfilm. 22.20: Múser a Jugoszláv Néphadsereg Napja alkalmából. 22.50: A Jugoszláv Néphadsereg zenekarának hangversenye.

SZERDA

17.05: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.30: Rajzfilmek. 17.45: Tudományos ismeretterjesztő film. 18.30: Zenebarátok. 19.05: Muzsika. 20.35: Isidor Sekulic: A kisvárosi temető krónikája. 21.35: Dokumentumadás.

CSÜTÖRTÖK

16.45: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.00: Tv-tanácsadás — szülőknél. 17.40: Elvezető-megtalálók. 18.30:

SZOMBAT

9.00: Gógus hercegné. Cseh-szlovák masochim. 10.20: Zenés-verses műsor gyerekeknek. 10.50: Egri csillagok. Magyar film. I. rész. 13.35: Bonanza... A vészélyes víz. 14.45: Vándorló élet. 15.15: A lyoni müköcsolya VB. 1971. gólamúsról. 16.00: Milyenek az oroszok... 5. Dante. 16.40: Én a gyerekeknek életem. 17.00: Riportmúser. 17.05: Népal-múser. 17.30: A Filmtúra család... Széplátói iszony. 18.00: Beszélgetés a tévedésfelelővel gólestáza érkezett művészekkel. 18.30: O'Hary: Visszaszél bűnös. Tv-film. 19.45: Esti mese. 20.00: Hírek. 20.05: A varázsló. Tv-film. 21.05: Karácsonyi szonettek. 21.25: Humoristák klubja. 22.10: Hírek. 22.15: Tánccal a Broadway. Magyarul beszélő amerikai film.

Kisrételt (2.) műsor: 10.59: Egri Csillagok. I. rész (színes). 18.30: Don Quijote fia. Magyarul beszélő szovjet film (színes). 19.45: Esti mese. (színes). Hírek. 20.05: A varázsló. Tv-film (színes). 21.05: Antonio Gades és együtteseinek műsora (színes). 21.20: Képzőművészeti kisfilmek (színes).

VASÁRNAP

9.30: Csak gyerekeknek! Kisfilmek. 10.20: Flipper... (Befejező rész). 10.30: Egri csillagok. II. rész. 12.00: MOKÉP-előzetes... 14.28: Bartók-bemutatók nyomában... 14.40: Milyenek az oroszok? 6. Veleme helyett. 15.10: Riportmúser az 1971. évi madridi téliolyvól. Eből. 16.20: Műsorainak ajánlója. 16.30: Különleges ügysztály... Az ember, aki öt órát kapott. 17.20: Magyar tudósok: dr. Germanus Gyula. 18.00: A Szibériai Téliolyvól. Vengyeljáték. 18.50: Emlékezés Mocsásköny Gyula. 19.15: Esti mese. 19.25: Versék. 20.00: Hírek. 20.05: Fák Károly: Budapest Nagy Ant. Tv-játék. 22.10: Hírek. 22.15: Kicsoda-micsoda? (Különkiadás)

Kiértelt (2.) műsor: 10.50: Eri-csillagok. II. rész (színes). 18.45: Kisfilmek (színes). 19.10: Mikszáth: Ény és az Aranybőrök (színes). 20.00: Hírek. 20.05: Burján Nagy Ant. Tv-játék (színes). 22.10: Egy óra Róbi Miklósnál (ism.) (színes).

MECSEKI BANYASZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak heti lapja Felelős szerkesztő: Csóka Magda Szerkesztőség: Pécs, Dórné u 9. Izt. 10. Telefon 26-00 (városi szám) Csem' telefonok Pécsen: 11-69, 12-96 Komló: 72-52. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly — A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 30-11

Készít a Pécsi Széna Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám — Felelős vezető: Melles Részó
Iratás a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozó részére az Üzemek bérszámlájánál Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsen. Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán. Pécs, I. Komját Alagút u. 5. Előfizetés díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak: fél évre 10,— forint, egész évre 20,— forint. Másoknak: fél 20 forint, 40 Hóni

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 52. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. DECEMBER 28.

„A jobb munkáért kell 1972-ben csatasorba állnunk”

Ismét lezártunk egy esztendőt. Ilyenkor év végén mindig elmondjuk milyen nehéz volt az előző év és milyen újabb nehézségeket jelent a következő. Az elmúlt sok nehéz év között az 1971-esről valóban elmondhatjuk: nehéz esztendő volt! Miért mondjuk rendkívüli nehéz évről? Mert az elvégzett javonkat alapozták, befejeztük a III. ötéves tervünket, azt az ötéves tervet, amelyben sor került az energiastruktúra átalakítására, amely jelentősen érintette vállalatunkat, amellyel mi mecsekiek is egyetértünk. Az új energiapolitikai koncepciók kétségtelenül nehéz helyzet elé állították az egész magyar szénbányászatot. S hogy az átalakulás nem ment zökkenő nélkül annak okát abban látjuk, hogy a sajtó és a rádió nem minden esetben értékelte reálisan a helyzetet, jelentős gondokat okozván ezzel a vezetésnek. Ilyen nehéz — létünket érintő — légkörben előre nem látható akadályok is jelentkeztek, tűz és víz; geológiai zavarok Zobácon, Bétán, Szászváron, Pecs-Bányán. Mindezek ellenére a Mecseki Szénbányák 17 ezres kollektívája fiatalos lendülettel, átlagéletkorát meghazudtolva, lelkesedéssel állt elére a párt és a kormány által ránk kirótt feladatok teljesítésének. Munkájuk során nagyszerű eredményeket produkáltak, elég annyit említenem, hogy nem egy üzemünk határidő előtt teljesítette szakmai és operatív tervét. Külön ki kell emelnem szocialista brigádjainkat, a termelő és kiegészítő üzemek nagyszerű hozzáállását, fizikai, műszaki adminisztratív és egyéb beosztású dolgozóink odaadó munkáját. A párt és tömegszervezetek, mozgalmak aktivistáinak nagyszerű helytállását! Meg kell itt mondanunk, hogy a Bányai Dolgozók Szakszervezete sokat tett azért, hogy szénbányászatomk helyzete stabilizálódjon és úgy értékeljük jól szolgálták bányászaink érdekvédelmét. Nem lennének tárgyilagosak ha nem említenénk meg hogy eredményeinkhez nagyban hozzájárult az a segítség, amelyet a Nehézipari Minisztériumtól és az Egyesült Magyar Szénbányák vezetőitől kaptunk feladatunk teljesítéséhez. Segítette munkánkat az a szoros elvtársi, baráti, munkatársi kapcsolat is, amely a területünkön működő pécsi és komlói tanácsokkal kialakult és akik gondjaink megoldásában tetemes részt vállaltak.

kongresszusa, a KISZ VIII. kongresszusa, a tanácsválasztások mind-mind növelték jelentőségét. Bányászaink közéleti szereplése minden fórumon nőtt és valamennyi képviselőnk jól tolmácsolta a bányászok ügyét és tettek hitet pártunk, kormányunk politikája mellett. Külön kiemelten szólnék a mecseki szénmedence fiataljairól. Alig múlt el kongresszusuk máris részt kértek a feladatokból, például akkor, amikor védőnősként vállalták a Kossuth-bányai pajzsos-fejtés felett. De hírnevünkhöz sikereikkel hozzájárultak azok a sportolók is, akik a Pécsi Bányász jubileuma, a Komlói Bányász Sportkör nemzetközi szereplése alkalmából ismét felhívták a figyelmet a bányászsportolókra. Összegezve elmondhatjuk: büszkék nem lehetünk, de nem is kell szégyenkeznünk, eleget tettünk a ránk bízottaknak, teljesítettük fő feladatainkat!

Optimistán tekinthetünk a jövőbe! Azt várjuk a Mecseki Szénbányák minden dolgozójától, fizikai munkásoktól a műszakiakig, adminisztratív dolgozóktól a középvezetőktől, hogy olyan szívvel, hittel és lelkesedéssel álljanak a feladatok megvalósításának élvonalába, mint ahogy azt eddig is tették!

Mi a feladatunk 1972-ben? Jól megfogalmazta ezt pártunk X. kongresszusának határozata, a szakszervezetek, a KISZ kongresszusa, a vállalati szintű szocialista brigádatanácskozás is: nem a több, inkább a jobb munkáért kell most csatasorba állnunk! Mindehhez az kell, hogy javuljon a vezetés színvonala, hogy gondos szervezéssel és irányítással lössünk munkához! Törekedni kell a legbiztonságosabb munkavégzésre és még sokat kell tennünk a bányászok élet- és munkakörülményeinek megjavításában. A feladatok teljesítésében elsősorban a vállalat kommunisztáinak kell élenjárni. Nagy szükség van a pártbizottságok, csúcsvezetőségek, pártbizottságok irányító tevékenységére, a tömegszervezetek és mozgalmak eddigi is jelentkező alkotó kezdeményezésére.

A Mecseki Szénbányák politikai és gazdasági vezetése nevében ehhez a munkához kívánok 1972-re erőt, egészséget eredményekben és sikerekben gazdag új esztendőt, családjuk körében sok boldogságot és

„Jó szerencsét!”
STIER JÓZSEF,

a Mecseki Szénbányák pártbizottságának ütkára

3 millió 860 ezer tonna szén

Vállalatunk befejezte éves szakmai tervét

A Mecseki Szénbányák december 23-án teljesítette éves szakmai tervét. Üzemeink ez időszak alatt 3 860 000 tonna szén termeltek. Az év végéig várható még, hogy a Mecseki Szénbányák 50 000 tonna szén termeljenek a népgazdaságnak — terven felül.

Jelentésünk kapcsán el kell mondani: a szakmai terv előirányzata jóval kevesebb, mint az év közben meghatározott operatív program. Az árbevétel tételénél ugyanis az egyik számítási alap a mennyiség, a másik pedig a hamuszázalék, vagyis a minőség. Ha az operatív előirányzatot nem teljesítjük, az árbevételi oldal csorbát szenved. Ezért fontos, hogy az év hátralévő napjaiban is dolgozzunk olyan intenzitással mint ahogy az tapasztalható volt az elmúlt hetekben. Az év végi hajrá azonban nem nélkülözheti a biztonságot, hiszen továbbra is érvényes az a bányászati tétel: első a biztonság, aztán a munka.

Műszaki konferencia

A vállalati szintű műszaki konferencia december 27-én került megrendezésre. Témája az 1971. évi munka értékelése, és az 1972. év feladatainak meghatározása volt.

Decemberben vágathajtási rekord

Öten a Schmidt brigádból. Balról jobbra: Papp Jenő, Meiszerics Ferenc, Csanádi József, Wahl Antal, Takács Tibor

Foto: Barna

Vasas-bányáuzem egyetlen feltörő brigádjá, a 15 tagú Schmidt brigád, 1971-ben ezüst fokozatra tettek vállalat. December 1-én 104 százalékos volt a teljesítésük.

Az 1972-es évi törőművelés fő szállító ereszkén dolgoznak. Napi 4,5 méteres előrehaladás helyett 5,56 métert sikerült elérniük. Ezt az ereszkézhajítási sebességet a hagyományos négy négyzetméteres fával biztosított szelvényrel már elértek, de 12 négyzetméteres szelvényrel, TH-

biztosítással a Mecsekben még nem produkált más brigád.

Ezt a sebességet úgy érték el, hogy a vágóvető rárobantják a talpon elhelyezett láncozott vonzóra. Ezzel a szállítási idő kiesik, mert folyómatosan elhordja a szén, a láncozott vonzó. Hagyományos ereszkézhajításnál a készletet csülébe vagy „szónkóba” töltötték és vitával húzták fel. Ilyen hosszú ereszkéknél ez nagy időkiesést jelentett.

Év vége előtt üzemeinkben

— hogyan állnak a tervteljesítéssel?
— hogyan készültek Tel 1972-re?
— milyen a közhangulat?

Körkérdes üzemvezetőkhez, főmérnökökhöz

Már csak pár nap választ el az 1971-es év végétől. Ilyenkor mindenütt folyik a felmérés: mit tettek az évben, elvégezték-e azokat a feladatokat, amelyeket ebben az évben tervezték. Szerkesztőségünk három kérdéssel fordult üzemeinkhez.

- 1 Jelenleg hogyan állnak a szakmai és operatív tervteljesítéssel?
- 2 Az üzemek gazdasági vezetősége milyen előkészületeket tett az 1972-es gazdasági év terveinek valóra váltásáért?
- 3 Az év végén milyen a hangulata az üzem dolgozóinak? Ime a válaszok:

KOSSUTH-BANYA BRANDT BELA FŐMÉRŐK:

1 Szakmai tervünk ebben az évben 948 600 tonna volt. Vár-

ható 999 100 tonna. Százalékban kifejezve: 105,3 százalék. Ez a szakmai tervhez viszonyítva 50 500 tonna pluszt jelent.

Operatív tervünk 1 022 150 tonna. A várható tény 990 100 tonna, ami 97,7 százaléknak felel meg. Lemaradásunk 23 050 tonna. Tehát operatív tervünket nem tudjuk teljesíteni!

2 Az elkövetkező év első hónapjában a termelési tervünk értékesített szénben 3827 tonna/nap. Januárban a kitermelt szénmennyiségnek 84 200 tonnának kell lenni. A 3827 tonna/nap mennyiség a következőkből áll össze: 3650 tonna mai értelemben vett értékesített szénből, a fennmaradó 177 tonna értékesítésre kerülő szénből. A tervezett hamuszázalékunk 37,5 százalék. A mi véleményünk szerint ez tizedekkel valamivel jobb lesz! Felkészültünk és várható a január hónapjában tervteljesítés. Azt még elmondhatom, hogy az első dekádban termelési tervünk elmaradt a tervezettől. Oka, a pajzsprogram időbeli elcsúszása. A baj az volt, hogy a hozzátartozó jövesztőgépet, amelyet Tabányáról kaptunk volna, későn érkezett. De annyi bizonyos, hogy a II. és III. dekádban ezt a lemaradást be tudjuk hozni.

3 Mit mondhatok a hangulatról? Erzsébet szerint üzemvezetőségünk minden erkölcsi és anyagi támogatást megadott a dolgozóknak. Ennek meg is volt az eredménye, hiszen üzemünk

az év vége előtt teljesítette szakmai tervét! Ezt csak úgy lehetett végrehajtani, ha dolgozók munkakedvvel végzik napi feladataikat.

ZOBÁK-BANYA: GUNGL FERENC ÜZEMVEZETŐ:

1 Operatív tervünk 58 750 tonna volt. December 22-ig 46 006 tonnát termeltünk. Szakmai tervünket december 5-én fejeztük be. Akkor vállaltuk, hogy az év végéig még 49 000 tonnát adunk. Eddig teljesítettünk 38 518 tonnát. Úgy számítunk, hogy a vállalatunkon túl ezer tonnával többet termelünk.

2 Az elmúlt napok azzal teltek el, hogy az 1972 januári feladatainkat határoztuk meg. Programunkat már megalkotottuk. Mindaddig úgy néz ki nem lesz fennakadás. A januári hónapban is megvannak a feltételek, hogy az elénk állított követelményeket teljesíteni tudjuk.

3 December hónapban nagy volt a betegmunkások kiesés. Ennek ellenére derekasan dolgoztak bányászaink. Nem lehet panaszkodni a hangulatra sem, hiszen teljesítjük terveinket!

(Folytatás a 3. oldalon)

Termelési jelentés

Az a tény, hogy a Mecseki Szénbányák szakmai tervét befejezte, abban nagy szerepet vállalt ebben az esztendőben is a két legnagyobb üzemünk Kossuth és Zobák-bánya. A mennyiség és a minőség tekintetében egyaránt ez a két üzem produkálta a legtöbbet.

Az időarányos terv alapján a lista élén változatlanul Zobák-bánya vezet.

Vállalatunk operatív széntermelési tervét december 24-ével

bezárólag 95,3 százalékra teljesítette. Az adósság 14 422 tonna. A mennyiségi széntermelés alapján az üzemek rangsora:

1. Zobák 103,2%
2. Béta 98,9%
3. Pécs-Bánya 96,4%
4. Kossuth 93,0%
5. Vasas 90,4%
6. Szászvár 76,7%

Tanbánya 96,9, a Nagymányoki Brikettüzem 73,2 százalékra teljesítette időarányos tervét.

A biztonságtechnika, az egészségvédelem továbbra is fontos feladat

Országos tanácskozás a bányabiztonság fokozásáért

Országos jellegű tanácskozást tartott a Nehézipari Minisztérium a közelmúlt napokban. Erre az alkalomra meghívták a Bányai Dolgozók Szakszervezetének képviselőit is. A Mecseki Szénbányák részéről ott volt Virágh János, a termelési osztály vezetője, Lombos Antal, a szakszervezet munkavédelmi felügyelője és Rickert Antal biztonságtechnikai főmérnök. Az értekezleten ott voltak a biztonsági felügyelő szervek vezetői, így Havrán István, az OBF elnöke, Pécsről pedig dr. Koncsag Károly, a KBF vezetője.

Menyhárt László nehézipari miniszterhelyettes tartott beszámolót. Kiemelte, hogy a szénbányászat számára az elmúlt öt év a technikai színvonal emelésének sikeres időszak volt. A fejlődést jellemzi, hogy az általánosságban bevezetett széles homlokú fejtésekben egyre több helyen alkalmazták a surlódós acéltámokat.

A gépesített széntermelés erősödését, a rakodás gépesítése pedig kétszeresére növekedett. A koncentráltabb fejtési termelés zavartalan kiszolgálása érdekében a III. ötéves terv időszakában átlagosan 20 százalékkal nagyobb szelvényű, túlnyomó részben korszerű biztosítási vágotokban növekedett a nagykapacitású gumiszalag-szállítás aránya. A fő bányászati elleni védekezés jegyében a dunántúli bányákat több levegővel szellőztették. Javult a szellőztetés műszerezettség és az elektromos berendezések minősége. Intézkedések történtek a por lekötésére, a gázkötésre hajlamos telepeken a feszültségcsökkentő eljárások alkalmazására. Megkezdődött és csaknem befejeződött a szénbányászat bányalámpa állományának és világítási rendszerének korszerűsítése.

Biztonságosabbá tették a munkát

A vázolt intézkedések jelentősen megkönnyítették és biztonságosabbá tették a szénbányászat dolgozóinak munkáját. Ennek eredményeként a III. ötéves terv időszakában egyrészt mintegy 30 százalékkal emelkedett a termelékenység, másrészt 25 százalékkal csökkent a szénbányászati balesetek száma, és az 1960-65. évi időszakhoz viszonyítva felére csökkent a halálos balesetek száma.

A miniszterhelyettes részletesen szolt a balesetek okáról is. Hangsúlyozta:

a balesetek csaknem 60 százaléka az anyagmozgatással, szállítással függ össze, és különösen nagy problémát okoz az egyre több acél biztosító-szerkezet, nehéz gép, és berendezés mozgatása, véletlen eldőlése, elcsúszása miatt bekövetkező általában súlyos balesetek 40 százalékos részaránya.

A biztosítás jelentős korszerűsítése ellenére változatlanul 15-16 százalék körül alakul a közetomlás, kőzet hullás kategóriába sorolt balesetek aránya, e vonatkozásban a támmentes homlok kidőléséből származó balesetek számának növekedése figyelhető meg. Magas az elcsúszásból eredő balesetek száma is.

A technikai fejlődés — a nagyobb mélység felé haladó műveletek ellenére — a fő bányászati veszélyek tekintetében is ked-

vező javulást hozott és főként ennek tudható be a halálos balesetek számának hosszabb időtartamra vonatkoztatott csökkenése. A gázveszélyt és a gázkötés veszélyt a bányaművelés korszerűsítése, a nagyobb lefejtési sebesség, a jobb szellőztetési viszonyok és a műszerezettség javítása jelentősen mérsékelte. Ezek a tényezők is hozzájárultak ahhoz, hogy a bányászati halálos esetek száma az utóbbi öt év során egyharmadára csökkent.

Kormányhatározat a biztonságtechnika javítására

Menyhárt László elvtárs nyomtatékosan beszélt arról is: a kedvező tényezők ellenére sem lehetünk elégedettek.

Ismertette azt a 2019/71. sz. kormányhatározatot, amely részletesen intézkedik a munka- és egészségvédelemre, a biztonságosabb bányamunka végzésére. A IV. ötéves terv irányelvei és a kormányhatározat együttesen, egymást kiegészítve határozzák meg a feladatainkat.

Előirányozzák:

- a biztonságtechnikai helyzet javítását, műszaki fejlesztési tevékenység fokozását, különösen az elemi veszélyek és fő baleseti források területén. Ennek szolgálatába kell állítani a tudományos kutató tevékenységet is;
- az egészségvédelem színvonalának emelése érdekében az egészségügyi ártalmak megelőzésére, elhárítására, a túlmunk-

ka csökkentésére, az orvosi és szociális ellátottság javítására nagyobb gondot kell fordítani;

— fokozni kell az oktatási, nevelési tevékenységet, a munkavédelmi propagandát;

— hatékonyabbá kell tenni a biztonsági szervezetek működését és azt az anyagi ösztönzőket, valamint rendszeres ellenőrzéssel is elő kell segíteni;

— a beruházásoknál érvényesíteni kell a biztonságtechnikai előírásokat;

— növelni kell a biztonsági felügyelést, és ennek ellenőrzését.

A miniszterhelyettes előadását élénk vita követte. Többek között felszólalt Havrán István elvtárs is. A résztvevők két szekcióban tárgyalták meg a szükséges intézkedéseket, az elkövetkező időszak fontosabb tennivalóit. A szénbányászati ágazat intézkedési irányelvét a következő számunkban ismertetjük.

Vizháony Imre

A közérdekű javaslatok megvalósítása Koplón

Idel utolsó ülését tartotta december 21-én, kedden a komlói Városi Tanács. A testület megvitatta és jóváhagyta a pénzügyi osztály működéséről előterjesztett beszámoló jelentését. Az összefoglaló kitért arra, hogy az eddigi munka értékelésén túl megjelölje az osztály feladatait, hatáskörét, gazdálkodási, funkcionális és hatósági tevékenységét.

A második naprend keretében a 80 tagú testület megtárgyalta a tavaszi jelölés, és választási gyűléseken elhangzott közérdekű javaslatot és bejelentéseket intézkedéséről szóló előterjesztést. Az észrevételek alapján már eddig is számos intézkedést foganatosított a tanács különböző szakigazgatási szerve. Az előterjesztés foglal-

kozott a további teendőkről is. Tudomásul vette a végzett munkáról szóló jelentést. Határozatban rögzítette, hogy a különböző osztályok az 1972. évi illetve a további évek költségvetési és fejlesztési tervek építései kötelesek a választáspolgárok javaslatait figyelembe venni.

Általános igényű indítvány alapján a végrehajtó bizottság 1972. végén ismét tájékoztatja a tanácsulést a megtett intézkedésekről.

Napirendként tárgyalták az 1972. évi tanács munkatervét és a végrehajtó bizottság jövő évi programját. A testület felhívta az állandó bizottságokat, hogy a fentiek szerint készítsék el az új esztendőre szóló munkatervét.

Együtt, eredményesebben

Bulgária, Magyarország, az NDK, Mongólia, Lengyelország, Románia, Csehszlovákia tudósai a Szovjetunióval kötött kétoldalú megállapodás értelmében szovjet kollégáikkal együttműködve ebben az évben kb. 150 tudományos kérdés megoldását dolgozzák ki. A közös kutatási tevékenység többek

között kiterjed a fémek, a számítástechnika, a polimerok problémáira, a világűrben való jelenlétük megfigyelésére. A KGST tagországok tudósai a fennálló tudományos-technikai együttműködés keretében jelenleg 12 különböző (fotoszintézis, az alacsony hőmérséklet fizikája, a fémek korrózió elleni védelme stb.) kérdés megoldásain dolgoznak.

A szocialista országok tudósainak a tudományos és tudományos-szervezeti kérdésekben való szoros együttműködésében nagyban hozzájárul a KGST XXIV. kongresszusán elfogadott komplex program teljesítéséhez.

Lengyelország növeli kokszenexportját

Az erre az évre érvényes, Tokióban aláírt megállapodás értelmében Lengyelország 1 millió tonna kokszenet szállított Japánba. Ezt a szent legfőképpen a Rybniki medence két bányájában termelik és exportálják. A közeli években jelentősen emelkedik a Japánba irányuló kokszenexport. 1974-ben eléri majd a 2,5 millió tonnát. Lengyelország eddig összesen kb. 4,0 millió tonna kokszenet szállított Japánba.

Előfizetőink figyelmébe!

Értesítjük előfizetőinket, hogy a posta lapunk kézbesítését 1972. január 1-től kezdődően, a most elkészült, új névjegyzék alapján végzi.

A névjegyzékek valamennyi üzemen "közszere" vannak kitéve, illetve azokat a bérszámfejtő helyeken meg lehet tekinteni. Ha a névjegyzékek helytelen címet tartalmaznak, a bérszámfejtő helyeken ezt a tényt azonnal be kell jelenteni.

Amennyiben a lap kézbesítése nem folyamatos és a kézbesítő felvilágosítást adni nem tud, előfizetőink reklamációikkal minden esetben az üzemi bérszámfejtő-helyekhez forduljanak. A reklamáció elintézéséről a bérszámfejtőhelyek a postától értesítést kapnak.

Költözéskor esetén az új laci címet a kézbesítést végző postahivatalnak levelezőlapon be kell jelenteni. Amennyiben a lapot ennek ellenére nem kézbesítik, a reklamációval a bérszámfejtő-helyekhez kell fordulni.

A nem kollektív előfizetési rendszerben résztvevő előfizetőink, vállalatok, társadalmi szervezetek, nyugdíjasok, reklamációikkal a Mecseki Szénbányák pénzügyi osztályához, Illés Jánoshoz forduljanak.

Már várták...

Yaacoub Chehade farkasétvággal ládát hozott az irányítóláda elétek és italk fogasztásához, amelyeket a Beirut-Budapest közötti „égi országúton” közlekedő MALEV-gépen szállítanak fel a csinos légikísérőnyok. Miután „bekapolt” és ivott is rá, rágyújtott. Miközben tüstrikákát eregetett, jóleső érzéssel gondolt arra, hogy estére jobbajta murit csap Nyugat-Berlinben, ahová igyekezett. Nem először járt ott!

— Negyedóra múlva landol a „hasisjáró” — nézett az órájára Leslyán Tibor pénzügyőr százados, a ferihegyi vámhivatal vezetője.

— A határőrök már várják — jegyezte meg Kendi Ferenc alvezetés, a helybeli FEP parancsnoka.

— Ok kettőn ugyanis — csak úgy, mint beosztottak — már jöjdenek tudják, hogy a hasiscempészek zöme a beyruti géppel érkezik, hogy azután Ferihegy érintésével repüljenek tovább más európai égtájak felé, esetleg a tengeren túlra.

A beyruti gép ezúttal is pontosan érkezett. A határőrök már az útkévvizsgálatnál igyekeztek „kiszűrni” a tranzit utasok

közül azokat, akik gyanúba jöhetnek mint esetleges hasiscempészek — röviden: akikkel szemben indokolt a behatóság ellenőrzés.

Yaacoub Chehade is közöttük volt. Es balszerencséjére legyen mondva, útihielminak ellenőrzése éppen arra a vámore. Balkai Barnabásra várt, akinek ezidáig már vagy félúton hasiscempészt diktózt azert, hogy a sorsa vele hozta össze.

— Nyissa ki a bőröndjét, uram! — kérte az arabot Balkai Barnabás.

S bár egy kukkot sem értett magyarul, az utas a vámore mozulatából bizton következtethetett mit kívánnak tőle. Kinyitotta a bőröndöt, és kedélyesen masolyogva mutatót a bőröndben levő útihielmijára — jelezve, hogy nincsen mitől félnie. Pedig volt! A bőrönd dupla fenekében ugyanis két kiló „nyugaton” kb négyezer dollárt érő hasiskoncentrátum lapult.

S lám, mit tesz a gyakorlat! A vámore már a bőrönd tetejére telepeltatásakor esküdni mert volna rá, hogy Yaacoub Chehade hasiscempészt. Nem a „hetedik értéke” sügta ezt, hanem a bőröndből felaradó kölniszag... A hasisnak ugyan-

is nem akármilyen szaga van. Es bármilyen gondosan is csomagolják be, az érzékeny orrú szakember azonnal megérezzi, ha a közvetlen közelébe kerül. Balkai Barnabás társzermesternek is sokat mondott az égis pacsuliszag, azért — anélkül, hogy a bőröndbe beletörtölt volna — intett Chehade-nak, hogy kövesse a parancsnoki irodába.

Ott persze hamarosan kiderült, hogy ezúttal sem volt alapítala a gyanúja — alig félórával később már lékezett is az Airport elé az a kéklényű rendőrautó, amiből Kolasz József őrnagy, a Budapesti Rendőr-Főkapitányság vizsgálóti szakcsoportjának vezetője szállt ki elsőként.

De addigra már elkészült az a búcsúlelve is, amelyet Yaacoub Chehade fogalmazott — mivel a kábitószor előkerülése után biztos volt abban, hogy a vészóhelyre viszik... (Libanonban és több más országban halállal büntetik a kábitószerek terjesztését).

Csak akkor nyugodott meg, amikor egy nálunk tanuló szudáni fiatalember, Amir Nawaf Ahmed tolmácsolásában tudomásul vette a vizsgálótsz, dr. Koncz lános lóhadnagy meg-

nyugtató szavait, miszerint a nagyar törvények értelmében maximálisan egy évet kapthat!

Yaacoub Chehade természetesen Allah hitva tanúsága (hamisán!) arra, hogy ártatlan, s a következő igazán keleti ízű mesét mondta el.

— Azért igyekeztem Berlinbe, hogy munkát vállaljak és így segíthessem otthon hagyott népes családomat. Bőröndöm azonban nem volt, s amikor összetalálkoztam Mohamed Hasszán Muszatala nevű ismerősömmel, az közölte velem, hogy mintegy... hét múlva maga is Berlinbe utazik, s mivel neki két bőröndje van, az egyiket szivesen kölcsönödjön...

— S hol kellett volna visszahozni a bőröndöt? — érdeklődött dr. Koncz lóhadnagy.

— A nyugat-berlini állatkert melletti presszóban. Abban állapodtunk meg, hogy a következő hétfőn találkozzunk délután 14-18 óra között. Vagy ha ezen a napon elmaradna a randevünk, harmadnap vagy sokadnap ugyanebben az időben...

Eddig a mese, amelyre alaposan rácaolt a valóság, illetve a magyar hatóság.

Martinkó Károly

hírek

— TIZENÖT ÉVES AZ EXPERESSZ. Az Ifjúsági Utazási Iroda december 17-én az Expressz 15 éves évfordulója alkalmából ünnepséget tartott a KISZ Baranya megyei Bizottságán. Az évforduló alkalmából Horváth Ilona az Expressz Baranya megyei kirendeltség vezetője emleklapokat és okleveleket adott át a legjobban dolgozó társadalmi aktivistáknak. A Mecseki Szénbányáktól a KISZ Bizottság és Klepach Ottmár részülit kiténtetésben.

— KARÁCSONYI ÜNNEPSÉG. Zobák-bánya nőbizottsága az üzem kultúrtermében december 22-én karácsonyi ünnepséget rendezett a zobáki dolgozók gyermekei részére. Az ünnepségen másort, a gesztenyési iskola tanulói adtak.

— TÁRSADALMI MUNKA. Kossuth-bánya szocialista brigádja december 22-ével bezárólag a 27 694 óra társadalmi munkavállalásukat 27 904 órára teljesítették. A Komlói városi Tanács részére 22 188 óra, az üzem számára pedig 5716 óra társadalmi munkát végeztek. A brigádok közül kiváló eredményt produkált: Császár Sándor szocialista brigád, a 825 óra vállalással szemben 1771 órára, a Béke brigád pedig a 2550 óra tervével szemben 3525 óra társadalmi munkát végzett.

— KIVÁLÓ TERMELESI EREDMÉNYEK. Zobák-bányán kiváló termelési eredmény született december 21-én. E napon a kiadott szénmennyiség 2913 tonna volt, ami 123,9 százaléknak felel meg.

— BRIGADMUNKA ERTEKELESE. Kossuth-bányán a szocialista brigádok vállalatának értékelése a hivatali alapszervezetnél december 27-én, az üzemgépésztnél december 28-án, a bányagépésztnél december 29-én és január 3-án, a szállítóknál december 30-án, a feltáróknál január 3-án és 5-én, a szeneseknél január 6-án és 7-én, a szállítóknál január 8-án kerül megtartásra.

— 75 FOLYOMÉTER VÁGAT TERVEN FELÜL. Vasas-bányán a Vigh Sándor elővájsi szocialista KISZ-brigád, amely november 18-án fejezte be éves tervét, 75 folyóméter vágatot hajtott ki december 22-ével bezárólag terven felül.

A KGST és Donyeck

A KGST komplex programjának keretében különleges berendezés érkezett Csehszlovákiából az „Azovsztalban” épülő durvalemez hengorszor — amelynek egyes alkatrészeit meghaladják a 250 tonnát.

A közelmúltban viszont a donycki gyárak szénkobájokat szállítottak Csehszlovákiába. Donyeck — az egyik legna gyobb szovjet szénbányászati iparvidék — jelentősen hozzájárul a KGST tagországok együttműködésének fejlesztéséhez. Bulgáriába és Romániába bányafelteleket és emelőberendezéseket, Lengyelországba gépesített bányatámogatást szállít. A bonyolult gépek alkatrészeit Csepel, Skoda és Dmitrov márkájú szerszámgépekkel munkálják meg.

Új szovjet rakodó-szállító berendezés

Az ásványi kincsek és ércék kitermelésénél a munka megkönnyítése érdekében a gépek tucait alkalmazzák. Ezek a gépek hatalmas méreteikkel nagyteljesítményű hajtóműveikkel, mélymarkolással merítőkaucukokkal tűnnek ki.

A bányagéppark nemrég újabb, óriási géppel bővült, amely a fejteseken a kitermelt ércet rakodással és szállítással végzi. A DK-2, 8D típusú rakodó-szállító a Szverdlovszki Bánya- és Dúsító-gépipari Kutató-tervezőintézet gyermeke. A hasonló rendeltetésű gépek közül első ízben alkalmazott Diesel-motorjával tűnik ki, amelynek teljesítménye 215 lóerő. Sebessége 20 km/ó és 18° dőlésűgű emelkedőkre is felkapaszkodik.

A DK-2, 8D kiváló manőverezési képességekkel rendelkezik. Alvója két – egymáshoz csuklósan kapcsolódó – részből áll, így a 8 méter hosszú gép 490 cm belső sugarú körben megfordulhat. Az erőátvitel hidrodinamikus – ez megvédi a Diesel-motort a túlterhelésektől.

A rakodó-szállító próbaüzemeltetését az Acsपालmetall Kombinát mirgálimszaji bányájában kiváló eredmények kísérték. Száz méterre történő szállítás esetében a gép termelése eléri a 150 tonna/órát.

Egy-egy rakodó-szállító üzembeállítása közel háromszorosa rá növeli a bányatermek szállítási intenzitását és évi 40 ezer rubel megtakarítást teszi lehetővé. A DK-2, 8D a bányákön kívül az újtépítésekénél, földmunkálatoknál és ipari szállításnál is jól alkalmazható.

HALDEX meddőhányóhasznosítás

A Haldex meddőhányóhasznosításra szolgáló eljárása magyar szabadalom. Alkalmazásával a kőszénbányák meddőhányóit részben aprítással tájézik fel, majd ciklonrendszerben különválasztják a szénzemcséket a kőzetzemcséktől. Az eljárás-hoz szükséges gépi berendezéseket a magyar ipar, nagyrészt a Tatabányai Szénbányák és a Jászberényi Aprító Gépgyár készíti. Magyarországon Tatabányán működik ilyen berendezés.

A NIKEX az eljárást eddig Angliának adta el gépek nélkül, gépekkel pedig Lengyelországnak. Hosszas előkészítő tárgyalások után a NIKEX 1970-ben 650 000 dolláros szerződést kötött a török állami szénbányákkal egy komplett berendezésre. A szerződés értelmében 1972. első felében fejezik be a berendezés leszállítását. A szereléshez, a próbaüzemeltetéshez és betanításhoz 1971. végén magyar szakembereket küldenek Törökországba. Hasonló ültetésre előrelátólag 1971. végén kerül sor. A HALDEX iránt Románia, Belgium, NSZK és Svájc is érdeklődik.

(Világosság, 1971/198. sz.)

Év vége előtt üzemekben

— hogyan állunk a tervteljesítéssel?
— hogyan készültek fel 1972-re?
— milyen a közhangulat?

Körkérdés üzemvezetőkhez, főmérnökökhöz

(Folytatás a 1-es oldalról)

PECS-BANYAUZEM: SZIRTES BELA FŐMÉRŰK:

① Az üzem december havii operatív tervét teljesíteni fogja. Ez 82 200 tonna! A szakmai terv ennél magasabb és hozzávetőlegesen 8 000 tonna lemaradásunk van.

② Ismeretes, hogy előkészület folyik István-aknán a mélyszintes művelésre. Ennek kapacitása ha beindul, 3 200 tonna/nap lesz. Nálunk már megkezdődött ennek keretében az útcsoportosítás, fejtési brigádok dolgoznak vágathajtásokban. Jelenleg elmondhatom azt, hogy ez a munka tervszerűen folyik, megfelel elképzeléseinknek!

③ Mi úgy ítéljük meg, és látjuk is, hogy az üzemben jó hangulat uralkodik. A két üzem egyesítésekor voltak problémák, de ezek a hullámok már lecsendesedtek. Természetesen az is sok gondot jelent sokszor, hogy fejtési brigádokat kell átcsoportosítani vágathajtásokra. De hát ez követelmény ahhoz, hogy a jövőben jobban és eredményesebben tudjunk dolgozni.

VASAS-BANYA: GERGŐ GYÖRGY FŐMÉRŰK:

① Az idén sem a szakmai, sem az operatív tervét nem tudja teljesíteni üzemünk! December 21-ig szakmai tervét 97,4 százalékra, operatív tervét 96 százalékra teljesítette. Többnyire kifejezve a lemaradást a szakmai tervhez viszonyítva 13 980, operatív tervhez viszonyítva 21 430. Egyébként a teljesítési- és önköltségi tervünket teljesítettük!

② A januári telepítési tervet az 1972. évi szakmai tervnek megfelelően elkészítettük. A jövő évi tervünk igen feszített, ezért alaposabban és az eddiginél jóval részletesebben kellett munkahelyenként, emberenként a tervet összeállítani. A termelési terv teljesítése igen nagy felelősséget és szervezetszervezési igényt! A légakna rekonstrukciója miatt csak a szállító aknáknak kell lebonyolítani minden szállítást. A termelési tervet a szállítási kapacitás befolyásolja. Ebből eredően minden üzemzavar a termelésre hat vissza. Az egyik legfontosabb feladat januárban a műszaki feltételek biztosítása.

③ A dolgozók hangulata, munkakörülményei a teljesítményeket nézve kielégítő. Az A₂ vírus megtizedelt bennünket! Az amúgy is kevés létszám még jobban lecsökkent, Csapatunk kivétel nélkül hiányos létszámmal dolgozott és ez kissé rontotta bélyegét a hangulatra és a teljesítményre is. Az is negatívan hatott, hogy éllövásokból, sereghajtókká váltunk. Reméljük, hogy az új év már teljes létszámmal kezdhetjük!

BETA BANYA: RÓPOLI ISTVÁN ÜZEMVEZETŐ:

① A módosított szakmai tervet körülbelül december végére teljesítjük. A IV. negyedévi operatív tervünket szintén teljesítjük, de az évet nem!

② Már december hónapban előkészültünk a következő évre. Telepítettünk feltáró és előkészítő munkahelyeket. Ezek biztosították az első hónap tervteljesítésére is.

③ A dolgozók hangulata nem rossz. Az előkészítő, feltáró és fejtési csapatok jelenleg is kielégítően végzik munkájukat. Van ambíció, van munkakérdés!

SZÁSZVÁR BANYAUZEM: PAPP ISTVÁN FŐMÉRŰK:

① Sem az operatív, sem a szakmai tervünket nem tudjuk 1971-ben teljesíteni! Részben a létszámhiány, részben a földalatti viszonyok, nem utolsósorban az előkészítés elmaradása volt gátló tényező a feladatok maradéktalan elvégzésében.

② A jövő évi induláshoz is az előkészítés és feltárás elmaradásának behozása a legfontosabb feladat. Erre készülünk föl!

③ Dolgozóink hangulata bizakodó, a munkakörülmények jelentős változását várják a jövő évben. Erre mi ígéretet is tettünk!

SZENELŐKÉSZÍTŐ ÜZEM: SCHUSZTER ANDRÁS ÜZEMVEZETŐ:

① A IV. negyedévre kiadott operatív tervet, a forint árbevétel teljesíteni tudjuk! Ez megfelel 237 837 000 forintnak. Ezt annak ellenére teljesítjük, hogy a termelő üzemek nem tudják szállítani a betervezett mennyiséget. Viszont kitűnő minőséget adtak!

② Részünkről az átmenetnek nincs akadálya. Az igaz, hogy a decemberi feszített munkák miatt nem tudtuk maradéktalanul elvégezni a karbantartást. Ezt még meg kell csinálnunk.

③ Ehhez a kérdéshez csak annyit tennék hozzá, hogy nálunk a tervteljesítés miatt a hangulatra nincs panasz. A hajrában többet kellett ugyan dolgozni, de ezt is vállaltuk!

ANYAGELLÁTÓ ÜZEM: PODPACZ JÁNOS FŐMÉRŰK:

① Üzemünknek az a feladata, hogy a vállalat termelő részlegeit anyagokkal lássa el. Elmondhatom, hogy ebben az évben eleget tettünk ennek. Melléküzemi tevékenységünket is teljesítettük, sőt túlteljesítettük. A jó munka elsősorban a szocialista brigádjaik lelkesedésének tudható be!

② Jövőre is az a feladatunk, hogy gyorsan és olcsón ellássuk anyagokkal a termelő üzemeket. Ezt zökkenőmentesen akarjuk megoldani!

③ Az előbb már említettem, milyen lelkes dolgozókat szocialista brigádjaik. Nem kell tehát még egyszer elmondanom – ez a hangulatot is meghatározza! A jövő évben is ilyen munkát várunk tőlük.

KARBANTARTÓ ÜZEM: CZÉDER JÁNOS ÜZEMVEZETŐ:

① Eves tervünket már december 1-én befejeztük. Az év végéig 4 millióval túlteljesítettük a tervet.

② Jelenleg úgy néz ki, az átmenet zökkenőmentes lesz. Már megvan a jövő évi terv, ha az időjárás nem szől közbe nem lesz semmi problémánk!

③ December hónapban átlag 50 fős volt a létszámhiány. Ez természetesen azt jelentette, hogy a munkában résztvevőknek többet kellett tenni. Ettől függetlenül nem volt tapasztalható rosszkezdés, vagy munka-intenzitás csökkenés, mindenki vállalta a reá háruló részt!

ÉPÍTÉSI ÜZEM: KRALJ ALBIN FŐMÉRŰK:

① November végén 111 százalékra teljesítettük tervünket! Ezt a szintet akarjuk tartani az év végén is. A saját beruházásokat és idegen szolgáltatásokat minden hónapban a tervszinten tartottuk.

② Hat-hét olyan nagy munkánk van, amelynek befejezése átvezet a jövő évre. Tehát a zökkenőmentes átmenet biztosítása van. Ezenkívül van három darab olyan megrendelésünk, amelynek munkálatait február elején kezdjük el.

③ Dolgozóinknak jó a hangulata. Ez annak is köszönhető, hogy év közben jelentős mozgóbért tudunk kifizetni!

ÚJHEGYI ÜZEM: HERRFURTH ERNŐ FŐMÉRŰK:

① Ebben az évben körülbelül 99 százalékra teljesítettük terveinket. A mennyiséget ugyan le szállították a pécsi bányák, azonban a minőség rosszabb az előirtaknál!

② A karbantartási munkákat úgy intéztük, hogy zökkenőmentes legyen a jövő évi átállítás. A jövőben nagyobb termelést is föl tudunk dolgozni. Erre is tettünk intézkedéseket.

③ Sajnos, el kell azt mondanom, hogy az év utolsó hónapjaiban sokan leszámoltak üzemünkkel. Főleg a szemcséből. Ez rányomja bélyegét a hangulatra is. Nem azt mondom én, hogy mindenki elégedetlen és hogy nem akar dolgozni. A tervet mutatják, hogy hozzuk azt, amit várunk tőlünk. De arra már oda kell figyelni, hogy olyan dolgozó is leszámolt, aki 19 évig volt nálunk.

VILLAMOSÜZEM: SZAM ISTVÁN ÜZEMVEZETŐ:

① Mi nem termelő, hanem kiszolgáló üzem vagyunk. Nyugodtan elmondhatom, hogy 1971. évi tervünknek eleget tettünk. Csökkentek az üzemzavarok, a feladatokat maradéktalanul elláttuk.

② A jövő évre vonatkozóan már elkészítettük a beruházási és felújítási terveket. Ezer forint kell dolgozunk. Ezenkívül 2 500 000 forint értékben idegen vállalatoknak is dolgozunk!

③ Az év végi hajrá kétségtelenül érezte hatását nálunk is. A bányaiüzemnél a termelést ki tudtuk szolgálni, miattunk fennakadás nem volt. Ettől függetlenül jó a közhangulat, dolgozóink mindent megtettek a terv teljesítéséért!

GÉPKOCSIÜZEM: FEGYVERNEKI LAJOS FŐMÉRŰK:

① Ez évi terveinket maradéktalanul végrehajtottuk! Árbevételünk többszörösén túlteljesítettük! Szerencsére, az időjárás is kedvezett nekünk. Ezenkívül ezt a jó eredményt köszönhetjük a szervezett munkának.

② A mi feladataink a jövő évben is adottak. A termelőüzemekből a szén- és a melles szállítani, tehát ha a termelés folyik, biztosított a munkánk! Legnagyobb ellenségünk az időjárás, erre is föl készültünk és intézkedtünk.

③ Ebben az évben folyamatos munkát tudunk adni a dolgozóknak. Ők elvégezték a rájuk bízott feladatokat! Üzemünk a lehetőség határain belül mindent megtett, annak érdekében, hogy az itt lévő emberek jól érezzék magukat. Eddig nem is panaszkodtak!

Békéssy Gábor

Kevés a szénbányász

Elnökségi ülést tartott a Bányai Dolgozók Szakszervezete

Elnökségi ülést tartott a Bányai Dolgozók Szakszervezete az elmúlt hét keddjén. Azt elemezték, hogy miként alakul a munkahelyzet a szénbányászban, és hogy a központi intézkedések, az állami jogszabályok és a SZOT-irányelvek hogyan hatottak a munkahelyi mozgásra.

Az előterjesztésből és a vitából egyértelműen kitűnt, hogy a szénbányák munkaerőhiányt küzdenek.

A nagyarányú vándorlás a szénbányászati racionalizálására vonatkozó kormányhatározat helytelen értelmezéséből és végrehajtásából ered. Amíg ez a rendelkezés 1967 és 1969 között nagymértékben segítette a racionalizálást, megoldotta a felszabadult dolgozók elhelyezését, a továbbiakban a helyzet félreismerése miatt olyan légkör alakult ki a bányákban, amelyek a nagyfokú elvándorlás lett a következménye.

1967-től 1970-ig több mint 12 ezerrel csökkent a bányászok száma.

A csökkenés nem arányosan növekedett be, legszembetűnőbb az 1970-es esztendőben. Az ekkor jelentkezett magasabb szénárak és az átmeneti ellátási zavarok a bányászlétszám stabilizálását tették volna szükségessé. Erre vonatkozóan kormányintézkedések is születtek.

A sokoldalú intézkedések ellenére azonban nem változott

lényegében a munkaerőhelyzet.

1971. második és harmadik negyedében újabb négy és fél ezer ember hagyta el a szénbányákat, köztük többségben fiatalok.

Egyes bányavidékeken már olyan mértékű lett a hiány, hogy például a Várpalotai Szénbányánál le kellett állítani egy felszerelt frontfejtést, a tatabányai, borsodi, mecskei szénbányáknál pedig jelentős termelés-csökkenést okoz.

A dolgozók felmondását elemezve megállapították, hogy az eltávolítottak egynegyed-része a fizetését vesztette.

A munkaerőhiány kedvezőtlenül hat a munkafegyelmre, s befolyásolja a vezetőket a fegyelmi büntetésekkel is.

A tapasztalatokat összegyűjtve a Bányai Dolgozók Szakszervezetének Elnöksége megállapította, hogy a munkahelyi gondok enyhítéséhez továbbra is szükség van központi segítségre.

Az üzemek, vállalatok feladata, hogy az üzemtervezés és a munkaszervezés tökéletesítésével mérsékeljék a föld alatt az előmunka-szükségletet.

Mind Ezek mellett javítani kell a bányászok élet- és munkakörülményeit, gyorsítani kell a dolgozóknak nyújtott juttatásokat, szolgáltatásokat, az eddiginél még jobban kell gondoskodni a bányászban megrokkant vagy csökkent munkaképességűvé vált dolgozókról.

Éljenjáró brigádjaink

Szászvári-bányauzemnél: Miksa Henrik feltáró brigád november 5-én teljesítette éves tervét. A fejtési brigádok közül Kling Mátyas brigád december 10-én, Jauch Jakab KISZ-brigád december 22-én, Kakas János szocialista brigád december 20-án, Agoston Ferenc KISZ brigád december 22-én, Braun János brigád december 22-én, Ziegenheim Mátyas szocialista brigád december 23-án teljesítette éves előirányzatát.

Kossuth-bányán: a Béke aranykőszőlő ifjúsági frontfejtési brigád — brigádvezetőjük Nagy Dezső — 23-án fejezte be éves tervét. Ez időskor alatt 329 226 tonna szén termelték ki.

Pécs-Bányauzemnél: az előkészítő brigádok közül az éves tervét Böröcz István (557 folyóméter), december 23-án, Nikolaus Károly (754 folyóméter) december 20-án, Nagy István (833 folyóméter) december 20-án, Marics Imre (561 folyóméter) december 27-én fejezte be. Resz György falazó szocialista brigád december 23-án, a Molnár Zoltán fejtési szocialista brigád pedig december 27-én teljesítette éves előirányzatát.

Béketaabor

Ölök a buszban és igyekszem semmire sem gondolni, mert oly nagy a meleg idebent, hogy még a gondolkodás által fejlődő kis bioáram melegét is érdemes kirekeszteni. Ha csak lehet. Aléltan ülnek az utasok. Csukott szemmel legyezgetik magukat, vagy tespedten forgatják szemüket az ablak felé, ahonnan egy csepp szellő sem jön, nem is jöhet, mert a korsó áll. Csúpnál egy barna bőr csoport hangoskodik a busz végében, közöttük is legjobban egy fiatal ember, aki oda sem hederít a hőségnek, dacára annak, hogy míg mások a lehető legvékonyabb, leglengőbbben öltöznek ilyenkor, rajta rendes és tiszta, sőt divatos, apró-pepita mintás szövetkád van. Feleségén a vörszondapendely fölött már nylon blúz, meg karmazsinminta, élénken színes szoknya.

Cigányul beszélnek. Megszoktuk. Nem igaz senkit az idegen szó. Legföljebb az élénk hangléjtésük, mely az egészen a mellüregükből előtör, nekünk izgagónak tűnő szavakat kíséri, az kapja el néha a szem sugarát. Mindig azt hiszem veszkészenek. Dehogy! Beszélgetnek. Társalognak.

„Béketaabor”, „béketaabor”. Erre a szóra figyelek fel, mely szintén olyan mélyről jövő A-val hangzik, egymást követően vegyülve a cigányszavak önzónében, s elúzte a meleg álomságomat. Ejnye. Megmondom ösztönien, egy kicsit még furcsa a cigány nyelvben ez a szó; „béketaabor”. Nemigen hallani. Nincs is ró szó. Nyilván eddig nem nagyon kellett.

A férfi most főlemeli bal karját, karórájára néz és mindenki számára szólva méltatlankodik:

— Hanem, mi lesz velünk! Hát sohasem indulunk már? Idő!

Ezzel magyarrá fordult a társalgás is köztük. Nyilván édes mindegy, hogy melyik nyelv van éppen forgalomban. Átfordult, hát maradt. De a „béketaabor” szó többször nem jött már elő. A meleg került az ő társalgás közepébe.

— En már sokszor megfogadtam, hogy nem ülök buszra. Hát nem ér-de-mes busszal menni. Itt várakozik az emberfia, gyalog ezóta már rég azt lennének. Hát nem jobb a hűvös erdőn menni? Ah! De mátol kezdve nem is megyek. Három forint! Az egy kiló kenyér!

— Vagy egy korsó sör. — Kontráz bele a másik férfi, akivel az előbb a „béketaabor” emlegették.

— Sör, sör — néz rá csúnya lenézően a fiatal ember — mintha sör nélkül nem is lehetne. Na, jó az is. Hanem a kenyér, a cipő, ruha, az kell nektek is! Mink minden fizetésekor veszünk valami ruhát. Most cipőket vettünk. Na! Idenézz!

Az asszony mellett kissé kopott, de divatos strandszertartó húzódik meg, most kinyitja, és valóban: két pár gyermekszandál és egy női strandi piroskai benne. Mosolyogva nyújtja a fekete-bajuszának, miközben szétnyitja ajkai szabadon hagyják nagy, fehér fogait és meleg tekintetét a fiatalemberre simítja.

— A jövő fizetésekor zsebkendőket veszek neki. — Ő is ránéz asszonyára, de nem nevet. Olyan komoly, mint egy újdonsült vajda, hanem fekete szemét egy pillanatra sem véve ki amaz barna sugarából, gyengéden odahajítja fejét az asszony göndör firtjeihez. Csak egy pillanatra ér össze a két hajtincs, egy villanásnyira megnyílik a férfiszem sugara is, aztán ismét az a szigorú szeretet költözik arcára, mely azt jelenti, hogy a szerelem a legkomolyabb dolog a világon. Bár nem idegen tőle sem a jókedély, mert ismét csak az órájára tekintgetve így ül el férfias zavarát:

— Még csak egy kályha hiányzik innen, közepről.

Társai, a meg a többi utasok is, akik már szintén figyeltek a barna bőr kis lovogot, mindent fedve mosolyogtak rá, s egy percire mint-ha megélnék volna a levegő is:

— Hát nem igaz? — Tekint széjjel. — De mikor indulunk már végre, Kalauzénit?

A felszólításra-e, vagy hogy éppen eljött az ideje, hát megindult a busz is. A szemben lévő ülésen egy anyuka ölében két-három éves kislánya játszadozott egy csattanós bukszával, melyből éppen kiesett a pénz és elgurult a padlólecek közé. A lányka sírt, az utas csitította, a pénzt nem találták és végül pofont ígért neki az anyja, ha nem hallgat. Hát az én barna hősöm legugrolt erre és keresi a lánykának a forintját. Nem találja.

— Hagyja, hadd sírjon. — Hárítja el az anyja az udvariasságot. — Majd adok én neki mindjárt olyat, hogy...

— Majd adok én neked egy másik forintot, nézd csak! Pontumosan olyan. Pontumosan olyan. Tessék. — Es barna, hűs ujjai közt ott kint, nem is egy, hanem két, valóban pontumosan olyan forintot, melyet az anyuka nem akart engedni elfogadni, hanem a kislánynak nagyon tetszett.

A busz a cigányiskola felé közeledik. Közben megtudtam, hogy hősöm neve Pista. Tehát Pista most felpattan, és:

— Na, felkészülni! — Adja ki a vezényszót, egyben számbavéve a csomagokat is. És leszállnak elég hangosan.

A busz továbbdöcög a rossz úton. A kanyarból látom, hogy Pista és a nagybajuszos testvére szemben állnak egymással, és az én hősöm valamit nagyon magyaráz annak, aki lehajtott fejjel, kissé bűnbánó állásban hallgatja, míg a fiatalasszony karmazsinminta tarka szoknyáját már három fekete kisgyerek cibálja, ő pedig a strandszertartóban kotorász.

Én meg most sajnálom először életemben, hogy nem tudok cigányul, mert nagyon, nagyon kíváncsi vagyok; ugyan mit mondhat Pista a nagybajuszának, és vajon miről beszéltek, amikor többször kipotyant fogaik koszorújából az a szó, hogy „béketaabor”.

Csikós Ferenc

Téli arcok szonettje

Némák a vidám évszakok csörök, s holt az ág,
nincs szirm nincs kehely és mélyen titkolt bajok,
egy kíváncsi tán vagy csak lusta napsugárnak
a hóbal jégből fakasztott bibe a világ.

De e dusan rajzó elemi rész pajzsán s tég,
visszacsent fényt ad a simuló szarkalábnak,
csent fényt az emberi arcok új illatának,
kinyílt az arc: fűrdőni vágyó szép virág.

S mit a nyár üzent szivesen, a tél ragadja,
mosoly helyett az ég havat köpköd bőszen,
egyetlen tóg a föld csapzott terítőben.

A tegnap ragyogó arc ma emlékét adja,
a tegnap csent fénye mára torzába tagyott,
a Naprendszer-törvény csak gyermekek ragyog.

Kimpf László

Mit várnak 1972-től

Eről nyilatkoznak a Földje című képleg gazdag és bőséges képnyelvi megjelenésű név szerzőjében a különböző földrészek név szerzői. Az 1972-es esztendő jubileumi év a szovjet nép életében megalakulásának 50. évfordulóját ünnepli a Szovjetunió. E történelmi esemény körülményeiről Anasztar Mikojan emlékezik meg. A 9. éves népgazdaságfejlesztési terv és a nemzeti jövővel kapcsolatos gondolatokat találunk a Földje új számban Zalka Máté életéről, beszámolóit az ember tragédiájának és nyelvi előadásáról, továbbá név szerző tudományos, költői és amatoriokról, a tengerész sötétlenséről, földregész mestereség előadásáról, az új moszkvai körútról, a léter alkotásáról a bűnűlésről. A lap újjei számban sok kulturális érdekesség, filmismertetés, karanténjévi teszi meg színesebb.

A művelődési házak januári programja

Művelődési otthonaink, a kultúrházak, a klubok szorgos munkái elkészítették a jövő évi programot. Az eddigi tapasztalatok figyelembe vételével állították össze a gazdag anyagot. Ez a program azonban az eddiginél több!

Módszertani segítséget ad a szocialista brigádok 1972. évi vállalásaihoz. A kulturmunkások tehát azt a célt tűzték maguk elé, hogy a Mecseki Szénbányák szocialista brigádjai számára az eddiginél hasznosabb segítséget adjanak. Mással: a kultúrát, a színvonalas önművelési lehetőség biztosításával hozzá akarnak járulni a szocialista módon tanulni és élni jelszó megvalósításához. Ezt szolgálják a könyvtári ajánlások is.

A Bányai Dolgozók Szakszervezete körzeti könyvtára elemző, sokirányú kérdésre kiterjedő munkát végzett. Alapvetőként fogalmazták meg: a szocialista művelődési szerződések pontjait tényleg segítse elő a továbbtanulás, az általános műveltség fejlesztését.

A könyvtári ajánlások van egy különös vonása. Először olvashatunk arról, hogy mód-

szertani rendszeret ajánlanak a brigádoknak. A fokozatosság elve alapján jelölik meg a máj és a klasszikus irodalom választékát. A megismerés, a beindulás, a fejlődés, a kifejtett szakasz mind-mind önálló fejezetként szerepel.

A fokozatokból érdemes kiemelni a megismerés időszakát. E témakörben a kultúráló foglalkozó könyvtári szakember képviselője több alkalommal keresi fel a brigádokat munka-

helyén, és tanácsot ad a vállalkások tervezéséhez, alkalomként könyvművelést tart. Ez az időszak kb. egy év. Ez arra szolgál, hogy a következő szakaszban a szerződést kötő brigád és a könyvtár megismerje egymás lehetőségeit, igényeit. A brigád tájékoztatást kap a könyvtár által nyújtható művelődési lehetőségekről, a könyvtár felmérést készít a brigádtagokról — azzal a céllal, hogy kinek mi az érdeklődési köre.

A művelődési házak, klubok hasonló részletességgel és gondossággal munkálkodtak az új esztendő kulturális programjának kimunkálásán. Ehelvűt csak a januári ajánlásra vállalkozhatunk.

A Puskin Művelődési Ház a szakköri, a művészeti csoportok, a klubok, a fúvószenekar, a kamarakórus, továbbá a könyvtár és a hírlapolvasó programját ajánlja. Az utóbbi naponta délután 4-től este 8 óráig, szombaton délelőtt 8-tól 12-ig tart nyitva. A szocialista brigádok klubja csütörtöki napokon 17 órától 21 óráig fogadja az érdeklődőket. Fórumot kápnak az irodalombarátok, a fotószakkör érdeklődői, az ifjújás klub rajongói és a nyugdíjasok is.

A pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Ház előadásokat, filmműzeumi vetítéseket, irodalmi estet, veteránok és szocialista brigádok találkozókat, belépődíjas táncos rendezvényeket tűzött műsorára. A filmklub városszerte híres, nyolc éve működik. A rendezők régi archív-filmek bemutatására vállalkoztak. A bérletrendszerű előadások hat filmből áll, minden második vasárnap délutánján tűznek érdekes filmeket a műsorra.

A Mars-béli tengerek rejtélye

A májusban felbocsátott Mars-2 és Mars-3 nevű önműködő szovjet űrállomások mintegy 470 millió kilométeres út után megérkeztek rendelkezési helyükre. Fő feladatuk a Mars és az azt környező tér komplex tudományos vizsgálata.

Egyidejűleg a szovjet tudósok a Földről is tovább tanulmányozzák ezt a távoli bolygót.

A Mars felületén található és „tengereknek” nevezett sötét foltok rejtélyes viselkedésére is magyarázatot javasolt Ivan Koval ukrán csillagász. Ezek a foltok csak város szűrővel készült felvételeken láthatók jól. Lila szűrő használata esetén a foltok eltűnnek. Koval úgy véli, ebben a Mars atmoszféráját elhomályosító por (aeroszok, fogymottáxiendioxid) felhalmozódása a „vétkes”.

A mérések kimutatták, hogy a Mars légköre tizedrészt oly sűrű, mint a Földé. A tudós véleménye szerint ez a légkör aligha takarhatja el a „tengereket” a lila szűrővel ellátott teleszkóp előtt. Ez Kovalt arra a gondolatra vezette, hogy a Mars sötét foltjai elég mély üregek lehetnek. Ezek fölött jelentős, porral feltöltött légtömeg gyűlik össze, ami sűrű függöny szerepét tölti be.

Van-e ételmérgezés télen?

Ebben az évben is sokszor olvashattuk az újságban, hogy egyes helyeken a fagyalt, más helyeken a krémes, ismét mást a juhgomolya fogyasztása egyszerűen sok személy megbetegedését okozta. Ezen megbetegedéseknek lefolyása nem volt súlyos, de az első pár óra a heveny hányingerrel, hányással, hasmenéssel nagyon riasztó volt. A betegeket baktériumok által termelt mérgező anyag nagyfokban megviselte.

Az ételmérgezés „karrierje” az évek a nyarán érte el a csúspontját. A korábbi évek tapasztalataival együtt az a közhiatalom alakult ki, hogy csak nyáron van lehetőség arra, hogy pl. a kelloképpen le nem hűtött fagyalt-masszában vagy a gondatlanul elkészített krémében a kórokozók pár óra alatt olyan mértékben elszaporodjanak, hogy fogyasztásuk betegséget okozzon.

Ezen a télen is sokszor olvashattuk az újságban, hogy egyes helyeken a fagyalt, más helyeken a krémes, ismét mást a juhgomolya fogyasztása egyszerűen sok személy megbetegedését okozta. Ezen megbetegedéseknek lefolyása nem volt súlyos, de az első pár óra a heveny hányingerrel, hányással, hasmenéssel nagyon riasztó volt. A betegeket baktériumok által termelt mérgező anyag nagyfokban megviselte.

Az ételmérgezés „karrierje” az évek a nyarán érte el a csúspontját. A korábbi évek tapasztalataival együtt az a közhiatalom alakult ki, hogy csak nyáron van lehetőség arra, hogy pl. a kelloképpen le nem hűtött fagyalt-masszában vagy a gondatlanul elkészített krémében a kórokozók pár óra alatt olyan mértékben elszaporodjanak, hogy fogyasztásuk betegséget okozzon.

Oszt végén és tél elején azonban a közvélemény figyelmét újból az ételmérgezésre kell fordítanunk. Ez az időszak is bőven tartított a sok-sok kellemetlenséget, rosszullétet és izgalmat kiváltó ételmérgezés-sel. Közismert, hogy a téli időszak elején nagyon sok helyen vágnak disznát és fogyasztják ünnepélyes hangulatban az elkészült jó falatotkat. Ezt az örömet szaktítja meg sajnos igen sok esetben a betegség, melyet legtöbbször a háziilag helytelenül készített disznósajt okoz. Kevesebbet csak azért tudunk róla, mint a nyári ételmérge-

zésekéről, mert a háziilag készített disznósajt fogyasztása során csak egy-egy család betegszik meg, vagy legfeljebb azok, akiket a készítés során fertőzött disznósajttal megkínáltak. Tragikusan végződő halálos mérgezések is előfordulnak azonban, és ezek a híradások figyelemztetésül kell, hogy szolgáljanak.

Az ételmérgezés, melyet a háziilag készített disznósajt okoz, azért gyakori, mert sokszor ezer emberrel kell megértetnünk, hogy a disznósajt készítése olyan munkafolyamatokból áll, melynek során a tudatlanság vagy figyelmetlenség a kórokozó baktériumok megtapadásának és elszaporodásának, számos ember megbetegedésének válhat forrásává. A disznósajtban lévő kocsonyás belsőség és bordárok, a feldolgozás során jelentkező hús, a disznóválasz ételféleségei közül legkedvezőbb talajt nyújtják a fertőződésre, egészségre káros baktériummennyiség elszaporodására.

Kövessük nyomon, hol követelhetők el ennek a közkedvelt ételnek készítésénél azok a hibák, melyek sok esetben súlyos megbetegedéshez vezetnek.

Ismeretes, hogy a disznósajt a disznó fejből, nyelvéből, veséjéből, szalonnás bőréből készül. Ezeket alaposan és hosszasan megfürdik. Ilyenkor a nyers húsból található minden fertőző kórokozó elpusztul. A megfürdött részeket hűvágódeszkán felvágják hosszú, vé-

kony darabokra, edényben ösztet szekeverik, megsózzák, fohagyomát, borsot tesznek hozzá. Innen töltik be az előzőleg mosott és kifordított gyomorba, vagy vastagbél végébe. Ezeknél az utóbbi munkafolyamatoknál követik el a legtöbbször a hibát. Az edényt vagy hűvágódeszkát nem mossák le alaposan forró vízzel, kefével, nem megfelelően öblítik át tiszta, folyó vízzel, így rajta maradnak azok az élő salmonella baktériumok, melyek előzőleg a nyers húsból rátapadtak, és visszakerülhetnek újra a már kifőtt húsból. Nem egyszer a fertőzés oka az, hogy a töltést tisztán kézzel végzik, s így fertőződhet a hús a kézen gyakran megtalálható staphylococcusokkal. Egy köhögés, vagy tüsszentés is elég ahhoz, hogy a feldolgozó ember szervezetében élősködő staphylococcus az apróra vágott, főtt részek közé kerüljön és ott a gyors szaporodáshoz a kedvező életfeltételeket megtalálja. Ez a baktérium azért veszélyes mert olyan mérgeanyagokat (toxint) termel, amely szintén súlyos tüneteket okozhat.

A megtöltött belet vagy gyomrot aztán összevarrják vagy átkötik — majd megfürdik, abáliják. Ez a főzés, még ha zubbogó vízben legalább másfél óra hosszat tart is, akkor sem biztos, hogy a sajt közepe táján elpusztítja az utólag bekerült baktériumokat. Igen sokszor azonban éppen ez a fő-

zés részletet hanyagolják el, mert rövid ideig végzik a főzést. A vastagbélbe zárt húsdarabok nagy része nem melegszik a kellő hőfokra és tovább élnek a benne élősködő baktériumok.

A megfőtt disznósajtot „megnyomatják”, hogy megfelelő formája legyen és kiszoruljon belőle a levegő nagy része. Ezt a folyamatot nem szabad meleg helyiségben végezni, mert elszaporodhatnak a bekerült baktériumok. Ezt követi a füstölés, ami nagy tapasztalattal igényel. (Tudni kell, hogy melyik tüzelőanyag alkalmas rá, melyik nem. Pl. fenyőfával nem szabad füstölni, mert kellemetlen szagot írt kap a hús.) A füstölésnél vigyázni kell, ne érje meleg, csak a füst. Ha túl hosszú ideig (kb. 1½-2 óra elegendő) füstölnek és túl közelről — a hús átmelegszik. Ez azért veszélyes, mert a 25-40 fok körüli hőmérséklet a legalkalmasabb a baktériumok elszaporodására. A kész sajt — még hideg helyen, hűtőszekrényben sem szabad 3-4 napnál tovább tárolni, — hanem mielőbb el kell fogyasztani. A füstölés sem védi meg a disznósajtot a „romlásától”, a fertőzés lehetőségétől.

Az István-aknai bányamezők gázdinamikai jelenségeinek vizsgálata

Geológiai paraméterek és a gázkitoróveszély összefüggése

2.

Régi megfigyelés, hogy a geológiai zavarások, vetők, tektonikai okokra visszavezethető telepelvekényodások a gázkitoróveszély gócai lehetnek. Olvastunk olyan megállapításról is, hogy valamennyi gázdinamikai jelenség valamely geológiai zavarással összefüggésbe hozható.

Ismerünk az átlagos viszonyokhoz mérten egészen szabályos települést, például a 3. nyugati keresztvágatok környéke, ahol elég sok gázjelenség történt, de ezen a környéken nagyobb vetődésről nem tudunk. Ugyancsak jól bizonyítja megfigyelésünket az üzem területén áthaladó legnagyobb törésvonal az 1. és a 2. keleti keresztvágatok között húzódó vető példája is. A vetőt mindkét oldalról vágatokkal, fejtésekkel sok pontban megütötték, mégis a vető 40 méteres körzetében egyetlen gázkitoróest sem jegyztek fel.

A TELEPVASTAGSÁG MEGHATÁROZÓ A GÁZKITORÓESNEL

A telepvastagság és a gázkitoróveszély közötti összefüggésre részben már utaltunk. Általában 2 méter feletti átlagos vastagsággal rendelkező telepek kivétel nélkül gázkitoróveszélyesek. Ezen vastagsághatár felett a telepek a fenntartott gyűrődési mechanizmus szerint összetörtek, gyűrűhengerelt teleprészek alakultak ki helyi kivisagdosásokkal és kiperőzésekkel. Az a véleményünk alakult ki, hogy ezek a puha telepek potenciálisan mindenhol gázkitoróveszélyt hordoznak, még vetőkől és zavarásoktól függetlenül is. Helyi zavarások telepelvekényodások környéke és általában a telepek előforduló mindennemű inhomogenitást fokozott gázkitoróveszélyt jelent. Ennek igazolására szabad legyen az üzem legagresszívabb telepének, a 23. sz. telep adatairól néhányat megemlíteni. A telepen lezajlott összes nagyjelentő esetek száma 37. A széntelep az egész aknamezőben a zavaragsmentes harántolásokban 3,2 méteres vastagságot ér el. Ezzel szemben a 37 eset telepvastagságokénti megoszlása a következő:

Vastagság	Esetek száma
0-0,5	3
0,5-1,0	4
1,0-1,5	7
1,5-2,0	8
2,0-2,5	5
2,5-3,0	2
3,0 felett	4
ismeretlen	4

A GÁZKITORÓVESZÉLY BONYOLULTSÁGA

A mellékzöket milyensége és hatása, illetve kapcsolata a gázkitoróveszéllyel, bonyolult kérdés. Tény, hogy a vastag gázkitoróveszélyes telepek közeli környezetben minden esetben szilárd, vastagpados homokkővek fordulnak elő. Arra is találnak példát, hogy kifejezetten vastag, szilárd homokkővek közé települő – egyébként műveivel vastagságot elérő telep – nem gázkitoróveszélyes (12. sz. telep, vastagsága legfeljebb 2,0 méter). A begyarazás, illetve táppados kifejlődésű telepek (pl. a 13, 22. sz.) a kemény telepek csoportjába sorolhatók és általában nem agresszív telepek, bár a 13. tp. egy keresztvágati zónában gázkitoróveszélyes minőségű.

Az üzemi statisztika:

Dőlésszög	Jelenségek száma
0-20	1
20-30	16
30-40	40
40-50	19
50-60	4
60 felett	3
nem megállapított	11

Ebből a számsorból nem állítható, hogy az átlagos telep-dőlésnél (36 fok) meredekebb irányban nagyobb a gázdinamikai jelenségek száma. Más kérdés, hogy a szomszédos két üzem települése meredekebb és a gázkitoróveszélyes nagyobb.

A STATISZTIKA ÖNMAGÁERT BESZEL

Tekintsünk át az üzemi képzett néhány statisztikai összefoglalást. A nagyjelentő gázdinamikai jelenségek száma 94. Ennek megoszlása: gázkitoróes 50, gázkitoróveszélyes jelenség 31, egyéb gázdinamikai jelenség 13.

Csoportosítsuk a gázkitoróveszélyt attól függően, hogy milyen bányatérseggel, illetve létesítmény körzetében helyezkedik el. Egészen meglepő eredményt kapunk:

- az összes gázdinamikai jelenségből 73 db, azaz az összes eset 85 százaléka keresztvágat és aknapillér területén belül helyezkedik el (58 keresztvágat, 15 pedig aknapillér területén belül);
- a megmaradó 21 esetből csaknem kivétel nélkül valamennyi mezőbe haladó fejtés alapvágatán, vagy fejtéskijárási gurító készítése közben történt;
- előrebocsátólag itt említjük meg, hogy az összes megfigyelt eset 40 százaléka (37 eset) a 23. sz. telepen történt.

A GÁZKITORÓESZ ELŐFORDULÁSA

Az aknapillér területén lejátszódtó gázkitoróeszek és gázkitoróveszélyes jelenségek nagyjából primérfeszültségi állapotok mellett következtek be. Külön figyelmet érdemel, hogy a vállalat összes üzemében eddig 1000 köbméter intenzitást meghaladó gázkitoróeszek száma öt. Kivétel nélkül valamennyi az aknamezőzselégekben vagy éppen az akna-

ban történt. Korábban már megkockáztattuk az a kijelentést, hogy a puha telepeink (tehát a réteglapok között összehasonlítható, inhomogén szerkezetük miatt külön zavart települések nélkül is magukban hordozzák a gázkitoróveszélyt. Az aknapillér területén sem lehet minden esetben tektonikai elemet kimutatni.

A keresztvágatok védelmére bent hagyott védőpillér környékén elvileg a következő feszültségeloszlás képzelhető el (csapásméti metszetben).

Mind a fejtett telep felett, mind pedig az az alatti metszetekben a bent hagyott védőpillér feszültségnyomását okoz az áthatított nyomás következtében. Soktelepos előfordulásnál a kihajtott keresztvágat teljesebb hosszban a geostatikus nyomást meghaladó feszültség uralkodik. Ez a feszültség a lég-szinti keresztvágat összetörési, az új, mélyebb szinten pedig mind a harántolások során, mind a keresztvágatok környezetében hajtott csapásvágatokban fokozott gázkitoróveszélyt okoz. A Pécs környéki bányákban a keresztvágatokat egymás alatt hajtják ki és több szinten egymás felett láncszerűen végleg megmaradnak és rendkívül káros feszültségállapotokat okoznak.

Hasonlóan értelmezhetők a mezőbe haladó fejtések alapvágatán és a fejtést megelőző gurítóban előforduló kitoróeszek is. A fejtések a homlok előtt 10-15 méter széles geostatikus nyomást meghaladó feszültségzónát kísérnek. Pontosan: ebben a zónában haladnak a kitoróeszek és ebben készültek a soron következő szállítógurítók is. A mezőbe haladó fejtések más szempontból is gondot jelentenek. A támadógurítók vagy ereszkék pontosan a felsőbb szintű védőpillér határához kitett zónában kerülnek kihajtásra.

ÁLTALANOS TAPASZTALATOK

Befejezésül foglaljuk össze ezen rövid dolgozatban leírtak főbb mondanivalóit:

1. Az István-aknai aknamezőben az elért szintek mélységéig a mecseki gyűrődéses-töréses jellegű szerkezet egy-

sajátos, a boltozat külső rétegeihez kötött húzott zóna alakult ki. Ezt a tényezőt feltétlenül figyelembe kell venni a vetőmegoldások során a gázkitoróveszély szempontjából is.

2. A telepek két nagy csoportba sorolhatók: puha, elfolyásra hajlamos, mindenkor 2 méternél vastagabb telepek és a vékonyabb, mindenkor 2 méternél kisebb, az előző csoport telepeinél szembetűnően nagyobb szilárdságú telepek. A fő gázkitoróveszély hordozója az első csoport, melynek telepei észlelhető tektonikai jelenségek nélkül is potenciálisan gázkitoróveszélyt hordoznak. Az első csoport telepei esetében megfigyelhető rendszeres mérés, vizsgálatok mellett, lehetőséget látunk arra, hogy a súlyos terhelést jelentő preventív eljárások alól a bányahatóságok felmentését folyamodjunk. Legáltalában az első lépést ezen a területen látjuk megvalósíthatónak.

3. Megállapítható, hogy az aknamezőt átszelő nagy törésvonalak nem feltétlenül fokozott gázkitoróveszélyes zónák. Vesztély szempontjából külön kiemelkedők a lokális telepelvekényodások környékei.

4. A vizsgálat alapján az a következtetés sérülhet le, hogy a legveszélyesebb góccok a produktív ösleletben visszahagyott pillérek területére esnek. Ebből a szempontból kiemelt helyet foglal el az akna környéke, ahol nagy intenzitású gázkitoróeszek keletkezhetnek. A jövőben olyan művelési módokat kell megvizsgálni, ahol pillérek visszahagyására nincs szükség, és ahol a védőtelepos művelés nagyobb lehetőség adódik. A leendő szinteken egymás felett visszahagyott keresztvágat-pillérek tektonikai jelenségek megléte nélkül is bonyolult képet mutatnak az inhomogenitást, feszültségkoncentrációt okoznak és az új feltáró szinten mind a harántolások, mind pedig csapás- és dőlésméti telepekben haladó vágatok hajtsa során gázkitoróveszélyt jelentenek.

Kiss József
geológus-mérnök

A szocializmus tudományos-technikai potenciálja

A szocialista gazdasági integráció, a KGST komplex programja nagy figyelmet fordít a műszaki-tudományos együttműködésre, ami teljes mértékben megfelel a tagországok kommunista és munkáspártjai, valamint az illető kormányok irányvonalának.

A komplex programban a baráti országok közötti tudományos-technikai együttműködés fejlesztésének további lehetőségeit újítják meg. Az együttműködés bevált formáinak tökéletesítése mellett az alapvető tudományos technikai kérdések konzultatív megvitatása, hosszú lejáratú (10-15 éves) prognosztizálás, valamint egyes fontos tudományos és technikai problémák közös kidolgozása is napirendre kerül. Mielőtt az együttműködés a tudományos-technikai információ, a találmányok és a szabadalmak területén.

Megjegyzendő, a Komplex programban a tudományos-technikai együttműködés kijelölt irányait a népgazdasági, valamint a tudományos és műszaki fejlesztési tervek koordinálása során pontosítják és ki is egészítik. Illy módon ez a program dinamikus és állandóan időszerű marad.

A problémák együttes kidolgozása céljából a KGST-országok koordinációs központokat, nemzetközi kutatóintézeteket, tervező intézményeket, közös laboratóriumokat, ideiglenes kutatókollektívákat, nemzetközi gazdaságosságszámítási kutató-termelési egyesületeket stb. fognak létrehozni. Az érdekelt országok eddig 13 koordinációs központot hoztak létre, továbbá egy tudományos felszerelésekkel foglalkozó Tanácsot, Nemzetközi Tudományos-Koordinációs Tanácsot és egy Nemzetközi Irányítókutató Tudóskollektívát. Ezek a nemzetközi szervezettek kutatásokat végeznek, majd többek között a biológia, valamint az orvosi-biológiai műszerek és berendezések területén. A világtenger különböző részein folyta-

tott kémiai, fizikai, biológiai és egyéb kutatásokat is aktívan tartják – a készletek hatékony hasznosítása, megfelelő természetvédelmi intézkedések kidolgozása stb. érdekében. Egyedül a tudományos-technikai program és a vonatkozó dokumentumok egy részének kidolgozásában számos tudós és szakember vett részt. Az integrációs intézkedések megvalósításában pedig többször nemzeti kutatóintézet és tervezőintézmény, többet csak most létrehozott vagy a jövőben megalkandó nemzetközi szervezet és több ezer neves tudós valamint szakember vesz részt a tagországokból.

Tekintve, hogy a tudomány és a technika területén a KGST-országok közötti integráció főként többoldalú együttműködés formájában fog megvalósulni, egyre fontosabb szerep jut ebben a nagy és fontos dologban a Kölcsonyi Gazdasági Segítő Tanácsának. Ezzel kapcsolatban a KGST XXV. ülésén elhatározta egy tudományos-technikai együttműködési KGST bizottság létrehozását.

A KGST-országok közül egyedül egyik sem képes megoldani a kor tudományos-technikai forradalma által biztosított eredmények felhasználásával kapcsolatos változatos és bonyolult feladatokat. A baráti országok által elfogadott tudományos-technikai integrációs program, amely a tagországok és a KGST egészének érdekeit is figyelembe veszi, meghatározta a szocialista világszerte biztosított előnyök teljes kihasználásához és a két világhátszerte versenynek legelőnyösebb területén a szocializmus pozíciójának megjavításához vezető helyes és megbízható utat. A program megvalósítása az összes állam közötti egyenjogú és kölcsönösen előnyös, társadalmi és államrendszerüktől független együttműködés továbbfejlesztését igényli.

Nyikolaj Ptyicskin
a Szejfutói állandó KGST-képviseletének tanácsadója

„A kommunisták programja tetszett a legjobban...”

– Baranyai?
– Nem itt születtem. Csak 1953-ban jöttem át Hódmezővásárhelyre.

Az első kérdések után Domján Péter István-aknai aknász komolyan előveszi cigarettatárcáját, rágyújt. Zömök, nyílt tekintetű ember, munkás egyruhában, piros nyakkendőben. Beszélgetésünkről szolgálatot teljesít a megyei pártbizottságon.

– Mi volt az oka, hogy eljött Vásárhelyre?
– Nem volt munkalehetőség. Akkoriban jártak az országot a toborzók. Hozzánk is eljuttattak. Kötélnek álltam én is, ide kerültem István-aknára. Az aláírásom kaptam 400 forintot, ami akkor nagy pénz volt. Az első év végén meghosszabbítottam a szerződést, s ezért kaptam 600 forintot. Megszerettem ezt a munkát, itt ragadtam...

– Családja volt?
– Hógyne. A második év közepén jötték utánam, a feleségem és az öt gyerek. Amikor letelt a két év elküldtek újabb tanfolyamra. Kiválóan elvégeztem. Aztán bányamentő tanfolyamra jártam, majd 1957-ben

elvégeztem a felgyűző lövész tanfolyamot. Azóta István-aknán dolgozom. Foglalkozásom aknász, bányamentő vagyok és munkásor.

– Hogyan került kapcsolatba a munkásszolgálatmal?
– Tudja, nekem eredeti foglalkozásom kubikos. Ez ideiglenes munkát jelent. Osztozok tavasszal vállaltam újsághirdetést, jártam Hódmezővásárhely tanfolyámra. Az újságokból ismertem meg minden akkori párt programját, a kommunisták tetszett a legjobban. 1949-ben be is léptem a KMP-be. Nem mondom azt, hogy minden sikerült úgy megvalósítani, ahogy leírták. De annyi bizonyos: abban az időben ők harcoltak legkövetkezőleg a magántulajdon felszámolásáért, a föld szétosztásáért és az újjáépítés megkezdéséért. Ez tetszett nekem!

A cigaretta elég kezében, alig szívott belőle egyet-kettőt. Fejcsóválya beledobja a hamutartóba.

– Hogy hogyan lettem munkásor? Ötvenhatban, amikor Budapestre hívtak minden a fejtegetésért, az itt Pécsen még nem tudtam semmit. Úgy emlékszem, hogy 24-én, vagy 25-én, amikor mentem be a délutáni műszakra, a nagycsarnokban lábom János, az akkori párttitkár félrehívott: „Te Péter, ne szállj le gyere be hozzám.” A pártirodán összegyűltek a munkások, az ellenforradalom kitoróeséről. Akkor már szefeztünk fegyverrel, de estig nem történt rendbontás. Úgy tíz óra körül be akart jönni két fiatalember. Igazoltattuk őket, de ezt megtagadták, mondván, a forradalmi tanács tagjai. Telefonáltunk az államvédelmi szerveknek, s azok elvitték a két „forradalmárt”. Másnap hajnalban már többen jöttek főleg olyan ifjak, akik itt dolgoztak. Ezek már nem voltak szerények. Amikor megmozdítottuk a társaságot, kiderült fegyver is van náluk. Ezeket is el-

lítették. Aztán sor került az István-aknai munkástanács megválasztására. Nem lehetett binni az emberekkel. Összegyűltek a nagycsarnokban, amelyik név szövege került, megválasztották. Csak engem nem. Azalatt utasítottak el, hogy én eddig állandóan az ellenség szekerét toltam. A munkástanács megalakulásával megszűnt István-aknán a pártvezetés, a mi kis fegyveres csapatunk is feloszlott. Megállt a bányában a munka, csak a legsürgősebb fenntartási munkákat végeztek el. Természetesen erre minták nem alkalmazták, mert a forradalmi munkástanács szemében nem voltak megbízható emberek. December 9-én Pánczél Ferenc, Banó József és Pap János szervezésében megalakítottuk a mezési pártvezetést. Majdnem húsz ember volt a taglétszám. Ott volt István-aknáról, Széchenyi-aknáról, Újhegyi-üzemből és a megszűnt Béke-aknáról a legtöbb régi, ki-próbált elvtárs. Eleinte csak egyszerű feladatokat kellett elvégeztünk. Rápcédulákat osztottunk szét, jelmondatokat fes-

tettünk a falakra. Aztán kezdődött szeszpenzi a munkát. Ezt úgy csináltuk, hogy minden bányászunk eljuttattunk egy kis cédulát, amelyen az volt: holnap kezdődik a szeszpenzi a bányában. Nem mondom azt, hogy mindenki megjelent, de aki ott volt: azoknál már el lehetett kezdeni a temelést. Januárban már én is dolgoztam. Egyik este beállt hozzám Pap elvtárs félrehív és azt mondja: Nézd meg zűrös a helyzet, valószínű szükség lesz egy fegyveres testület létrehozására, számíthatunk-e rád? Ez csak természetes – feleltem –, majd értesítetek. Hát így alakult meg a mi századunk, március közepén.

– Nem társztó a szolgálat?
– Annyi bizonyos: pincés sok szabadidőm. De ezt önként vállaltam, s amit elkezdtem nem szakítottam abbahagyni. Domján Péter zubbonyán ott van a Kiváló Munkásor jelvény, az őt is a tízéves szolgálatért kapott kitüntetés. Hozzá tartozik egy új tiszettel melléjük: tizenöt éve tagja a munkásországnak.

tettünk a falakra. Aztán kezdődött szeszpenzi a munkát. Ezt úgy csináltuk, hogy minden bányászunk eljuttattunk egy kis cédulát, amelyen az volt: holnap kezdődik a szeszpenzi a bányában. Nem mondom azt, hogy mindenki megjelent, de aki ott volt: azoknál már el lehetett kezdeni a temelést. Januárban már én is dolgoztam. Egyik este beállt hozzám Pap elvtárs félrehív és azt mondja: Nézd meg zűrös a helyzet, valószínű szükség lesz egy fegyveres testület létrehozására, számíthatunk-e rád? Ez csak természetes – feleltem –, majd értesítetek. Hát így alakult meg a mi századunk, március közepén.

– Nem társztó a szolgálat?
– Annyi bizonyos: pincés sok szabadidőm. De ezt önként vállaltam, s amit elkezdtem nem szakítottam abbahagyni. Domján Péter zubbonyán ott van a Kiváló Munkásor jelvény, az őt is a tízéves szolgálatért kapott kitüntetés. Hozzá tartozik egy új tiszettel melléjük: tizenöt éve tagja a munkásországnak.

Ifjú fotósok

Nagyszerű komlói sikerrel végződött egy országos jellegű gyermek fotó-verseny. A Magyar Utórház Szövetsége Országos Elnöksége és a Pajtás című újság által kiírt nyári jubileumi fotó-pályázaton a komlói utórházi fotó-szakiskola nyerte az I. díjat. (Kvarc 2 M. filmfelvévegépet.)

Az eredmény annál inkább dicséretes, mert a komlói gyerekek jóval szerényebb körülmények közepette dolgozhatnak, mint a budapesti, a szegedi, a miskolci, a kaposvári vagy a szolnoki pajtások. Igaz, a fotózás sikere nem mindig a gépek márkájától függ sokkal inkább a téma megalátásától a jószeműségétől, a tehetségtől!

A Pajtás november 25-i száma első helyen a komlói utórházi fotósokokról értekel. A csoportból Báres József, Kvasznica Zoltán és Kriszt Mátyas nevével kiemelt: mindhárom tárgyjalmat kaptak.

Asztalitenisz

Az asztalitenisz NB III. Mechanikus csoportjában a Mátyas SE nyerte a bajnokságot. A labdarúgó csapatok közül a Kaposvári VL. a legjobb helyezést érte el.

- Az élcsoport:**
1. Mátyas SE 30 pont
  2. Magyar Posztó 25 pont
  3. Kaposvári VL. 21 pont
  4. Komló 20 pont
  5. PBTC 18 pont

SPORT

Pozitív értékelés, a munka elismerése

Az 50. éves jubileumára készülő Komlói Bányász Sportkör labdarúgó-csapatát pozitív értékelést kapott 1971. évi munkája alapján. A Dunántúli Napló után több más, országos lap szakírója mondta ki azt: eddig legjobb eredményt érte el a kék-fehér gárda.

A Képes Sport kétoldalú terjedelemben értékeli a bajnokságot és mindjárt az elején kiemeli:

„A bajnokság érdekességét két együttes: a Salgótarján és a Komló szereplése is fokozta..."

A Komló szereplése a bizalom és az állandóságra való törekvés bizonyítéka. No, inag szerepet játszott ebben az aranykor egyik nagy játékosgyeni-ségének, Lantos edzőnek az az elhatározása, hogy „vidéki” körülmények között is megpróbál országos színvonalú labdarúgást teremteni.”

A fenti megállapítást a Magyarországi című hetilapban Peterdi Pál mintegy aláhúzza. Az Anglia ellen győztes magyar válogatottnál 11-ének sorsát, életútját mutatja be.

„Lantos Mihály Görögországban, Bukovi Márton irányítás mellett tanulta az edzői szakma magasságait. Most már kétségtelen, hogy jól megtanulta.”

Az „aranycsapat” szelvésgyors balhátvédje 1968-ban került Komlóra és három év alatt ki-sebbfejta csodát művelt a bányászcsapattal.”

A Népsportban Rózsa András az 1971–72. évi bajnokság özi idényének kiemelkedő sikeréről ír, amikor az együttest a 6. helyen mutatja be.

„Az eredmény nem kis részben a rendszeres és egységes elveken, közös döntéseken alakult szakosztályvezetésnek valamint a minden szinten érvényesülő egységes szakmai munkának köszönhető.”

A bajnokságban elért 6. hely mellé vegyük sorra a KBSK 1971. évi nemzetközi eredményeit: A december 26-i, harmadik dél-amerikai portyamérkőzéssel együtt 11 alkalommal képviselte a magyar színeket. Az elméletileg megszerezhető 22 pontból 15-től megszerzett, a gólarány 16:15. Időbeli sorrendben: Brüksel—Komló 1:2, Jedinstvo—Komló 0:1, Vinkovci—Komló 0:0, Komló—Vinkovci 2:0, Komló—Zenta 1:1, Komló—Cvena Zvezda 2:7, C. Z.—Komló 1:2, Fiorentina—Komló 1:1, Quito—Komló 0:0, Caticlica—Komló 3:3, Costa Rica—Komló 1:2.

A quitoi 0:0, az ecuadori 3:3 után a harmadik találkozóban győztesen hagyta el a pályát a Komlói Bányász. Az utóbbi összecsapás értékét növeli, hogy az ellenfél a Costa Rica-i bajnokságot volt, az SC Alajuela együttese.

Az eddigi eredmények egyértelműen igazolják Lantos Mihályt, aki a dél-amerikai indulás előtt a portya céljával

kapcsolatban hangsúlyozta: — A belgrádi és a firenzei szereplés után folytatni szeretnénk sikeres nemzetközi bemutatkozásunkat. A hosszú kirándulást nem teli nyaralásnak vesszük. Az az elképzelésünk, hogy minden mérkőzésünk a további csapatépítést szolgálja. Lépest akorunk tartani a csapatokkal. Ezt csak szívós, kemény munkával tudjuk megvalósítani. Az özi sikereszort kötelez bennünket: nemcsak a portyán való helytállásra, hanem a tavaszi jó szereplésre is.

Vizházy Imre

Szavaztak

Mint ahogy országos szinten így megyei vonatkozásban is szavaztak a sportújságírók az 1971. év legjobb sportolói. Az MTS és a Dunántúli Napló közös vállalkozása nyomán 12 újságíró adta le a voksát. Mint-hogy a Napló a következő ünnepi számba ígerte a teljes listát, ezért csak annyit közöl-hetünk, hogy a legjobbak között ott találhatjuk a Komlói Bányász versenyzőit is. Többség között László Zsuzsa, Homoki Vince és Makray Balázs kapott szavazatot.

MOZIMŰSOR

28. December 28-án 9-ig: Idegen a cowboyok között. 11. Amerikai film. Előadás 9, fél 7, 30-január 2-ig: Vidékiek New Yorkban. Amerikai film. 3-5-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. Előadás 4, 6, 8. Matiné január 2-án, délelőtt 10 órakor: A legzsebbe hónap.

Kossuth: December 28-án: Csipkerózsika. NDK film. 28-án: Idegen a cowboyok között. 1. II. Amerikai film. 30-31-ig: Négy gyilkosság elég lesz kedvesem. Csehszlovák film. Január 1-én: Vidékiek New Yorkban. Amerikai film. 2-án: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. 3-án: Tom Jones. Angol film. 4-én: Hé barátom, itt van Sabatol. Olasz film. Előadás 10, 12. December 28-29-ig: Balkezes újonc. Szovjet film. 30-január 2-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. 3-5-ig: A boldogság madara. Szovjet film. 30-január 2-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. 3-5-ig: A boldogság madara. Szovjet film. Előadás fél 3, fél 5. December 28-29-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. 30-január 2-ig: Négy gyilkosság elég lesz kedvesem. Csehszlovák film. 3-5-ig: Tom Jones. Angol film. Előadás fél 7, 9.

Petőfi: December 28-29-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. Előadás 4, 6, 8. 30-január 2-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. Előadás fél 3, fél 5. 3-5-ig: Vidékiek New Yorkban. Amerikai film. Előadás fél 7, fél 9. Matiné 2-án, délelőtt 10 órakor: Katonák szőnyegében.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): December 28-29-ig: Menyasszony keresztelők. Szovjet film. Január 1-2-ig: Mrs. Campbell. Amerikai film. 4-5-ig: Figyelj rám! NDK film. Előadás kezdete fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 2-án: Csak egy telefon. 3-4-ig: Héster. Német. Olasz film. Előadás 2-án: Utazás a Nap tulsó oldalára.

Kodály (Vasas I.): December 28-29-ig: Onibaba. Japán film. 31-január 2-ig: Harem a sivatagban. Szovjet film. Előadás 6 óra. 4-5-ig: Csodák és csodák. Francia film.

Május 1. (Vasas II.): December 30-31-ig: Két élet egy halálért. Román film. Január 1-2-ig: Az állatok meg kell halni. Francia film. 3-4-ig: Héster. Német. Olasz film. Előadás hétköznap fél 4, vasárnap fél 4, fél 6. Matiné 2-án: Luxus-tulajdon.

Mecsekudvás: December 29-én: Napsgörög szemek. Francia film. Január 1-2-ig: Csárdáskirálynő. Magyar-NSZK film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

TV MŰSOR

KEDD

8.58: Szünidei matiné. 17.38: Hírek. 17.45: Trófeák. Dokumentumfilm. 18.00: Téli utóélmény. 18.25: Olimpia utóélmény. 18.45: Falusi vasárnap. Dokumentumfilm. 19.05: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Döztölveszély: A féltékeny. Dráma 3 felvonásban. 22.55: Tv-híradó 2. kiadás.

SZERDA

9.00: Téli utóélmény. 10.00: Kisfilmek. 10.25: Kettős szerepben (ism.). 17.18: Hírek. 17.25: A Spanyol Televízió zenés műsora. 18.10: A nyári ideje is drága... (ism.). 18.35: Műsorok. 19.00: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Angyal kalandjai. A megjelölt fogadás. 20.50: Leonard Bernstein a muzsikáról. 21.45: Szajnaportál. Itogatók. Riportfilm. 22.00: Tv-híradó — 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK

8.58: Szünidei matiné. 10.00: Téli utóélmény. 17.43: Hírek. 17.50: Fényképek. III. rész. 18.10: Mielég. A megjelölt fogadás. 18.40: Számítógépes Magyarországot. 6. rész. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Jövőbeli históriák. 21.00: Téli-szónagy órák kedvenceimmel. 22.30: Tv-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK

9.03: Szünidei matiné. 10.00: Az év utolsó lottósorsolása. 10.25: Maroska. Csehszlovák játékfilm. 16.50: Hírek. 17.05: Bonanza. Hazárdjáték. 17.55: Csak gyerekeknek! 15.18: Ben-csali imre. Barabás fuvar. Bohózat. 16.00: Kalandfilm. tanuló. 16.30: Ady Endre — Emlékezés a költő halálának hónapja alkalmából. 17.30: Műsorainkat ajánljuk. 18.05: A Flins-tonés család. (hétéves) rész. Hasonos. 18.30: Sportklub. 18.40: Esti mese. 19.00: A Hét... 20.00: Hírek. 20.05: En és 40 éves férfiak. Francia film. 21.45: Társulások az eceti. Riportfilm. 22.00: Interfórum 771. 22.20: Hírek — Sporthírek.

VASARNAP

9.53: Csak gyerekeknek! 15.18: Ben-csali imre. Barabás fuvar. Bohózat. 16.00: Kalandfilm. tanuló. 16.30: Ady Endre — Emlékezés a költő halálának hónapja alkalmából. 17.30: Műsorainkat ajánljuk. 18.05: A Flins-tonés család. (hétéves) rész. Hasonos. 18.30: Sportklub. 18.40: Esti mese. 19.00: A Hét... 20.00: Hírek. 20.05: En és 40 éves férfiak. Francia film. 21.45: Társulások az eceti. Riportfilm. 22.00: Interfórum 771. 22.20: Hírek — Sporthírek.

JUGOSZLAV TV

16.45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17.40: Látás. 18.30: Riport. 19.00: Népszerű muzsika. 19.20: A televízió és a nézők. 20.35: A Parádium-ügy. Amerikai játékfilm.

SZERDA

14.30: Innsbrück: Siugások. 17.05: Magyar nyelvű tévé-kronika. 17.30: Rajzfilmek. 17.45: Tudományos ismeretterjesztő film. 18.30: Zene órák.

Disznótor, fogyókúra, hízókéúra

— Még ezt a falatot meg-
eszem!
— Ne egyél már annyit!
— Sajnálod?
— Már nem is etetek ked-
vemre, hiszen ez az egyetlen
örömöm.
Gyakran elhangzott monda-
tok ezek.
— Végre itt a tél — sóhajtanak
fel mások. — Kezdődik a
nagy étek, a disznótorok kor-
szaka. Valamirevaló munkahelyi
vagy családi rendezvényen
az időszakban elképzelhetetlen
disznótoros vacsora nélkül.

Kévs embernek jut ilyenkor
estébe az elhízás. és annak káros
következményei. Mit értünk
elhízásról? Elhízás az szervez-
et zsírszövetének káros meg-
szaporodását, a fokozott zsír-
lerakódást értjük.

Mi okozza ezt?

Szükséglet

Az egyik többemeletes ház felépítése után vették csak észre, hogy nincs benne lépcsőház. Súlyos hiba.

A Budai-vám autóbuzsálomáson viszont nincs nyilvános illemhely. Több száz dolgozó fordul meg itt naponta, munkából menet és jövet. Ez legalább olyan súlyos hiba.

Javasoljuk: az illetékes tanács emberek, akik annak idején a terveket elfogadták, járjanak egy hónapig a Budai-vám-István-akna utcán. Egyszer bizonyára előfordul, hogy szükségük kell mennük. És akkor rájönnek majd, mennyire szükség van a helyiségre az autóbuzsáudvaron.

Létrejöttében több ok is re-
pelhet. Leggyakoribb a túl
bőséges étkezés. Hapzán lakos-
ságára a viszonylag túltápláltság
jellemző. Az elhízás azon-
ban bekövetkezhet kevés táplál-
létfelvétele mellett is, elsősorban
örökletes okokból, valamint
a belsőválasztású mirigyek
működészavarának következmé-
nyeként (tüneteként).

Bármilyen okból is jön létre az elhízás, káros a szervezetre.
Nézzük meg most közelebbről, hogy miért káros ez?

Elsősorban a keringés szervei
sínylik meg az a jelentős súly-
többletet, amit az elhízás je-
lent. Megterhel a szervezetet és
tartós fennállás esetén a szív
kifáradására, keringési
elégtelenség fellépésére vezet.
Ezt a nehézség, fűradékony-
ság és lábszárvényő jelzi. Az
elhízottaknak nagyobb a hajlami
az érmeleszesedés, magas
vényomás korai kifejlődésére,
cukorbetegsége. Gyakoribb a köldök-
sér, visszértágulat, ízületi
megbetegedések jelentkezése.

Elsőrendű cél az elhízás meg-
előzése. A táplálkozásban a túl
zsíros, sok kenyeret, tésztát,
cukrot tartalmazó ételeket, sok
folyadékot mindenképp kerül-
ni kell, de különösen annak,
akinek a súlytöbblet kezd je-
lentkezni. Nemcsak a táplálék
összetétele és mennyisége
kell gondot fordítani, de arra is,
hogy helyesen osszuk be ét-
kezésünket. Este vacsorára ke-
veset és könnyű ételeket fo-
gyassunk. Az elhízás megelő-
zését szolgálja a rendszeres
mozgás, torna, testedzés is. Ke-
vés étkezés mellett a mozgás-
hiány maga is elhízáshoz ve-
zethet.

Amikor már jelentősen több
a súlyunk a megengedettnél,
forduljunk orvoshoz — aki meg-
felelő diétát, és ha szükséges,
gyógyszeres kezelést eredmé-
nyesen biztosítani fogja. Ne
várjuk meg, míg a kövérse-
szövődmények, illetőleg követ-
kezmenyes bántalmak kifejlö-
déshez vezet.

A kezelés célja az ideális
testsúly lassú elérése. Rendsze-
rint elegendő heti 1/2 kg-os

testsúlycsökkenés. A fogyást le-
hetőség szerint úgy kell elérni,
hogy kinos éhségérzés közérze-
tünket ne zavarja. Olyan étel-
ket kell fogyasztani, melyek ha-
mar keltik a jóllakottság érzé-
sét, de nem hizálnak. Ilyenek
elsősorban a fűzélékek, saláták,
gyümölcsök, sovány húskok, főtt
tojás, sovány sajt, túró. Nem
célszerű az étkezések számának
csökkentése. Napj 3-5 — táp-
értékben szegény — étkezéssel
kelló eredmény érhető el. Ke-
rülni kell a sok lisztet és édes-
séget tartalmazó ételek fo-
gyasztását.

Zsír- és szénhidrátok kis mennyi-
ségben fogyassunk.
Fehérjéket bőven fogyasztat a
soványított kúrát tartó beteg is.
Szétesz italokat, magas szén-
hidrátotartalmú miatt kerülőni
kell. Általában helyes a folya-
dékfogyasztás csökkentése. Ezt
az ételek szósának, fűszerezé-
sének mérséklésével is elősegít-
hetjük.

A testsúlyt hetenként ellen-
őrizük, ha az nem csökken,
szigorúbb korlátozást kell al-
kalmazni heti 1-1 gyümölcsnap-
pal. Igen hasznos a diétával
párhuzamosan, több mozgást
beiktatni napirendünkbe.

A soványításnak hasonlóan,
mint az elhízásnak, különböző
okai lehetnek. Lehet valamilyen
betegség következménye, de
előfordulhat anélkül is. Ez utó-
bbi esetben alkati soványágról
van szó. Ez nem tekintendő be-
tegségnek, többnyire semmiféle
panaszt nem okoz, gyógyításra
nem szorul. Lehet a belsővá-
lasztású mirigyek működésza-
varának következménye is.

Soványág esetén, hasonló-
képpen mint kövérsegnél, for-
duljon orvoshoz, aki el fogja

dönteni, hogy ez alkati vagy
valamilyen betegség követke-
zménye, szükséges-e annak ke-
zelése, vagy nem.

Az óltagos testsúly elérésére
hízókúrákat javasolhatunk. Ennek
lényege, hogy az étrend kaló-
riádús ételből álljon, amit
még kiegészíthetünk erősítő ha-
tású gyógyszerek egyidejű adá-
sával. A hízókúrát folytató egyén
egyék napjában gyakorlatban,
étrendjében bőven szerepeljen
zír, vaj, cukor, édesség, szén-
hidrát.

Itt kell megemlíteni még azt
az állapotot, amikor valaki rö-
vid idő alatt lefog és ezzel
egy időben egyéb panszai is
vannak.

Ilyen esetben nagyon sokszor
a lefogás mögött valamilyen
megbetegedés bújhat meg,
amelynek minél korábbi meg-
állapítása igen fontos. Ebben
az esetben is azonnal fordul-
junk orvoshoz.

A testhossz és testsúly
összefüggése
A normális ember súlya

Férfiak	Nők
cm kg	cm kg
156 55	146 44
158 58	148 46
160 60	150 47
162 63	152 48
164 64	153 50
166 65	156 51
168 66	158 52
170 67	160 55
172 70	162 57
174 72	164 60
176 74	166 63
178 77	168 64
180 79	170 67
182 80	172 71
184 82	174 75

Klubest

A Komlói Bányász kedvességel szolgál klubtagjai számára Kitérőben berendezett klubhelyiségekben december 31-én zárókúra rendezvény tart. A szilveszteri este káttagú zenekart szerződtettek.

Az első önálló szilveszteri este minden klubtagnak levelet írtak, amelyben értesítették a rendezvényről. Figyelmességet, az utat mutatja, hogy a sportklub vezetők az eddigig többet akarnak törődni pártolók tagjaikkal.

MECSEKI BANYASZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja Felelős szerkesztő: Cséka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Dörmé u. 9. I. sz. 10. Telefon 26-50 (városi szám) Ozem telefonon Pécsen: 11-59, 12-96 Komlón: 72-52 Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Pécs. Hírnyelvi út 11. Felelős kiadó: Braum Károly. — A Lapkiadó Vállalat telefonjai: 15-32, 15-33, 30-11

Készült a Pécsi Szikra Nyomda. Pécs, Munkácsy Miklós utca 10. szám. — Felelős vezető: Melles Bezsza

Tarjelési a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozó részére az üzemi bérszámlájánál Nyugdíjasok és Intézmények előfizethető Pécsen, Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán. Pécs, I. Komját Aladár u. 5. Előfizetés a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évre: 10,- forint, egész évre 20,- forint. Másoknál évi 20 forint 40 fillér.